

ZAKON

O IZVRŠENJU I OBEZBEĐENJU

("Sl. glasnik RS", br. 31/2011, 99/2011 - dr. zakon, 109/2013 - odluka US, 55/2014 i 139/2014)

Deo prvi OSNOVNE ODREDBE

Sadržina zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se postupak prinudnog ostvarivanja potraživanja (u daljem tekstu: postupak izvršenja) i obezbeđenja potraživanja (u daljem tekstu: postupak obezbeđenja), na osnovu domaće ili strane izvršne ili verodostojne isprave ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Ovim zakonom uređuje se i sprovođenje izvršenja i obezbeđenja, kao i uslovi za obavljanje delatnosti izvršitelja.

Pokretanje i sprovođenje postupka

Član 2

Postupak izvršenja i postupak obezbeđenja pokreću se na predlog izvršnog poverioca ili po službenoj dužnosti kada je to zakonom određeno.

Izvršenje i obezbeđenje određuje sud, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, a sprovodi ga sud ili izvršitelj.

Nadležnost suda

Član 3

Za odlučivanje u postupku izvršenja i obezbeđenja stvarno je nadležan osnovni i privredni sud, u skladu sa zakonom koji određuje nadležnost sudova, izuzev za odlučivanje po vanrednim pravnim lekovima, u kom slučaju se nadležnost suda određuje u skladu sa zakonom.

Sud je isključivo nadležan za sprovođenje izvršenja odluka u vezi sa porodičnim odnosima i za izvršenje radi vraćanja zaposlenog na rad.

Sud nadležan za određivanje izvršenja ili obezbeđenja je sud na čijem području izvršni dužnik ima prebivalište ili boravište, odnosno sedište, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Sud nadležan za određivanje izvršenja ili obezbeđenja na nepokretnostima izvršnog dužnika, uključujući i izvršenje radi iseljenja i predaje stvari, je sud na čijem području se nepokretnost nalazi.

Ako se nepokretnosti nalaze na području više sudova nadležan je sud kod koga je izvršni poverilac prvo podneo predlog za izvršenje.

Sud pred kojim je postupak pokrenut zadržava nadležnost i kad je ovim zakonom propisana nadležnost više sudova.

Nadležnost izvršitelja

Član 4

Izvršitelj sprovodi izvršenje na osnovu rešenja o izvršenju koje donosi osnovni sud sa područja višeg suda, odnosno privredni sud za koje je izvršitelj imenovan.

Izvršitelj preduzima radnje sprovođenja izvršenja i izvan područja za koje je imenovan, lično ili preko izvršitelja sa drugog područja.

Izvršitelj i sud ne mogu istovremeno sprovesti izvršenje na osnovu istog rešenja o izvršenju.

Sastav suda

Član 5

Izvršni postupak u prvom stepenu vodi i odluke donosi sudija pojedinac, a u drugom stepenu veće sastavljeno od troje sudija istog suda, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Sudijski pomoćnik može u postupku preduzimati sve sudske radnje, izuzev onih koje predstavljaju odlučivanje.

Sudijski pomoćnik može obavljati poslove sudskog izvršitelja u postupku sprovođenja izvršenja, po nalogu sudije.

Načelo hitnosti

Član 6

Postupak izvršenja i obezbeđenja je hitan.

U postupku izvršenja i obezbeđenja odlaganje nije dozvoljeno, osim ako zakonom nije izričito propisano drugačije.

Rokovi za postupanje

Član 7

O predlogu za izvršenje sud je dužan da odluči u roku od pet radnih dana od dana podnošenja predloga i da odluku dostavi strankama u roku od pet radnih dana od dana donošenja, osim ako se predlog za izvršenje zasniva na stranoj izvršnoj ispravi koja nije prethodno priznata od domaćeg suda. U slučaju da o priznanju strane izvršne isprave odlučuje sud nadležan za njeno izvršenje, sud je dužan da o predlogu za izvršenje odluči u

roku od 30 dana od dana podnošenja predloga, ukoliko je predlog za izvršenje podnet istovremeno sa predlogom za priznanje strane izvršne isprave.

Rokovi koje određuje sud za preduzimanje određenih radnji ne mogu biti duži od pet radnih dana, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Stranka koja nije preduzela radnju u roku koji je određen zakonom ili koji je odredio sud, gubi pravo na preduzimanje te radnje.

Načelo formalnog legaliteta

Član 8

Sud je dužan da donese rešenje o izvršenju kada su za to ispunjeni uslovi određeni zakonom.

Sud, odnosno izvršitelj dužan je da preduzme radnje sprovođenja izvršenja kada su za to ispunjeni uslovi.

Izvršitelj sprovodi izvršenje na osnovu rešenja o izvršenju, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Redosled postupanja i redosled namirenja

Član 9

Više izvršnih poverilaca koji ostvaruju svoja novčana potraživanja prema istom izvršnom dužniku i na istom predmetu izvršenja, namiruju se onim redom kojim su stekli pravo da se iz tog predmeta namire, osim kada je ovim zakonom drugačije propisano.

Ako se u slučaju iz stava 1. ovog člana istovremeno vodi izvršni postupak i pred drugim državnim organom na osnovu propisa o prednosti izvršenja pred određenim organom sud, odnosno izvršitelj će prekinuti izvršni postupak.

Založno pravo izvršni poverilac stiče upisom u javnu knjigu, odnosno u odgovarajući javni registar, osim ako je drugačije određeno ovim zakonom.

Sud, odnosno izvršitelj je dužan da predmete uzima u rad redom kako ih je primio, osim ako priroda potraživanja ili posebne okolnosti zahtevaju da se postupi drugačije o čemu je dužan da sačini službenu belešku i zatraži pismenu saglasnost predsednika suda.

Odredbe drugih zakona koje propisuju prekid ili odlaganje izvršnog postupka neće se primenjivati u izvršnom postupku koji se sprovodi po predlogu za izvršenje radi naplate novčanog potraživanja iz radnog odnosa.

U slučaju iz stava 5. ovog člana sud će zastati sa izvršnim postupkom, u skladu sa odredbama Zakona o parničnom postupku.

Primena odredaba Zakona o parničnom postupku

Član 10

U postupku izvršenja i obezbeđenja shodno se primenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku, ako ovim ili drugim zakonom nije drugačije određeno.

Značenje pojedinih reči i izraza

Član 11

Reči i izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) "potraživanje" označava pravo izvršnog poverioca da od izvršnog dužnika zahteva određeno davanje, činjenje, nečinjenje ili trpljenje;
- 2) "izvršni poverilac" označava lice čije se potraživanje ostvaruje u postupku izvršenja i obezbeđenja;
- 3) "izvršni dužnik" označava lice prema kome se ostvaruje potraživanje u postupku izvršenja i obezbeđenja;
- 4) "stranka" označava izvršnog poverioca i izvršnog dužnika;
- 5) "učesnik" označava svako lice koje u postupku izvršenja ili obezbeđenja ostvaruje neko svoje pravo ili pravni interes, a nije stranka u postupku;
- 6) "treće lice" je lice koje tvrdi da u pogledu predmeta izvršenja ima pravo koje sprečava izvršenje;
- 7) "sudski izvršitelj" označava službeno lice zaposleno u sudu koji po nalogu ili uputstvu sudije neposredno preuzima pojedine radnje izvršenja;
- 8) "izvršitelj" označava fizičko lice koje imenuje ministar nadležan za pravosuđe da u statusu službenog lica sprovodi izvršenje u granicama rešenja o izvršenju i da vrši druga ovlašćenja koja su mu ovim zakonom poverena;
- 9) "organizacija za prinudnu naplatu" je poseban organizacioni deo Narodne banke Srbije, koji postupajući po nalogu suda ili izvršitelja vrši prenos novčanih sredstava sa računa izvršnog dužnika;
- 10) "poljoprivrednik" označava lice kome je poljoprivredna proizvodnja pretežni izvor prihoda;
- 11) "javna knjiga" označava katastar nepokretnosti ili druge javne knjige, odnosno registar određen zakonom za evidenciju ili upis prava na nepokretnostima, akcijama i drugim sredstvima izvršenja, kao i druge odgovarajuće registre određene zakonom;
- 12) "predbeležba" označava vrstu upisa u javne knjige kojima se uslovno stiču, prenose ili prestaju prava na nepokretnostima ili na drugim predmetima izvršenja;
- 13) "hartija od vrednosti" označava pismeni ili elektronski zapis na kome postoji pravo i u kome je sadržano pravo na kome se sprovodi izvršenje ili obezbeđenje;
- 14) "akcija" je hartija od vrednosti koja glasi na deo osnovnog kapitala akcionarskog društva, upisana u Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti (u daljem tekstu: Centralni registar hartija od vrednosti), na kojoj se sprovodi izvršenje, odnosno obezbeđenje;

15) "udeo" označava deo osnovnog kapitala privrednog društva koje je osnovano od strane jednog ili više fizičkih, odnosno pravnih lica radi obavljanja delatnosti pod zajedničkim poslovnim imenom, a koji član društva stiče srazmerno visini uloga;

16) "izjava o imovini" je izjava koju u formi propisanoj ovim zakonom daje izvršni dužnik pred sudom, a koja sadrži podatke o stvarima i pravima izvršnog dužnika koje mogu biti predmet izvršenja, podatke o pravnim radnjama koje je izvršni dužnik preduzeo na teret svoje imovine ili podatak da izvršni dužnik ne poseduje imovinu.

Deo drugi ZAJEDNIČKE ODREDBE O IZVRŠENJU

Glava prva OSNOVNA PRAVILA

Osnove za određivanje izvršenja

Član 12

Izvršenje se određuje na osnovu izvršne ili verodostojne isprave, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Izvršne isprave

Član 13

Izvršne isprave su:

- 1) pravnosnažna odluka suda i sudsko poravnanje, kao i drugi akti stranaka koji su zakonom izjednačeni sa sudskim poravnanjem;
- 2) pravnosnažna, odnosno konačna odluka doneta u upravnom i prekršajnom postupku i poravnanje u upravnom postupku, ako glase na ispunjenje novčane obaveze i ako posebnim zakonom nije drugačije određeno;
- 3) izvod iz registra založnih prava na pokretnim stvarima i pravima i izvod iz registra finansijskog lizinga koji sadrži podatke o ugovoru o finansijskom lizingu i predmetu finansijskog lizinga;
- 4) ugovor o hipoteci, odnosno založna izjava, sačinjena saglasno propisima kojima se uređuje hipoteka;
- 5) usvojen plan reorganizacije u stečajnom postupku, čije je usvajanje potvrđeno odlukom suda;
- 6) izvršna odluka koja je potvrđena kao Evropska izvršna isprava;
- 7) druga isprava koja je zakonom određena kao izvršna isprava.

Odluka i poravnanje

Član 14

Sudskom odlukom, u smislu ovog zakona, smatra se presuda, rešenje, kao i druga odluka doneta u postupku pred sudom, arbitražnim sudom i Sudom časti Privredne komore, a sudskim poravnanjem smatra se poravnanje zaključeno pred sudom, arbitražnim sudom ili Sudom časti Privredne komore.

Odlukom u upravnom postupku, u smislu ovog zakona, smatra se rešenje ili zaključak koji su u upravnom postupku doneli organi i organizacije, službe ili pravna lica koja vrše javna ovlašćenja, a upravnim poravnanjem smatra se poravnanje zaključeno u upravnom postupku.

Izvršnost odluke

Član 15

Sudska odluka kojom je naloženo ispunjenje potraživanja, izvršna je ako je postala pravnosnažna i ako je protekao rok za dobrovoljno ispunjenje, odnosno nastupio uslov određen tom odlukom, osim kada je zakonom drugačije propisano. Rok za dobrovoljno ispunjenje teče od dana dostavljanja odluke izvršnom dužniku, a završava se protekom poslednjeg dana roka određenog sudskom odlukom, ako zakonom nije drugačije određeno.

Sudska odluka kojom je naloženo trpljenje ili nečinjenje izvršna je kad postane pravnosnažna, osim ako je u izvršnoj ispravi određen rok za usklađivanje ponašanja izvršnog dužnika s tom obavezom.

Odluka doneta u upravnom postupku izvršna je ako je postala izvršna po pravilima kojima se uređuje taj postupak.

Sud ili organ uprave će na zahtev stranke u postupku staviti službenu belešku na samoj izvršnoj ispravi ili će izdati posebnu pisanu potvrdu, da su nastupili uslovi za izvršnost odluke iz st. 1. i 3. ovog člana.

Na osnovu odluke koja je u jednom delu postala izvršna, izvršenje se može odrediti samo u odnosu na taj deo.

Izvršenje će se odrediti i na osnovu sudske odluke koja nije postala pravnosnažna, usvojenog plana reorganizacije u stečajnom postupku ili odluke donete u upravnom postupku koja nije postala konačna, ako je zakonom propisano da žalba ne zadržava izvršenje.

Izvršnost poravnanja

Član 16

Sudsko poravnanje i poravnanje zaključeno u upravnom ili drugom postupku izvršno je ako je potraživanje iz poravnanja dospelo.

Dospelost potraživanja dokazuje se zapisnikom o poravnanju, javnom ispravom ili u skladu sa zakonom overenom ispravom.

Na osnovu poravnanja koje je postalo izvršno u jednom delu, izvršenje se može odrediti samo u tom delu.

Podobnost izvršne isprave za izvršenje

Član 17

Izvršna isprava je podobna za izvršenje ako su u njoj naznačeni izvršni poverilac i izvršni dužnik, predmet, vrsta i obim ispunjenja obaveze, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Ako u odluci, kao izvršnoj ispravi, nije određen rok za dobrovoljno ispunjenje obaveze, taj rok iznosi tri dana od dana dostavljanja odluke izvršnom dužniku.

Kad se iz izvoda registra založnih prava na pokretnim stvarima i pravima ne može utvrditi dospelost potraživanja, izvršenje se određuje ako je izvršni poverilac podneo pismeni dokaz da je izvršnog dužnika pozvao da ispuni obavezu u naknadno ostavljenom roku.

Verodostojna isprava

Član 18

Izvršenje radi ostvarivanja novčanog potraživanja određuje se i na osnovu verodostojne isprave.

Verodostojna isprava je:

- 1) menica i ček domaćeg ili stranog lica, sa protestom ako je to potrebno za zasnivanje potraživanja;
- 2) obveznica i druga hartija od vrednosti izdata u seriji, koja imaocu daje pravo na isplatu nominalne vrednosti;
- 3) faktura (račun) domaćeg ili stranog lica, sa otpremnicom ili drugim pismenim dokazom da je izvršni dužnik obavešten o nastaloj obavezi;
- 4) izvod iz poslovnih knjiga za izvršene komunalne i slične usluge;
- 5) javna isprava koja konstituiše izvršivu novčanu obavezu;
- 6) bankarska garancija;
- 7) akreditiv;
- 8) overena izjava izvršnog dužnika kojom ovlašćuje banku da sa njegovog računa izvrši prenos novčanih sredstava na račun izvršnog poverioca;
- 9) obračun kamate sa dokazima o osnovu dospelosti i visini potraživanja;
- 10) privremena ili okončana situacija u vezi sa izvršenim građevinskim radovima;
- 11) obračun o nagradi i naknadi advokata.

Verodostojna isprava je podobna za izvršenje ako su u njoj naznačeni izvršni poverilac i izvršni dužnik, predmet, vrsta, obim i vreme ispunjenja obaveze.

Kad se iz verodostojne isprave ne vidi dospelost potraživanja, izvršenje se određuje ako je izvršni poverilac podneo pismeni dokaz da je izvršnog dužnika pozvao da ispuni dospelu obavezu u naknadno ostavljenom roku.

Sredstva i predmeti izvršenja

Član 19

Sredstva izvršenja su izvršne radnje kojima se po zakonu potraživanje prinudno ostvaruje.

Sredstva izvršenja radi ostvarenja novčanog potraživanja su: prodaja pokretnih stvari, prodaja nepokretnosti, prenos novčanog potraživanja, prenos potraživanja za predaju pokretnih stvari ili nepokretnosti, unovčenje drugih imovinskih prava, prenos sredstava koja se vode na računu kod banke, prodaja akcija i prodaja udela u privrednim subjektima.

Sredstva izvršenja radi ostvarenja nenovčanog potraživanja su: predaja pokretnih stvari, ispražnjenje i predaja nepokretnosti, izvršenje obaveze činjenjem, nečinjenjem ili trpljenjem, izvršenje odluka iz porodičnih odnosa, izvršenje radi vraćanja zaposlenog na rad, izvršenje odluke o deobi stvari, upis u javne knjige i izdejstvovanje izjave volje.

Predmeti izvršenja su stvari i prava na kojima se po zakonu može sprovesti izvršenje radi ostvarivanja potraživanja.

Predmeti izvršenja ne mogu biti stvari izvan prometa, kao ni druge stvari koje zakon isključuje.

Predmeti izvršenja ne mogu biti objekti, oružje i oprema namenjeni odbrani i bezbednosti države.

Obim izvršenja i obezbeđenja

Član 20

Sud određuje izvršenje, odnosno obezbeđenje onim sredstvom i na onim predmetima koji su navedeni u predlogu za izvršenje, odnosno u predlogu za obezbeđenje, kad se izvršenje određuje na predlog izvršnog poverioca.

Sud može, na predlog izvršnog poverioca ili po službenoj dužnosti, u toku postupka, zaključkom odrediti drugo sredstvo i na drugim predmetima izvršenja, odnosno obezbeđenja, umesto onih koji su prethodno određeni.

Kad izvršni poverilac u predlogu za izvršenje zahteva da se izvršenje sprovede na celokupnoj imovini izvršnog dužnika ili uz predlog podnese zahtev za dobijanje izjave o imovini izvršnog dužnika bez navođenja sredstva i predmeta izvršenja, sud određuje izvršenje, odnosno obezbeđenje bez navođenja sredstva i predmeta izvršenja. Nakon identifikovanja imovine izvršnog dužnika, zaključkom će se odrediti sredstva i predmet izvršenja.

Izvršitelj sprovodi izvršenje na onim sredstvima i predmetima izvršenja koji su navedeni u rešenju o izvršenju, a kad sredstvo i predmet izvršenja nisu navedeni, izvršitelj sprovodi izvršenje, na osnovu sopstvenog zaključka, na sredstvima i predmetima izvršenja kojim se najpovoljnije ostvaruje namirenje izvršnog poverioca.

Radi namirenja istog potraživanja, može se, na osnovu zaključka, nastaviti sprovođenje izvršenja drugim sredstvima i na drugim predmetima izvršenja umesto onih koji su prethodno određeni.

Preduzimanje radnji iz st. 4. i 5. ovog člana izvršni poverilac može usloviti svojim posebnim odobrenjem.

Ne proizvode pravno dejstvo raspolaganja imovinom koja izvršni dužnik učini nakon prijema rešenja o izvršenju, odnosno zaključka kojim se određuje izvršenje.

Prilikom određivanja sredstva i predmeta izvršenja, odnosno obezbeđenja, sud, odnosno izvršitelj je dužan da vodi računa o srazmernosti između visine obaveze izvršnog dužnika i sredstva i predmeta izvršenja, odnosno obezbeđenja.

Izvršenje strane izvršne isprave

Član 21

Ako izvršni poverilac predlog za izvršenje zasniva na stranoj izvršnoj ispravi, mora je priložiti u originalu ili overenom prepisu, prevedenu na jezik koji je u službenoj upotrebi u sudu, zajedno sa dokazom o njenoj pravnosnažnosti, odnosno izvršnosti, po pravu zemlje čija je izvršna isprava u pitanju.

Strana izvršna isprava izvršava se na isti način i u istom postupku kao i domaća izvršna isprava, ako glasi na privatnopravno potraživanje i ako je prethodno priznata pred domaćim sudom.

Izvršni poverilac može pokrenuti postupak izvršenja pred nadležnim sudom u Republici Srbiji i na osnovu strane izvršne isprave koja nije prethodno priznata pred domaćim sudom, u kom slučaju o priznanju te isprave sud odlučuje kao o prethodnom pitanju.

Prilikom odlučivanja o izvršenju na osnovu strane izvršne isprave koja nije prethodno priznata pred domaćim sudom, sud koji sprovodi izvršenje razmatra zakonske smetnje za priznanje o kojima se vodi računa po službenoj dužnosti.

Prigovor protiv rešenja o izvršenju donetog u postupku za izvršenje strane izvršne isprave koja nije prethodno priznata od strane domaćeg suda, može se izjaviti i zbog toga što nisu ispunjeni zakonom propisani uslovi za priznanje strane izvršne isprave.

Izvršenje na imovini strane države

Član 22

Na imovini strane države ili međunarodne organizacije koja se nalazi na teritoriji Republike Srbije ne može se odrediti izvršenje, odnosno obezbeđenje, bez prethodne pismene saglasnosti nadležnog organa, osim ako je strana država ili međunarodna organizacija izričito pristala na izvršenje, odnosno obezbeđenje.

Prenos i prelaz potraživanja ili obaveze

Član 23

Izvršenje se određuje i sprovodi i na predlog i u korist lica koje u izvršnoj ispravi nije označeno kao izvršni poverilac, ako ono javnom ili u skladu sa zakonom overenom ispravom dokaže da je potraživanje na njega preneto ili da je na njega na drugi način prešlo pre ili u toku postupka, a ako to nije moguće, prenos ili prelaz potraživanja dokazuje se pravnosnažnom, odnosno konačnom odlukom donetom u parničnom, prekršajnom ili upravnom postupku.

Odredba stava 1. ovog člana shodno se primenjuje i u slučaju izvršenja protiv lica koje u izvršnoj ispravi nije označeno kao dužnik.

U slučaju prenosa ili prelaza potraživanja sa izvršnog poverioca na treće lice nakon donošenja rešenja o izvršenju, sticalac stupa na mesto izvršnog poverioca.

Na predlog sticaoca koji javnom ili po zakonu overenom ispravom dokaže da je potraživanje na njega preneseno ili prešlo, sud odnosno izvršitelj zaključkom utvrđuje da je sticalac stupio na mesto ranijeg izvršnog poverioca.

Odredbe st. 3. i 4. ovog člana shodno se primenjuju i u slučaju prenosa ili prelaza obaveze, odnosno predmeta izvršenja sa izvršnog dužnika na treće lice nakon donošenja rešenja o izvršenju.

Sticalac prima postupak u stanju u kakvom se nalazi i prema protivnoj strani ima ista prava koja je njegov prethodnik imao.

Izvršni dužnik može istaći prema sticaocu, pored prigovora koje ima prema njemu i one prigovore koje je mogao istaći prema ustupiocu do časa kada je saznao za promenu.

Uslovna i uzajamna obaveza

Član 24

Izvršenje koje zavisi od prethodnog ispunjenja neke obaveze izvršnog poverioca ili od nastupanja nekog uslova, određuje se ako izvršni poverilac javnom ili u skladu sa zakonom overenom ispravom dokaže da je obavezu ispunio, odnosno da je uslov nastupio.

Ispunjenje obaveze, odnosno nastupanje uslova dokazuje se pravnosnažnom, odnosno konačnom odlukom donesenom u parničnom, prekršajnom ili upravnom postupku, ako izvršni poverilac nije u mogućnosti da to dokaže na način određen u stavu 1. ovog člana.

Ako je izvršni dužnik po izvršnoj ispravi dužan da ispuni obavezu uz uslov da se istovremeno ispuni obaveza prema njemu, određuje se izvršenje ako izvršni poverilac podnese dokaz da je obezbedio ispunjenje svoje obaveze.

Smatra se da je izvršni poverilac obezbedio ispunjenje svoje obaveze u smislu stava 3. ovog člana, ako je predmet obaveze položio kod suda ili izvršitelja ili u istom cilju postupio na drugi pogodan način.

Izvršni poverilac koji tvrdi da je svoju obavezu već ispunio treba to da dokaže na način propisan u st. 1. i 2. ovog člana.

Alternativna obaveza po izboru izvršnog dužnika

Član 25

Ako izvršni dužnik po izvršnoj ispravi ima pravo da bira između više predmeta svoje obaveze, izvršni poverilac može da u predlogu za izvršenje naznači predmet kojim obaveza treba da bude ispunjena.

Izvršni dužnik ima pravo izbora sve dok izvršni poverilac ne primi u celini ili delimično predmet koji je označen u predlogu za izvršenje.

Fakultativna ovlašćenja izvršnog dužnika

Član 26

Izvršni dužnik prema kome je izrečena nenovčana obaveza, uz pravo da se od ispunjenja te obaveze može osloboditi plaćanjem određenog novčanog iznosa ili ispunjenjem neke druge činidbe određene u izvršnoj ispravi, može taj iznos da plati ili činidbu da ispuni i nakon izvršnosti isprave, ako se sa tim saglasi izvršni poverilac.

Jemstvo

Član 27

Jemstvo se po ovom zakonu polaže u domaćem ili stranom novcu.

Izuzetno sud, odnosno izvršitelj može odobriti, uz saglasnost izvršnog poverioca, davanje jemstva u obliku bankarske garancije, hartija od vrednosti, dragocenosti ili pokretne stvari čiju je vrednost lako utvrditi na tržištu, a koje se mogu brzo i jednostavno unovčiti.

Na položenom jemstvu protivna strana stiče zakonsko založno pravo.

Dokaz o polaganju jemstva predstavlja osnov za upis založnog prava u nadležni registar.

O zahtevu za polaganje jemstva odlučuje sud zaključkom.

Ako sud u izvršnom postupku odluči o pravu protivne strane na naknadu štete ili troškova postupka u vezi sa radnjom za koju je jemstvo dato, na njen predlog će istim rešenjem odlučiti i o naplati utvrđenog potraživanja iz tog obezbeđenja.

Glava druga OPŠTE ODREDBE O POSTUPKU IZVRŠENJA

1. Osnovne odredbe

Podnesci

Član 28

U izvršnom postupku sud, odnosno izvršitelj postupaju isključivo na osnovu podnesaka i drugih pismena, a izvršitelj postupa i na osnovu sudske odluke i opšteg ovlašćenja izvršnog poverioca, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Dostavljanje izvršnom dužniku

Član 29

Dostavljanje izvršnom dužniku koji je pravno lice ili preduzetnik vrši se na adresu sedišta pravnog lica ili preduzetnika koje je upisano u registru Agencije za privredne registre i drugim javnim registrima.

Dostavljanje izvršnom dužniku koji je fizičko lice vrši se na adresu prebivališta ili boravišta upisanu kod organa nadležnog za vođenje evidencije o ličnim kartama.

Izvršni poverilac je dužan da sudu dostavi adresu izvršnog dužnika koja odgovara adresi iz evidencije nadležnog organa iz st. 1. i 2. ovog člana.

Ako dostavljanje nije bilo moguće izvršiti po odredbama st. 1. i 2. ovog člana, u roku od pet radnih dana od dana upućivanja pismena, dostavljanje se vrši isticanjem na oglasnu tablu nadležnog suda.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, ako nije moguće izvršiti dostavljanje rešenja o izvršenju donetog na osnovu verodostojne isprave po odredbama st. 1. i 2. ovog člana, pokušaće se ponovna dostava nakon 15 dana od dana isteka roka iz stava 4. ovog člana. Ako nova dostava ne bude uspešna, dostavljanje se vrši isticanjem na oglasnu tablu suda.

Sud je dužan da narednog dana od isteka roka iz st. 4. i 5. ovog člana izvrši isticanje pismena na oglasnu tablu suda.

Smatra se da je dostava izvršena protekom roka od pet radnih dana od dana isticanja pismena na oglasnu tablu suda.

Odredbe st. 1. do 7. ovog člana shodno se primenjuju i na dostavljanje izvršnom poveriocu i drugim učesnicima u postupku.

Vraćanje u pređašnje stanje i veštačenje

Član 30

Vraćanje u pređašnje stanje nije dozvoljeno.

Izuzetno od stava 1. ovog člana vraćanje u pređašnje stanje je dozvoljeno kada iz opravdanih razloga prigovor na rešenje o izvršenju nije izjavljen u propisanom roku.

Vraćanje u pređašnje stanje u slučaju iz stava 2. ovog člana ne odlaže izvršenje.

Veštačenje u postupku izvršenja nije dozvoljeno.

Izuzete

Član 31

Zahtev za izuzeće postupajućeg sudije može se izjaviti najkasnije do isteka roka za donošenje odluke o prigovoru na rešenje o izvršenju.

Zahtev za izuzeće predsednika suda, sudskog izvršitelja i izvršitelja nije dozvoljen.

Zahtev za izuzeće iz stava 1. ovog člana ne odlaže izvršenje.

Određivanje drugog stvarno ili mesno nadležnog suda

Član 32

Predlog za određivanje drugog stvarno ili mesno nadležnog suda nije dozvoljen.

Novčana kazna za nepoštovanje suda

Član 33

Sud će novčano kazniti stranku, učesnika i svako drugo lice koje svojim ponašanjem vređa sud, stranke ili učesnike u postupku, ometa ili sprečava sprovođenje izvršenja.

Kazna iz stava 1. ovog člana ne može se izreći zbog toga što izvršni dužnik ne ispunjava svoju obavezu iz izvršne isprave.

Novčana kazna se izriče na način i pod uslovima propisanim članom 51. ovog zakona.

Troškovi postupka

Član 34

Troškove postupka u vezi sa određivanjem i sprovođenjem izvršenja snosi izvršni dužnik.

Izvršni poverilac je dužan da predujmi troškove postupka, u skladu sa zakonom i propisom koji uređuje troškove postupka. Dokaz o uplaćenom predujmu izvršni poverilac je dužan da dostavi uz predlog za izvršenje. Sud, odnosno izvršitelj će obustaviti izvršenje ako izvršni poverilac ne dostavi dokaz o uplaćenom predujmu, osim ako je po zakonu oslobođen ili ga je sud oslobodio plaćanja postupka.

Troškovi postupka koji je pokrenut po službenoj dužnosti predujmaju se iz sredstava suda koji sprovodi izvršenje.

Izvršni dužnik je dužan da izvršnom poveriocu nadoknadi troškove postupka koji su bili potrebni.

Izvršni poverilac je dužan da izvršnom dužniku na njegov zahtev nadoknadi troškove postupka koje mu je neosnovano prouzrokovao.

O troškovima postupka odlučuje sud u izvršnom postupku i u tom postupku određuje izvršenje radi njihovog namirenja, osim ako je zakonom drugačije propisano.

O troškovima postupka nastalim pred izvršiteljem odlučuje izvršitelj obrazloženim zaključkom i određuje izvršenje radi naplate tih troškova.

Zahtev za naknadu troškova može se podneti u roku od osam dana od dana okončanja postupka.

Propis iz stava 2. ovog člana donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: ministar).

2. Predlog za izvršenje

Sadržina i povlačenje predloga za izvršenje

Član 35

U predlogu za izvršenje, kao i u predlogu za sprovođenje izvršenja moraju biti naznačeni izvršni poverilac i izvršni dužnik, sa adresama propisanim članom 29. st. 1. i 2. ovog zakona, izvršna ili verodostojna isprava i obaveza izvršnog dužnika. U predlogu za izvršenje izvršni poverilac navodi i sredstva i predmete izvršenja, odnosno zahtev da se izvršenje sprovede na celokupnoj imovini izvršnog dužnika, kao i druge podatke koji su potrebni za sprovođenje izvršenja.

U privrednim stvarima kada je izvršni dužnik pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice koje obavlja delatnost radi sticanja dobiti i ima otvoren račun u skladu sa propisima o platnom prometu, u predlogu za izvršenje ili za sprovođenje izvršenja, pored obavezne sadržine propisane u stavu 1. ovog člana, moraju biti navedeni i sledeći podaci:

1) matični broj stranaka, odnosno poreski identifikacioni broj ili za strana pravna lica odgovarajući identifikacioni broj;

2) brojevi računa izvršnog poverioca i dužnika kod poslovnih banaka sa nazivima ovih banaka.

Predlog za izvršenje na osnovu verodostojne isprave mora da sadrži zahtev da sud obaveže dužnika da namiri potraživanje zajedno sa odmerenim troškovima.

Uz predlog za izvršenje, izvršni poverilac je dužan da priloži izvršnu ispravu ili verodostojnu ispravu u originalu ili overenoj kopiji ili prepisu, kao i druge isprave kada je to ovim zakonom predviđeno. Izvršna isprava mora biti snabdevena klauzulom pravnosnažnosti, izuzev kada je zakonom dozvoljeno izvršenje nepravnosnažnih odluka.

Strana verodostojna isprava na kojoj se zasniva predlog mora se priložiti prevedena od sudskog prevodioca na jezik koji je u službenoj upotrebi u sudu.

U predlogu za izvršenje mora se naznačiti da li će izvršenje sprovođiti sud ili izvršitelj.

Predlog za izvršenje podnosi se u najmanje četiri primerka.

Postupak izvršenja će se obustaviti bez pristanka izvršnog dužnika ako izvršni poverilac povuče predlog za izvršenje, u celini ili delimično. Odlukom o obustavi izvršenja ukinuće se sve sprovedene izvršne radnje ako se time ne dira u stečena prava trećih lica. Izvršni poverilac može ponovo da podnese predlog za izvršenje.

3. Odluke

Rešenje i zaključak

Član 36

Odluke u izvršnom postupku donose se u obliku rešenja ili zaključka.

Rešenjem o izvršenju dozvoljava se izvršenje na imovini izvršnog dužnika, pod uslovima i obimu određenim ovim zakonom.

Zaključkom suda određuje se sprovođenje pojedinih radnji i upravlja postupkom.

Zaključkom izvršitelja se, pored slučajeva iz stava 3. ovog člana, odlučuje i u drugim slučajevima kada je to ovim zakonom propisano.

Sadržina rešenja

Član 37

U rešenju o izvršenju moraju biti navedeni: sud, izvršni poverilac, izvršni dužnik, izvršna, odnosno verodostojna isprava, potraživanje izvršnog poverioca, pouka o pravnom leku, kao i drugi podaci potrebni za sprovođenje izvršenja određeni ovim zakonom.

U rešenju o izvršenju navode se sredstvo i predmet izvršenja, ako su označeni u predlogu za izvršenje.

Ako je u predlogu zahtevano da se izvršenje sprovodi preko izvršitelja, rešenje mora da sadrži i odluku o tom zahtevu.

Rešenjem o izvršenju na osnovu verodostojne isprave obavezaće se izvršni dužnik da u roku od osam dana, a u meničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana od dana dostavljanja rešenja, namiri potraživanje zajedno sa odmerenim troškovima i odrediće se izvršenje radi ostvarivanja tih potraživanja.

Rešenje kojim se predlog za izvršenje potpuno ili delimično odbija mora biti obrazloženo.

Dostavljanje rešenja o izvršenju

Član 38

Rešenje kojim se usvaja predlog dostavlja se izvršnom poveriocu i izvršnom dužniku, a rešenje kojim se odbija predlog dostavlja se samo izvršnom poveriocu.

Rešenje o izvršenju na novčanom potraživanju dostavlja se i izvršnom dužniku izvršnog dužnika, a rešenje o izvršenju nad sredstvima na računu izvršnog dužnika dostavlja se i organizaciji za prinudnu naplatu.

Rešenje o izvršenju na pokretnim stvarima i zaključak o ispražnjenju i predaji nepokretnosti dostavlja se izvršnom dužniku neposredno pre preduzimanja prve izvršne radnje, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Ako sud koji je doneo rešenje o izvršenju nije nadležan za sprovođenje izvršenja, uputiće rešenje o izvršenju nadležnom sudu radi dostavljanja tog rešenja i sprovođenja izvršenja.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na dostavu zaključaka i drugih pismena izvršitelja.

4. Opšte odredbe o postupku po pravnom leku

Pravni lek

Član 39

Pravni lek u postupku izvršenja i obezbeđenja određenog u izvršnom postupku je prigovor.

Protiv rešenja suda može se izjaviti prigovor, samo kada je ovim zakonom propisano da je prigovor dozvoljen.

Prigovor se može izjaviti u roku od pet radnih dana od dana dostavljanja rešenja.

Sud je dužan da o prigovoru odluči u roku od pet radnih dana od dana dostavljanja prigovora, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Nepostupanje sudije nakon izjavljenog prigovora smatraće se nesavesnim radom sudije.

Protiv pravnosnažnog rešenja u postupku izvršenja i obezbeđenja nisu dozvoljeni revizija ni ponavljanje postupka.

Protiv zaključka nije dozvoljen pravni lek, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

a) Prigovor na rešenje o izvršenju na osnovu izvršne isprave

Član 40

Na rešenje o izvršenju na osnovu izvršne isprave prigovor mogu da podnesu izvršni dužnik i izvršni poverilac.

Rešenje iz stava 1. ovog člana izvršni poverilac može pobijati samo u delu koji se odnosi na troškove izvršenja.

Izvršni poverilac može podneti prigovor protiv rešenja iz stava 1. ovog člana, kojim je odbijen ili odbačen predlog za izvršenje.

Prigovor ne odlaže izvršenje rešenja, osim ako je zakonom drugačije propisano.

Nadležnost za odlučivanje o prigovoru

Član 41

O prigovoru na rešenje o izvršenju na osnovu izvršne isprave odlučuje veće sastavljeno od troje sudija istog suda koji je odlučivao u prvom stepenu.

Razlozi za prigovor

Član 42

Prigovor na rešenje o izvršenju na osnovu izvršne isprave može se izjaviti iz razloga koji sprečavaju izvršenje, i to:

- 1) ako je obaveza iz rešenja o izvršenju ispunjena;
- 2) ako je odluka na osnovu koje je određeno izvršenje ukinuta, poništena preinačena, stavljena van snage, apsolutno ništava ili je bez pravnog dejstva, odnosno nema svojstvo izvršne isprave;
- 3) ako je poravnanje na osnovu kog je određeno izvršenje poništeno;

- 4) ako nije protekao rok za ispunjenje obaveze ili ako nije nastupio uslov koji je određen izvršnom ispravom;
- 5) ako je protekao rok u kome se po zakonu može predložiti izvršenje;
- 6) ako sud koji je doneo rešenje o izvršenju nije nadležan;
- 7) ako je izvršenje određeno na stvarima i pravima izuzetim od izvršenja, odnosno na kojima je mogućnost izvršenja ograničena.

Iznošenje činjenica i predlaganje dokaza u prigovoru

Član 43

Izvršni dužnik je dužan da sve razloge pobijanja iznese u prigovoru i sve dokaze na kojima se prigovor zasniva priloži uz prigovor.

Nakon proteka roka za prigovor nije dozvoljeno iznošenje novih činjenica i predlaganje novih dokaza.

Odlučivanje o prigovoru u prvom stepenu

Član 44

Kada oceni da je prigovor izvršnog dužnika osnovan, sudija ga može usvojiti, ukinuti rešenje o izvršenju, obustaviti izvršenje u celini ili delimično i ukinuti sprovedene radnje.

Kada oceni da je prigovor izvršnog poverioca osnovan sudija ga može usvojiti, ukinuti rešenje i ponovo odlučiti o predlogu, odnosno troškovima postupka.

Na rešenje iz stava 1. ovog člana može se izjaviti prigovor veću istog suda.

Ako sudija oceni da prigovor nije osnovan, dostaviće spise veću istog suda.

Uz prigovor iz stava 4. ovog člana sudija će veću istog suda dostaviti fotokopiju spisa i nastaviti sa sprovođenjem izvršenja, osim ako je ovim zakonom propisano da prigovor odlaže izvršenje.

Troškovi fotokopiranja spisa smatraju se troškovima izvršnog postupka.

Razlozi za odbacivanje prigovora i za ustupanje predmeta nadležnom sudu

Član 45

Sudija će rešenjem odbaciti neblagovremen, nepotpun ili nedozvoljen prigovor.

b) Prigovor na rešenje o izvršenju doneto na osnovu verodostojne isprave

Član 46

Protiv rešenja o izvršenju na osnovu verodostojne isprave, izvršni dužnik ima pravo prigovora.

Prigovor se može izjaviti isključivo iz sledećih razloga:

- 1) ako potraživanje iz verodostojne isprave nije nastalo;
- 2) ako je u verodostojnu ispravu unet neistinit sadržaj;
- 3) ako potraživanje iz verodostojne isprave nije dospelo;
- 4) ako je obaveza izvršena ili na drugi način prestala;
- 5) ako je potraživanje zastarelo.

Razlozi za prigovor

Član 47

Izvršni dužnik je dužan da u prigovoru iznese sve razloge pobijanja i uz prigovor da priloži sve dokaze na kojima se prigovor zasniva, a u slučaju da to ne učini, gubi pravo da naknadno iznosi činjenice i predlaže dokaze.

Dokazi uz prigovor

Član 48

Izvršni dužnik je dužan da uz prigovor dostavi pisane isprave kojim dokazuje navode iz prigovora, i to:

- 1) pravnosnažnu sudsku odluku kojom je utvrđena neistinitost verodostojne isprave ili izvod iz Centralnog registra hartija od vrednosti, ako tvrdi da je isprava neistinita;
- 2) nalog za plaćanje u pisanoj ili elektronskoj formi na osnovu koga je izvršen prenos sredstava, ako tvrdi da je obaveza ispunjena;
- 3) druge pisane isprave kojim potkrepljuje navode iz prigovora.

U slučaju prigovora nedospelosti potraživanja iz isprave, ako ona ne proizlazi iz same verodostojne isprave, izvršni dužnik je dužan da priloži pisanu ispravu iz koje to proizlazi.

Postupak po prigovoru

Član 49

Ako se rešenje o izvršenju pobija samo u delu kojim je određeno izvršenje, dalji postupak nastaviće se kao postupak po prigovoru protiv rešenja o izvršenju donetog na osnovu izvršne isprave.

Ako se rešenje o izvršenju pobija u celini ili samo u delu kojim je izvršni dužnik obavezan da namiri potraživanje, o prigovoru odlučuje sudija koji je doneo rešenje o izvršenju. Prigovor odlaže izvršenje rešenja, osim kada je rešenje doneto na osnovu menice.

Ako izvršni dužnik ne priloži dokaze ili iz priloženih dokaza nije učinio verovatnim osnovanost njegovih navoda iz prigovora, sudija koji je doneo rešenje o izvršenju prigovor će odbiti rešenjem. Protiv ovog rešenja dozvoljen je poseban prigovor veću iz člana 41. ovog zakona.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, ako izvršni dužnik učini verovatnim navode iz prigovora kojim rešenje pobija u delu u kom je obavezan da namiri potraživanje, sud će staviti van snage rešenje o izvršenju u delu u kome je određeno izvršenje i odrediti da se postupak nastavlja kao povodom prigovora protiv platnog naloga. Protiv rešenja o stavljanju van snage rešenja o izvršenju nije dozvoljen prigovor.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, ako izvršni dužnik učini verovatnim postojanje razloga kojim rešenje pobija u delu kojim je određeno izvršenje, sud će postupiti na način propisan odredbom člana 44. stav 1. ovog zakona ili će dostaviti spise veću istog suda.

Sud je dužan da rešenje o prigovoru iz st. 3. i 4. ovog člana donese u roku od pet radnih dana od dana prijema prigovora u sudu.

5. Učešće trećih lica u postupku

Prigovor trećeg lica

Član 50

Lice koje tvrdi da u pogledu predmeta izvršenja ima pravo koje sprečava izvršenje, može sve do okončanja izvršnog postupka da izjavi prigovor sudiji, kojim traži da se izvršenje na tom predmetu proglašeno nedopuštenim. Ako izvršitelj sprovodi izvršenje, sudija prigovor dostavlja i njemu.

Sudija prigovor dostavlja izvršnom poveriocu i izvršnom dužniku i poziva ih da se u roku od pet radnih dana od dana dostavljanja izjasne.

Sudija rešenjem odbacuje prigovor ako treće lice ne učini verovatnim da u pogledu predmeta izvršenja ima pravo koje sprečava izvršenje.

Sudija može tokom celog postupka treće lice, čije pravo oceni verovatnim, a koje je izvršni poverilac osporio ili se o njemu nije izjasnio, rešenjem da, uputi da u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja protiv izvršnog poverioca, pokrene parnični postupak radi proglašenja da je izvršenje na tom predmetu nedopušteno.

Izvršni dužnik koji osporava pravo trećem licu mora da bude obuhvaćen tužbom iz stava 4. ovog člana. Smatra se da izvršni dužnik trećem licu osporava pravo ako se o prigovoru trećeg lica ne izjasni u roku propisanom u stavu 2. ovog člana.

Protiv rešenja iz stava 4. ovog člana ne može se izjaviti prigovor.

Podnošenje prigovora iz stava 1. ovog člana i pokretanje postupka iz st. 4. i 5. ovog člana ne sprečava izvršenje.

Sudija će rešenje iz st. 3. i 4. ovog člana dostaviti i izvršitelju kad izvršitelj sprovodi izvršenje.

Glava treća

NOVČANA KAZNA, SUDSKI PENALI I POSTUPAK ZA DOBIJANJE IZJAVE O IMOVINI IZVRŠNOG DUŽNIKA

1. Novčane kazne

Član 51

Novčana kazna se može izreći fizičkom licu, kao i odgovornom licu u pravnom licu ili u državnom organu, u iznosu od 10.000 dinara do 200.000 dinara, a pravnim licima u iznosu od 100.000 dinara do 2.000.000 dinara.

Novčana kazna iz stava 1. ovog člana, ponovo će se izreći, ako izvršni dužnik ne postupi po ponovljenom nalogu suda, odnosno izvršitelja ili nastavi da postupa protivno zabrani. Ponovo izrečena kazna se po pravilu izriče u povećanom iznosu.

Izricanje i izvršenje kazne će se ponavljati sve dok lice na koje se odnosi ne postupi u skladu sa odlukama suda, odnosno izvršitelja.

Novčanu kaznu izriče sudija rešenjem, na predlog stranaka, izvršitelja ili po službenoj dužnosti, vodeći računa pri odmeravanju visine kazne o značaju radnje koju je lice koje se kažnjava moralo obaviti.

Rok za plaćanje kazne je pet radnih dana od dana prijema rešenja o kažnjavanju.

Lice kome je izrečena novčana kazna može izjaviti prigovor protiv rešenja o izricanju kazne u roku od pet radnih dana od dana prijema rešenja. Prigovor ne zadržava izvršenje rešenja.

Lice kome je kazna izrečena, odnosno izvršena snosi sve troškove nastale izricanjem, odnosno izvršenjem kazne.

Novčanu kaznu naplaćuje sud po službenoj dužnosti, odmah po proteku roka za dobrovoljno plaćanje. Troškovi prinudnog izvršenja novčane kazne prinudno će se naplatiti istovremeno sa prinudnim izvršenjem kazne.

Novčana kazna, po odredbama ovog člana, može se izreći i izvršiti prema izvršnom dužniku, dužniku izvršnog dužnika, banci i drugim fizičkim i pravnim licima, kao i odgovornim licima u pravnom licu ili državnom organu u slučaju da ne postupe po nalogu ili zabrani izrečenim u izvršnom postupku, ako je to ovim zakonom predviđeno.

2. Sudski penali

Postupak donošenja odluke

Član 52

O zahtevu izvršnog poverioca da sud obaveže izvršnog dužnika nenovčane obaveze utvrđene pravnosnažnom sudskom odlukom na plaćanje sudskih penala predviđenih pravilima obligacionog prava, odlučuje sud u izvršnom postupku.

Zahtev za plaćanje sudskih penala podnosi se sudu nadležnom za izvršenje sudske odluke kojom je utvrđena nenovčana obaveza pre podnošenja predloga za izvršenje.

Na postupak o zahtevu za plaćanje sudskih penala primenjuju se pravila o hitnosti izvršnog postupka.

Ako nađe da je zahtev za plaćanje sudskih penala osnovan, sud će rešenjem naložiti izvršnom dužniku da u roku od pet radnih dana izvrši svoju obavezu i istovremeno mu

naložiti da, ako ne izvrši obavezu u tom roku, sudske penale plati za period od isteka naknadno ostavljenog roka do podnošenja predloga za prinudno izvršenje.

Protiv rešenja kojim se zahtev za plaćanje sudskih penala usvaja nije dozvoljen prigovor.

Prinudno izvršenje

Član 53

Rešenje kojim se nalaže plaćanje sudskih penala prinudno se izvršava po pravilima ovog zakona za izvršenje novčanih obaveza.

3. Postupak za dobijanje izjave o imovini izvršnog dužnika

Pokretanje postupka

Član 54

Izvršni poverilac koji je pokrenuo postupak izvršenja, odnosno obezbeđenja može pred sudom nadležnim za određivanje izvršenja da podnese zahtev za dobijanje izjave o imovini izvršnog dužnika, kada se obaveza izvršnog dužnika sastoji u novčanim davanjima.

Zahtev iz stava 1. ovog člana može se podneti uz predlog za izvršenje i u toku izvršnog postupka, sve dok postupak ne bude okončan.

Kada izvršenje sprovodi izvršitelj, izvršni poverilac može ovlastiti izvršitelja da u njegovo ime podnese zahtev za dobijanje izjave o imovini.

Sud će po službenoj dužnosti od izvršnog dužnika pribaviti izjavu o imovini, kada je to potrebno radi sprovođenja rešenja o naplati novčane kazne.

Izjava o imovini ne može se zahtevati u odnosu na Republiku Srbiju, autonomnu pokrajinu i jedinicu lokalne samouprave, kao izvršne dužnike.

Sud može razdvojiti postupak po zahtevu za dobijanje izjave o imovini izvršnog dužnika.

Davanje izjave

Član 55

Sud će doneti rešenje kojim će naložiti izvršnom dužniku da pristupi u sud radi davanja izjave o imovini na zapisnik pred sudijom ili da u roku koji ne može biti duži od pet radnih dana dostavi sudu izjavu o imovini u potrebnom broju primeraka.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana nije dozvoljen poseban prigovor.

Ako izvršni dužnik ne postupi po nalogu suda iz stava 1. ovog člana, odnosno ako ne da potpunu izjavu o imovini sud će doneti rešenje o novčanom kažnjavanju i postupiti na način propisan članom 51. ovog zakona.

Uz rešenje iz stava 1. ovog člana, sud će izvršnom dužniku dostaviti primerak zahteva za dobijanje izjave o imovini, obaveštenje šta izjava o imovini treba da sadrži, upozorenje da mu

u slučaju nepostupanja po nalogu može biti izrečena novčana kazna i pouku o posledicama saopštavanja nepotpunih ili netačnih podataka u izjavi.

Kada je izvršni dužnik pravno lice ili fizičko lice bez poslovne sposobnosti

Član 56

Kada je izvršni dužnik pravno lice, radnje iz člana 55. ovog zakona preduzimaju se prema licu koje je zakonom, pravilima ili aktima donetim na osnovu zakona određeno da ga zastupa.

Kada izvršni dužnik nema poslovnu sposobnost, radnje iz člana 55. ovog zakona preduzimaju se prema njegovom zakonskom zastupniku, a sud će, ako oceni da zastupnik nemarno postupa u zaštiti interesa izvršnog dužnika, o tome obavestiti organ starateljstva.

Postupanje nakon dobijanja izjave o imovini

Član 57

Primerak ili kopiju izjave o imovini, odnosno zapisnika sa izjavom sud će dostaviti izvršnom poveriocu. Ako je sud razdvojio postupak dobijanja izjave o imovini kopiju izjave, odnosno zapisnika sa izjavom, sa naznačenjem datuma kada je ona dostavljena izvršnom poveriocu, združiće se spisima predmeta povodom kog je zahtevana izjava o imovini.

Izvršni poverilac može, u roku od pet radnih dana od dana prijema izjave o imovini, odnosno zapisnika sa izjavom, zahtevati dopunu izjave, odnosno novu izjavu ako izjava ne sadrži dovoljno podataka iz kojih se imovina navedena u njoj može identifikovati ili ako javnom, odnosno u skladu sa zakonom overenom ispravom dokaže da je dužnik u izjavi saopštio nepotpune ili netačne podatke i uz to učini verovatnim da se iz imovine izvršnog dužnika koja je do tada poznata ne može u potpunosti namiriti njegovo potraživanje.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, sud će novim rešenjem naložiti izvršnom dužniku da dostavi sudu dopunu izjave, odnosno novu izjavu o imovini i dalje postupiti u skladu sa odredbama člana 55. ovog zakona.

Izvršni poverilac koji nije zahtevao dopunu izjave o imovini, odnosno novu izjavu u smislu stava 2. ovog člana, a izvršenje sprovodi sud, dužan je da u roku od pet radnih dana od dana dobijanja izjave o imovini predloži sredstva i predmete izvršenja.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, ako izvršni poverilac ne predloži sredstva i predmete izvršenja u propisanom roku, izvršenje se obustavlja.

Sadržina izjave o imovini

Član 58

Izjava o imovini izvršnog dužnika sadrži:

1) podatke o stvarima i pravima izvršnog dužnika koji mogu biti predmet izvršenja, a naročito:

- pokretne i nepokretne stvari u svojini izvršnog dužnika;

- gotovinska novčana sredstva koja dužnik poseduje u trenutku davanja izjave;

- novčane depozite izvršnog dužnika;
- tekuće račune izvršnog dužnika;
- prava na hartijama od vrednosti i prava iz hartija od vrednosti;
- osnivačka (članska) prava na privrednom društvu i dobit koju je izvršni dužnik, po osnovu tih prava, ostvario u poslednjoj godini;
- prosečan mesečni iznos zarade izvršnog dužnika u poslednjih šest meseci, poslodavcu kod kog izvršni dužnik ostvaruje zaradu, trajanje i vrstu radnog odnosa;
- potraživanja izvršnog dužnika prema trećim licima, osnov potraživanja, vreme njihovog dospeća i obezbeđenje potraživanja.

2) podatke o potraživanjima trećih lica na teret izvršnog dužnika koja su dospela ili koja dospevaju u narednih godinu dana i podatke o datom obezbeđenju za ta potraživanja;

3) podatke o postupcima prinudnog izvršenja koji se vode protiv izvršnog dužnika;

4) podatke o svim pravnim radnjama koje je izvršni dužnik preduzeo na teret svoje imovine nakon što je zasnovana obaveza u pogledu koje se zahteva prinudno izvršenje (prenos imovinskih prava sa ili bez naknade ili davanje obezbeđenja za sebe ili za treće lica);

5) svojeručni potpis izvršnog dužnika overen od strane suda, osim ako se izjava sastavlja na zapisnik u prisustvu sudije.

Pored podataka iz stava 1. ovog člana, izjava o imovini sadrži i druge podatke koji su potrebni da bi se određena stvar, odnosno pravo moglo identifikovati u pravnom prometu, a naročito:

1) naznačenje adrese na kojoj se nalaze pokretne stvari;

2) podatke o stvarima i pravima koja se upisuju u odgovarajući javni registar;

3) podatke iz katastra, zemljišnih i drugih javnih knjiga o nepokretnostima u svojini izvršnog dužnika, odnosno podatke o osnovu i načinu sticanja ako nepokretnost nije upisana u katastar, zemljišne i druge javne knjige;

4) podatke o brojevima tekućih računa, štednih računa, odnosno novčanih depozita i bankama kod kojih se oni vode;

5) podatke o trećim licima u čiju korist je izvršni dužnik preduzeo pravnu radnju na teret svoje imovine i o pravnoj radnji koja je preduzeta.

Ako dužnik ne poseduje imovinu koja bi mogla biti predmet izvršenja, dužan je da to izričito navede u izjavi.

Prilozi uz izjavu o imovini

Član 59

Na zahtev izvršnog poverioca, sud će rešenjem naložiti izvršnom dužniku da u roku od pet radnih dana preda isprave o stvarima i pravima koji su navedeni u izjavi o imovini i izreći mu novčanu kaznu ako po tom nalogu ne postupi.

Ako izvršni dužnik ne postupi po nalogu, sud će dalje postupati na način propisan članom 51. ovog zakona.

U slučaju da izvršni dužnik tri puta ne postupi po nalogu suda iz stava 1. ovog člana, sud će mu rešenjem izreći kaznu zatvora, dok ne postupi po nalogu, a najviše 30 dana. Protiv rešenja o izricanju kazne zatvora, dozvoljen je prigovor, koji zadržava izvršenje rešenja. Zatvor će se izvršiti u skladu sa odredbama zakona kojim je uređeno izvršenje krivičnih sankcija.

Ako izvršni dužnik do dana stupanja na izdržavanje kazne zatvora iz stava 3. ovog člana, postupi po nalogu suda iz st. 1. i 2. ovog člana, sud će rešenje o izricanju kazne zatvora ukinuti odmah po dostavi dokaza da je izvršni dužnik postupio po nalogu suda, a sud će shodno postupiti i u slučaju da tokom izdržavanja kazne zatvora izvršni dužnik postupi po nalogu suda iz st. 1. i 2. ovog člana i rešenjem naložiti da se izvršni dužnik oslobodi od daljeg izdržavanja kazne zatvora.

Davanje netačnih ili nepotpunih podataka

Član 60

Smatra se da je izvršni dužnik dao netačne ili nepotpune podatke o imovini:

1) ako izvršni poverilac javnom ili u skladu sa zakonom overenom ispravom dokaže da je u vreme sastavljanja izjave o imovini izvršni dužnik posedovao imovinu ili da je pre sastavljanja izjave preduzimao pravne radnje na teret svoje imovine koje u izjavi nije naveo (član 57. stav 2.), a iz imovine izvršnog dužnika koja je do tada poznata, odnosno koja je navedena u izjavi, ne može se u potpunosti namiriti njegovo potraživanje;

2) ako treće lice, u skladu sa ovim zakonom, dokaže da njemu pripada imovina koju je izvršni dužnik u izjavi naveo kao svoju.

Ako postoje osnovi sumnje da je izvršni dužnik, postupajući kao u stavu 1. ovog člana doveo ili pokušao da dovede izvršnog poverioca u zabludu radi izbegavanja sopstvene obaveze, sud će kopiju spisa dostaviti nadležnom javnom tužiocu.

Ako je izvršni dužnik dao netačne ili nepotpune podatke o imovini, sud mu može izreći novčanu kaznu u skladu sa članom 51. ovog zakona.

Knjiga izvršnih dužnika i zbirka isprava

Član 61

Sud vodi knjigu izvršnih dužnika i zbirku isprava.

Knjiga izvršnih dužnika sadrži evidenciju sa podacima o izvršnom dužniku, osnovu upisa, datumu upisa, rešenju kojim je naložen upis i evidencionom broju pod kojim se izjava čuva u zbirci isprava.

U zbirci isprava čuvaju se originalni primerci izjave izvršnih dužnika o imovini, odnosno kopije zapisnika koji sadrže izjave o imovini i rešenja kojim je određen upis u knjigu izvršnih dužnika.

U knjigu izvršnih dužnika upisuje se izvršni dužnik:

- 1) koji je predao izjavu o imovini sa popisom imovine;
- 2) koji nije postupio po nalogu suda za predaju pismene izjave o imovini (član 58. stav 1);
- 3) koji je predao izjavu da ne poseduje imovinu (član 58. stav 3);
- 4) koji je saopštio netačne ili nepotpune podatke o svojoj imovini (član 60).

Upis u knjigu izvršnih dužnika sud će izvršiti u roku od pet radnih dana od dana pravnosnažnosti rešenja o upisu.

Zbirci isprava prilaže se primerak pravnosnažnog rešenja o upisu u knjigu izvršnih dužnika, a kada je osnov za upis davanje izjave o imovini, prilaže se i original izjave, odnosno kopija zapisnika sa izjavom.

Upisom u knjigu izvršnih dužnika, izvršni poverilac na osnovu čijeg zahteva je izvršni dužnik dao izjavu o imovini, ne stiče pravo prvenstva u naplati svog potraživanja iz imovine navedene u izjavi.

Rešenje o upisu u knjigu izvršnih dužnika

Član 62

O upisu u knjigu izvršnih dužnika sud odlučuje rešenjem.

Rešenje o upisu sud donosi u roku od pet radnih dana od dana:

- 1) prijema izjave o imovini, u slučaju kada je izvršni dužnik predao tu izjavu;
- 2) kada je protekao rok za predaju izjave o imovini, u slučaju kada je izvršni dužnik taj rok propustio;
- 3) kada je izvršni dužnik odbio da preda izjavu o imovini u prisustvu sudije;
- 4) kada je sudu dostavljen dokaz (član 57. stav 2) o naknadno pronađenoj imovini izvršnog dužnika koju je u izjavi propustio da navede, odnosno o pravnim radnjama koje je izvršni dužnik preduzeo na teret svoje imovine pre sastavljanja izjave.

U rešenju se navodi osnov upisa u knjigu izvršnih dužnika (član 61. stav 4), kao i rok i uslovi pod kojim izvršni dužnik može tražiti brisanje upisa (član 64).

Ako nakon izvršenog upisa u istom predmetu nastupi osnov za novi upis zasnovan na drugim činjenicama, sud će doneti rešenje o novom upisu i istovremeno odrediti da se raniji upis briše. U slučaju da izjava o imovini izvršnog dužnika naknadno bude samo dopunjena (član 57. stav 3), neće se brisati raniji upis već će se rešenjem odrediti da se dopunska izjava o imovini priloži zbirci isprava uz isprave o ranijem upisu.

Prigovor izvršnog dužnika protiv rešenja o upisu

Član 63

Izvršni dužnik može izjaviti prigovor protiv rešenja o upisu u knjigu izvršnih dužnika, u roku od pet radnih dana od dana kada mu je rešenje dostavljeno.

Prigovor se može izjaviti iz razloga što nisu bili ispunjeni uslovi za postupanje po zahtevu za dobijanje izjave o imovini (član 54. stav 5) ili ako je rešenje o upisu u knjigu izvršnih dužnika trebalo da bude zasnovano na drugom osnovu.

O prigovoru odlučuje veće istog suda u roku od pet radnih dana od dana dostavljanja prigovora.

Prigovor zadržava upis izvršnog dužnika u knjigu izvršnih dužnika.

Brisanje iz knjige izvršnog dužnika i obustava postupka upisa u knjigu izvršnih dužnika

Član 64

Na zahtev izvršnog dužnika sud će rešenjem izvršiti brisanje upisa u knjizi izvršnih dužnika:

- 1) ako je izvršenje u celosti pravnosnažno obustavljeno, osim ako je do toga došlo zbog nepostojanja imovine koja može biti predmet izvršenja;
- 2) u slučaju kada je upis izvršen zbog propuštanja roka za davanje izjave o imovini, zbog odbijanja izvršnog dužnika da da izjavu, zbog saopštavanja netačnih ili nepotpunih podataka ili kada je upis izvršen na osnovu izjave da izvršni dužnik ne poseduje nikakvu imovinu, kada tokom postupka prestanu razlozi zbog kojih je taj upis izvršen, odnosno ako je proteklo dve godine nakon okončanja izvršnog postupka, a u knjizi izvršnih dužnika nije bilo naknadnih upisa za istog izvršnog dužnika ili su naknadni upisi brisani;
- 3) u slučaju kada je upis izvršen na osnovu izjave u kojoj je navedena imovina ako je protekla jedna godina nakon okončanja izvršnog postupka, a u knjizi izvršnih dužnika nije bilo naknadnih upisa za istog izvršnog dužnika ili su naknadni upisi brisani.

Ako je u slučaju iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana bilo naknadnih upisa, brisanje se može tražiti kada se steknu uslovi za brisanje svih naknadnih upisa.

Brisanje upisa može se izvršiti i pre proteka roka iz stava 1. ovog člana, ako sudu bude dostavljena izjava izvršnog poverioca, na osnovu čijeg je zahteva izvršen upis, da je njegovo potraživanje namireno i da je saglasan da se izvrši brisanje. U slučaju sumnje, sud može zahtevati da izjava izvršnog poverioca bude overena.

Sud će odrediti brisanje upisa po službenoj dužnosti ako u istom predmetu nastupi osnov za novi upis zasnovan na drugim činjenicama, izuzev ako je izjava o imovini izvršnog dužnika naknadno samo dopunjena (član 62. stav 4).

Ako izvršni dužnik u potpunosti ispuni svoju obavezu i dokaz o tome dostavi sudu koji vodi knjigu izvršnih dužnika, pre nego što je postupak upisa pravnosnažno okončan, sud će po službenoj dužnosti obustaviti postupak upisa u knjigu izvršnih dužnika, ukinuti sve prethodne

radnje i brisati upise. U slučaju sumnje da je izvršni dužnik ispunio obavezu, sud može zatražiti izjavu od izvršnog poverioca.

Javnost knjige izvršnih dužnika

Član 65

Sud je dužan da zainteresovanom licu omogući uvid u knjigu izvršnih dužnika ili dostavi obaveštenje o upisu određenog lica u knjigu izvršnih dužnika, vremenu i osnovu tog upisa.

Sud je dužan da dostavi obaveštenje o upisu iz stava 1. ovog člana u roku od pet radnih dana od dana prijema zahteva.

Javnost zbirke isprava

Član 66

Svako lice koje učini verovatnim postojanje opravdanog interesa može zahtevati od suda da mu se odobri pregledanje, fotokopiranje i prepisivanje podataka iz zbirke isprava.

Sud je dužan da o zahtevu iz stava 1. ovog člana odluči u roku od pet radnih dana od dana prijema zahteva.

Registar izvršnih dužnika

Član 67

Radi jedinstvene evidencije pravnih subjekata upisanih u knjigu izvršnih dužnika, vodi se jedinstven registar za teritoriju Republike Srbije.

Jedinstveni registar iz stava 1. ovog člana je javan, vodi se u elektronskom obliku i objavljuje na internetu.

Akt kojim se bliže uređuje vođenje jedinstvenog registra iz stava 1. ovog člana donosi ministar.

Glava četvrta SPROVOĐENJE IZVRŠENJA

Izvršenje na osnovu nepravosnažnog rešenja o izvršenju

Član 68

Izvršenje se sprovodi pre pravosnažnosti rešenja o izvršenju, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Sprovođenje izvršenja od strane suda

Član 69

Sud sprovodi izvršenje po službenoj dužnosti kada su za to ispunjeni uslovi propisani zakonom.

Sprovođenje izvršenja je započeto kada sud, s obzirom na sredstvo izvršenja, preduzme prvu izvršnu radnju propisanu ovim zakonom.

Sprovođenje izvršenja od strane izvršitelja

Član 70

Postupak sprovođenja izvršenja od strane izvršitelja pokreće se predlogom izvršnog poverioca.

Uz predlog za sprovođenje izvršenja izvršni poverilac je dužan da priloži rešenje o izvršenju u originalu ili overenoj kopiji.

Za preduzimanje radnji na koje je izvršitelj ovlašćen ne primenjuju se odredbe ovog zakona po kojim je izvršni poverilac dužan da podnosi sudu posebne predloge.

Vreme izvršenja

Član 71

Izvršenje se sprovodi svakog dana od 7 do 22 časa.

Izvršenje se može sprovesti i van vremena određenog u stavu 1. ovog člana samo ako postoji izbegavanje obaveze ili opasnost usled odlaganja.

Postupanje prilikom sprovođenja izvršenja

Član 72

Sudski izvršitelj, odnosno izvršitelj dužan je da prilikom pretraživanja stana, odnosno poslovne ili druge prostorije izvršnog dužnika ili odeće koju on nosi na sebi i preduzimanja drugih izvršnih radnji postupa sa dužnim obzirom prema ličnosti izvršnog dužnika i članova njegovog domaćinstva.

Izvršnim radnjama u stanu izvršnog dužnika kojima ne prisustvuje izvršni dužnik, njegov zakonski zastupnik, punomoćnik ili odrasli član njegovog domaćinstva, moraju prisustvovati dva punoletna lica.

Kad izvršne radnje treba sprovesti u prostoriji koja je zaključana, a izvršni dužnik nije prisutan ili ne pristaje da prostoriju otvori, sudski izvršitelj, odnosno izvršitelj otvoriće prostoriju u prisustvu dva punoletna lica.

Pomoć policije u sprovođenju izvršenja

Član 73

U slučaju kada je to neophodno da bi se sprovelo izvršenje sud, odnosno izvršitelj zatražiće od nadležne organizacione jedinice policije, pisanim zahtevom, najmanje pet radnih dana pre dana određenog za sprovođenje izvršenja, da prisustvuje sprovođenju izvršenja i po potrebi preduzme mere i sredstva prinude, u skladu sa Zakonom o policiji. U hitnim slučajevima, nadležna organizaciona jedinica policije će na usmeni zahtev suda, odnosno izvršitelja, odmah preduzeti potrebne mere iz svoje nadležnosti radi sprovođenja izvršenja, pri čemu je

sud, odnosno izvršitelj dužan da pisani zahtev dostavi policiji u roku od 48 časova od podnošenja usmenog zahteva.

Policija je dužna da po nalogu suda ili izvršitelja sprovede mere i upotrebi sredstva prinude potrebna radi izvršenja radnje zbog koje se preduzimaju, a naročito da vrši proveru i utvrđivanje identiteta lica i identifikaciju predmeta, da traga za licima i predmetima, da oduzme motorno vozilo ili drugu stvar koja je predmet izvršenja i da obezbeđuje lica i imovinu prilikom sprovođenja izvršenja.

Na zahtev izvršitelja ili po službenoj dužnosti sud će izreći novčanu kaznu iz člana 51. ovog zakona odgovornom licu u nadležnoj organizacionoj jedinici policije, ako policija nije postupila u skladu sa dužnostima propisanim u st. 1. i 2. ovog člana.

U slučaju nepostupanja policije u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana, o tome se bez odlaganja obaveštava ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove i nadležni javni tužilac.

Nepravilnosti pri sprovođenju izvršenja

Član 74

Stranka i učesnik mogu podneskom zahtevati od suda, odnosno izvršitelja da otklone nepravilnosti učinjene u toku i povodom sprovođenja izvršenja.

Ako izvršitelj ne postupi po zahtevu iz stava 1. ovog člana u roku od pet radnih dana, stranka ili učesnik u postupku obratiće se nadležnom sudu. Zahtev za otklanjanje nepravilnosti ne zadržava sprovođenje izvršenja.

Kada je podnet zahtev iz stava 2. ovog člana, izvršitelj će nadležnom sudu dostaviti original spisa predmeta i sprovođenje izvršenja nastaviti na osnovu kopije tih spisa.

Troškovi u vezi sa postupanjem po zahtevu iz stava 2. ovog člana su troškovi izvršnog postupka.

Ako nađe da je zahtev iz stava 1. ovog člana osnovan, sud će rešenjem utvrditi, a ako je to moguće otkloniti, odnosno naložiti otklanjanje nepravilnosti nastalih odlukama i radnjama sudskog izvršitelja ili izvršitelja.

Sud će obavestiti ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo) i Komoru izvršitelja (u daljem tekstu: Komora), o nepravilnostima u radu izvršitelja.

Glava peta OKONČANJE IZVRŠENJA

Okončanje postupka

Član 75

Izvršni postupak okončava se obustavom ili zaključenjem.

Obustava izvršenja

Član 76

Sud obustavlja izvršenje:

- 1) ako je izvršna isprava pravnosnažno, odnosno konačno ukinuta, preinačena, poništena ili stavljena van snage;
- 2) usled smrti stranke koja nema naslednika;
- 3) usled prestanka stranke koja je pravno lice, a nema pravnog sledbenika;
- 4) ako je potraživanje prestalo;
- 5) usled propasti predmeta izvršenja;
- 6) ako nema imovine koja može biti predmet izvršenja;
- 7) iz drugih razloga predviđenih zakonom.

Ako je postupak izvršenja započet kod izvršitelja, postupak izvršenja pred izvršiteljem će se obustaviti, ako izvršni poverilac promeni izbor o načinu sprovođenja izvršenja tako što predloži da izvršenje sprovede sud.

Iz drugih razloga predviđenih ovim ili drugim zakonom izvršni dužnik može u svakoj fazi izvršnog postupka, ali najkasnije do prvog nadmetanja za prodaju predmeta izvršenja ili pre dosuđenja stvari izvršnom poveriocu, da izmiri dug, zajedno sa ugovorenom, odnosno zakonskom zateznom kamatom i troškovima izvršnog postupka koji su nastali do trenutka izmirenja duga.

Izvršni dužnik i izvršni poverilac mogu se sporazumeti da se dug isplati na rate i o tome dostaviti sporazum overen u sudu, u kom slučaju će se izvršni postupak obustaviti po službenoj dužnosti.

Odlukom o obustavi izvršenja ukinuće se i sprovedene izvršne radnje, ako se tim ne dira u stečena prava trećih lica.

Zaključenje

Član 77

Po namirenju izvršnog poverioca donosi se odluka o zaključenju izvršnog postupka.

Glava šesta PROTIVIZVRŠENJE

Razlozi za protivizvršenje

Član 78

Kada je izvršenje već sprovedeno, izvršni dužnik može sudu podneti predlog za protivizvršenje, zahtevajući da mu izvršni poverilac vrati ono što je izvršenjem dobio i određujući sredstvo izvršenja, ako je:

- 1) izvršna isprava pravnosnažno, odnosno konačno ukinuta, preinačena, poništena ili stavljena van snage;
- 2) izvršni dužnik u toku izvršnog postupka dobrovoljno izmirio poveriočevo potraživanje;
- 3) rešenje o izvršenju ili rešenje o sprovođenju izvršenja pravnosnažno ukinuto ili preinačeno;
- 4) pravnosnažnom sudskom odlukom utvrđena nedopustivost izvršenja.

Predlog za protivizvršenje iz razloga utvrđenih u stavu 1. tač. 1), 3) i 4) ovog člana može se podneti u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke izvršnom dužniku, a iz razloga utvrđenog u stavu 1. tačka 2) ovog člana, u roku od 15 dana od dana okončanja izvršnog postupka.

Izvršni dužnik ne može pre isteka roka iz stava 2. ovog člana svoje potraživanje ostvarivati u parničnom postupku.

Ako je izvršenje sproveo izvršitelj, predlog iz stava 1. ovog člana istovremeno se dostavlja i njemu.

Postupak po predlogu za protivizvršenje

Član 79**

U postupku protivizvršenja shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o izvršenju, ako ovim članom nije drugačije propisano.

Predlog za protivizvršenje sud će dostaviti izvršnom poveriocu i naložiti mu da se u roku od pet radnih dana od dana prijema izjasni o tom predlogu.

Rešenjem o protivizvršenju sud će naložiti izvršnom poveriocu da u roku od pet radnih dana vrati izvršnom dužniku ono što je izvršenjem primio i istovremeno odrediti izvršenje radi naplate tog potraživanja.

Prigovor na rešenje iz stava 3. ovog člana odlaže izvršenje samo ako izvršni poverilac uz prigovor položi jemstvo najmanje u visini potraživanja.

Nemogućnost protivizvršenja

Član 80

Predlog za protivizvršenje neće se usvojiti ako se traži povraćaj predmeta u pogledu koga su nastupile takve stvarne ili pravne promene da povraćaj više nije moguć.

U tom slučaju izvršni dužnik može svoje pravo ostvarivati u parničnom postupku i pre isteka roka za podnošenje predloga za protivizvršenje.

Deo treći IZVRŠENJE RADI NAPLATE NOVČANOG POTRAŽIVANJA

Glava prva

IZVRŠENJE NA POKRETNIM STVARIMA

1. Osnovna pravila

Mesna nadležnost

Član 81

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje na pokretnim stvarima i za sprovođenje tog izvršenja mesno je nadležan i sud na čijem se području nalaze te stvari.

Izuzimanje od izvršenja

Član 82

Ne mogu biti predmet izvršenja:

- 1) odeća, obuća i drugi predmeti lične upotrebe, posteljine stvari, posuđe, deo nameštaja koji je neophodan izvršnom dužniku i članovima njegovog domaćinstva, kao i šporet, frižider i peć za grejanje;
- 2) hrana i ogrev za potrebe izvršnog dužnika i članova njegovog domaćinstva za tri meseca;
- 3) gotov novac izvršnog dužnika koji ima stalna mesečna primanja do mesečnog iznosa koji je po zakonu izuzet od izvršenja, srazmerno vremenu do sledećeg primanja;
- 4) ordenje, medalje, ratne spomenice i drugi znaci odlikovanja i priznanja koje je primio izvršni dužnik, lična pisma, rukopisi i drugi lični spisi izvršnog dužnika, kao i porodične fotografije;
- 5) pomagala koja su invalidu ili drugom licu sa telesnim nedostacima neophodna za obavljanje njegovih životnih funkcija;
- 6) kućni ljubimac.

Izvršne radnje

Član 83

Izvršenje na pokretnim stvarima sprovodi se popisom, procenom i prodajom stvari, kao i namirenjem izvršnog poverioca od iznosa dobijenog prodajom.

2. Popis i procena pokretnih stvari

Obaveštenje o popisu

Član 84

Neposredno pre nego što se pristupi popisu, izvršnom dužniku se predaje rešenje o izvršenju ili zaključak o sprovođenju izvršenja i poziva se da plati iznos za koji je određeno izvršenje, zajedno sa kamatom i troškovima.

Ako izvršnom dužniku odluka iz stava 1. ovog člana nije mogla da se preda prilikom popisa, dostavljanje se vrši pribijanjem odluke.

O vremenu i mestu popisa obavestiće se izvršni poverilac.

Odsustvo stranaka ne sprečava da se pristupi popisu.

O izvršenom popisu obavestiće se stranka koja nije prisustvovala popisu.

Predmet popisa

Član 85

Popisuju se stvari koje se nalaze u državini izvršnog dužnika, kao i njegove stvari koje se nalaze u državini izvršnog poverioca ili trećih lica.

Ako treće lice ne obavesti sud, odnosno izvršitelja o svojim pravima na pokretnoj stvari u posedu izvršnog dužnika, koja je predmet izvršenja, niti dokaže svoja prava na njima, smatra se da takva prava trećeg ne postoje i da je izvršni dužnik vlasnik stvari koja se nalazi u njegovom posedu.

Obim popisa

Član 86

Popisaće se onoliko stvari koliko je potrebno za namirenje potraživanja izvršnog poverioca i troškova izvršenja. Popisuju se i stvari na koje su stavljene primedbe o postojanju prava koje sprečavaju izvršenje.

Dejstvo popisa

Član 87

Na osnovu zapisnika o popisu, na popisanim stvarima izvršni poverilac stiče pravo upisa založnog prava, u skladu sa zakonom.

Izvršni poverilac može u roku od pet radnih dana od dana izvršenog popisa tražiti da se izvrši izmena popisa. Sud, odnosno izvršitelj odlučuju o izmeni popisa u roku od pet radnih dana od dana prijema novog zahteva. Trenutkom donošenja odluke o izmeni popisa izvršni poverilac stiče pravo da upiše založno pravo, u skladu sa zakonom.

Kad je popis izvršen u korist više izvršnih poverilaca, red prvenstva u sticanju založnog prava određuje se prema danu kad je izvršen upis u odgovarajući registar u skladu sa propisima kojima se bliže uređuje zaloga na pokretnim stvarima i pravima.

Upis i javnost sudskog založnog prava

Član 88

Izvršni poverilac dostavlja original ili overenu kopiju zapisnika o popisu, odnosno odluku o izmeni popisa organizaciji koja je zakonom ovlašćena da registruje založno pravo na pokretnim stvarima i pravima koja se upisuju u registar, zajedno sa sledećim podacima:

- 1) podatke o zalagodavcu i dužniku, kada to nisu ista lica;
- 2) podatke o založnom poveriocu;
- 3) podatke kojima se bliže određuje pokretna stvar ili pravo koje je predmet založnog prava;
- 4) podatke kojima se bliže određuje potraživanje koje je obezbeđeno založnim pravom uz naznačenje osnovnog i maksimalnog iznosa;
- 5) dan dospelosti potraživanja;
- 6) predmet založnog prava.

Pored podataka iz stava 1. ovog člana, izvršni poverilac je dužan da dostavi i druge podatke kada je to po posebnom propisu potrebno za registrovanje bezdržavinske zaloge.

Zapisnik o popisu, zaključak suda, odnosno izvršitelja o izmeni popisa dostavlja se izvršnom poveriocu.

Zapisnik o popisu, odnosno zaključak, sudski izvršitelj ili izvršitelj će istaći na vidnom mestu u prostoriji u kojoj se stvar nalazi u trenutku popisa, a na popisanim stvarima koje se ostavljaju izvršnom dužniku na čuvanje vidno će se označiti da su uzete u popis.

Lice koje ukloni kopiju zapisnika, odnosno oznaku da su stvari popisane kazniće se, u skladu sa članom 51. ovog zakona.

Čuvanje popisanih stvari

Član 89

Popisane stvari se po pravilu ostavljaju na čuvanje izvršnom dužniku.

Na predlog izvršnog poverioca sud, odnosno izvršitelj može popisane stvari predati na čuvanje njemu ili trećem licu koje izvršni poverilac predloži. Troškove čuvanja stvari snosi prethodno izvršni poverilac, a izvršni dužnik je obavezan da mu ih nadoknadi. Rizik propasti ili oštećenja stvari datih na čuvanje izvršnom poveriocu ili trećem licu snosi izvršni poverilac, osim ako je propast ili oštećenje posledica više sile ili slučaja.

Gotov novac, hartije od vrednosti i dragocenosti predaće se na čuvanje u sudski depozit ili kod izvršitelja.

U sudski depozit, odnosno kod izvršitelja predaće se i druge stvari veće vrednosti ako su podesne za takav način čuvanja.

Zabrana raspolaganja popisanim stvarima

Član 90

Svim licima koja poseduju ili imaju kontrolu nad popisanim stvarima zabranjeno je da raspolazu tim stvarima bez naloga suda, odnosno izvršitelja, pod pretnjom novčane kazne iz člana 51. ovog zakona.

Bezuspešan popis

Član 91

Ako se prilikom popisa ne nađu stvari koje mogu biti predmet izvršenja sud, odnosno izvršitelj će o tome obavestiti izvršnog poverioca koji nije prisustvovao popisu.

Na predlog izvršnog poverioca koji učini verovatnim da izvršni dužnik zna gde se nalaze stvari koje nisu pronađene sud, odnosno izvršitelj će pozvati izvršnog dužnika da u roku od pet radnih dana od dana dostavljanja poziva da obaveštenje o mestu gde se stvari nalaze.

Na izvršenje dužnikove obaveze da pruži obaveštenje primeniće se pravila koja važe za prinudno izvršenje obaveze koju može izvršiti samo izvršni dužnik lično.

Izvršni poverilac može, u roku od 45 dana od dana prijema obaveštenja o bezuspešnom popisu, odnosno od dana bezuspešnog popisa kome je prisustvovao, predložiti da se ponovo sprovede popis. Izvršitelj može da ponavlja popis i bez predloga izvršnog poverioca.

Ako izvršni poverilac u tom roku ne predloži da se popis ponovo sprovede ili ako se ni prilikom ponovnog popisa ne nađu stvari koje mogu biti predmet izvršenja, sud će obustaviti izvršenje.

Procena

Član 92

Istovremeno sa popisom stvari izvršiće se njihova procena.

Procenu vrši sudski izvršitelj, odnosno izvršitelj.

Procena se vrši na osnovu tržišne cene takve stvari u mestu popisa. Sud, odnosno izvršitelj može odlučiti i da se procena izvrši na osnovu pismene ili usmene informacije o ceni dobijene od odgovarajućih organizacija, institucija ili pravnih, odnosno fizičkih lica.

Izvršni poverilac i izvršni dužnik mogu sporazumno utvrditi vrednost stvari.

Zapisnik o popisu i proceni

Član 93

O popisu i proceni sastavlja se zapisnik.

U zapisniku se navodi ime izvršitelja, imena stranaka i lica koja su prisustvovala izvršenju po bilo kom osnovu, broj predmeta izvršenja, datum, iznos potraživanja i datum dospelosti, podaci kojima se bliže određuju posebno pojedinačno popisane stvari sa njihovom procenjenom vrednošću, izjave stranaka i učesnika u postupku, kao i izjave trećih lica o postojanju prava koja sprečavaju izvršenje.

Ako sud ili izvršitelj odrede da se procena vrši nakon popisa, pribavljanjem podataka od organizacije ili pravnog lica, o proceni se sačinjava poseban zapisnik.

Zapisnik o popisu i proceni izvršni poverilac može o svom trošku objaviti u sredstvima javnog informisanja.

Zabeleška umesto popisa

Član 94

Ako se posle popisa odredi izvršenje nad popisanim stvarima za naplatu drugog potraživanja istog izvršnog poverioca ili za naplatu potraživanja drugog izvršnog poverioca, neće se vršiti ponovni popis i procena tih stvari nego će se u nastavku zapisnika samo zabeležiti podaci iz docnijeg rešenja o izvršenju.

Izvršni poverilac će o zabeleški obavestiti organizaciju koja vodi registar založnih prava na pokretnim stvarima, koja je dužna da u registar upiše ovako stečena založna prava.

3. Prodaja stvari

Vreme prodaje

Član 95

Prodaja popisanih stvari sprovodi se po pravnosnažnosti rešenja o izvršenju, osim ako izvršni dužnik predloži ili na predlog izvršnog poverioca pristane da se prodaja izvrši ranije ili ako su u pitanju stvari koje su podložne brzom kvarenju ili ako postoji opasnost od znatnog smanjenja vrednosti popisanih stvari, kao i ako izvršni poverilac pruži jemstvo za štetu koju izvršni dužnik može pretrpeti zbog prodaje pre pravnosnažnosti rešenja o izvršenju.

Između dana popisa i dana prodaje može da protekne najmanje 15 dana, a najviše 30 dana.

Prodaja se može sprovesti i pre isteka roka iz stava 2. ovog člana ako izvršni dužnik na to pristane ili ako su u pitanju stvari koje su podložne brzom kvarenju, ako postoji opasnost od znatnog smanjenja njihove vrednosti ili ako izvršni poverilac položi jemstvo za štetu koju bi bio dužan nadoknaditi izvršnom dužniku u slučaju da rešenje o izvršenju bude ukinuto.

Način prodaje

Član 96

Prodaja stvari se vrši putem usmenog javnog nadmetanja ili neposrednom pogodbom. Način prodaje određuju sud, odnosno izvršitelj, pazeći na to da se postigne najpovoljnije unovčenje stvari.

Prodaja putem nadmetanja određiće se ako su u pitanju stvari veće vrednosti ili se može očekivati da će se stvari prodati po ceni većoj od procenjene vrednosti.

Izvršni poverilac i izvršni dužnik se tokom celog postupka mogu sporazumeti o prodaji neposrednom pogodbom i uslovima takve prodaje.

Ugovor o prodaji neposrednom pogodbom zaključuje se između kupca s jedne strane i sudskog izvršitelja, odnosno izvršitelja ili lica koje obavlja komisione poslove, s druge strane.

Sudski izvršitelj, odnosno izvršitelj pokretne stvari prodaje u ime izvršnog dužnika, a za račun izvršnog poverioca. Lice koje obavlja komisione poslove, pokretne stvari prodaje u svoje ime, a za račun izvršnog poverioca.

Oglas o prodaji javnim nadmetanjem objaviće se na oglasnoj tabli i internet stranici nadležnog suda najkasnije osam dana pre dana održavanja.

Stranke mogu objaviti oglas o prodaji i na drugi pogodan način. Izvršnog poverioca i izvršnog dužnika sud, odnosno izvršitelj će obavestiti o mestu, danu i času prodaje.

Prodajna cena i postupak prodaje

Član 97

Na prvom nadmetanju početna cena iznosi 60% od procenjene vrednosti.

Ako na prvom nadmetanju nije došlo do prodaje sud, odnosno izvršitelj će konstatovati da prva prodaja nije uspeła i na licu mesta će zakazati novu prodaju koja se mora održati u roku od najmanje 15 dana, a najviše 30 dana.

Oglas o novoj prodaji iz stava 2. ovog člana objaviće se u roku od osam dana od dana zakazivanja i objaviti na oglasnoj tabli i internet stranici suda.

Početna cena na drugom nadmetanju ne može biti niža od 30% od procenjene vrednosti.

Ako na ponovljenom nadmetanju nije došlo do prodaje sud, odnosno izvršitelj će konstatovati da prodaja nije uspeła i pozvati poverioca da se odmah, a najkasnije u roku od pet radnih dana izjasni da li predlaže prodaju neposrednom pogodbom ili namirenje dosuđenjem stvari u skladu sa članom 102. ovog zakona.

Ako se prodaji neposrednom pogodbom pristupi nakon dva neuspela javna nadmetanja prodajna cena je predmet dogovora između strana u kupoprodajnom ugovoru i za nju se ne traži saglasnost izvršnog dužnika.

Rok za zaključenje ugovora o prodaji neposrednom pogodbom i njegovu realizaciju ne može biti duži od 15 dana od dana sporazuma o prodaji neposrednom pogodbom.

Ako stranke ne zaključe kupoprodajni ugovor u ostavljenom roku sud, odnosno izvršitelj će konstatovati da do prodaje nije došlo i tražiti da se poverilac u roku od osam dana izjasni da li predlaže namirenje dosuđenjem stvari u skladu sa članom 102. ovog zakona.

Ugovor o prodaji neposrednom pogodbom zaključuje se između kupca s jedne strane i sudskog izvršitelja, odnosno izvršitelja ili lica koje obavlja komisione poslove sa druge strane.

Ugovor iz stava 9. ovog člana osnov je za sticanje prava svojine.

U slučaju da izvršni poverilac ne postupi u roku iz stava 5. ovog člana postupak se obustavlja.

Obaveze i prava kupca

Član 98

Ponuđač sa najvećom ponudom će platiti cenu za pokretnu stvar odmah nakon objavljivanja rezultata. Ako ponuđač ne plati odmah po pozivu suda, drugi ponuđač će biti proglašen kupcem i platiti onu cenu koju je on ponudio i tako redom.

U slučaju da nijedan od ponuđača sa odgovarajućom ponudom ne uplati cenu odmah po pozivu suda, sud odnosno izvršitelj će postupiti u skladu sa članom 97. ovog zakona.

Kupac preuzima stvar od sudskog izvršitelja, odnosno izvršitelja po isplati cene.

Sudski izvršitelj, odnosno izvršitelj predaće stvari kupcu i ako nije položio cenu, ako na to, na svoj rizik, pristanu izvršni poverilac i učesnici koji imaju pravo prvenstva u namirenju, u granicama iznosa koji bi im pripali iz postignute cene.

Ako se kupcu preda stvar, a kupac ne položi cenu u roku koji mu je određen, lica iz stava 4. ovog člana mogu zatražiti od suda, odnosno izvršitelja da u istom postupku prinudno naplati kupoprodajnu cenu.

Prestanak i brisanje registrovane zaloge

Član 99

Nakon izmirenja kupoprodajne cene, kupac iz čl. 97. i 98. ovog zakona može zahtevati brisanje sudskog založnog prava na osnovu zaključka kojim se utvrđuje da je kupoprodajna cena isplaćena.

4. Namirenje izvršnog poverioca

Namirenje kada je jedan izvršni poverilac

Član 100

Ako se iz prodajne cene namiruje samo jedan izvršni poverilac sud, odnosno izvršitelj će odrediti da se iz iznosa dobijenog prodajom stvari namire redom: troškovi izvršnog postupka, troškovi određeni u izvršnoj ispravi, kamata do dana unovčenja stvari i glavno potraživanje.

Višak prodajne cene, koji ostane po namirenju, predaće se izvršnom dužniku, ako za to nema smetnji.

Namirenje kada ima više izvršnih poverilaca

Član 101

Ako se u izvršnom postupku namiruje više izvršnih poverilaca, odnosno ako se pored izvršnih poverilaca namiruju lica čija prava prestaju prodajom stvari, oni se uz shodnu primenu odredaba o prvenstvu namirenja u vezi sa prodajom nepokretnosti iz prodajne cene namiruju onim redom kojim su stekli založno ili drugo pravo koje prodajom prestaje, ako zakonom za određena potraživanja nije drukčije propisano. Izvršni poverioci istog reda koji se iz prodajne cene ne mogu potpuno namiriti, namiruju se srazmerno iznosima svojih potraživanja.

Pri donošenju odluke o namirenju sud, odnosno izvršitelj će uzeti u obzir samo ona potraživanja za koja je rešenje o izvršenju postalo pravosnažno do dana donošenja odluke o namirenju.

Višak prodajne cene koji ostane po namirenju predaće se izvršnom dužniku ako za to nema smetnji.

Namirenje dosuđenjem stvari izvršnom poveriocu

Član 102

Ako se stvar nije mogla prodati na drugom ročištu za javno nadmetanje ili neposrednom pogodbom u roku koji je odredio sud, na predlog izvršnog poverioca, sud ili izvršitelj će dodeliti stvar izvršnom poveriocu.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, smatra se da je izvršni poverilac namiren u visini koja odgovara iznosu od 30% od procenjene vrednosti stvari.

Primena odredaba o izvršenju na nepokretnostima

Član 103

Odredbe ovog zakona o izvršenju na nepokretnostima koje se odnose na pitanje ko ne može biti kupac, osporavanje potraživanja, upućivanje na parnicu i odluka o namirenju i jemstvu, shodno se primenjuju i u pogledu izvršenja na pokretnim stvarima radi namirenja novčanog potraživanja, ako odredbama ovog zakona o izvršenju na pokretnim stvarima nije drugačije određeno.

Glava druga IZVRŠENJE NA NEPOKRETNOSTI

1. Osnovna pravila

Izvršne radnje

Član 104

Izvršenje na nepokretnosti sprovodi se zabeležbom rešenja o izvršenju ili zaključka izvršitelja o sprovođenju izvršenja u javnu knjigu, utvrđenjem vrednosti nepokretnosti, prodajom nepokretnosti i namirenjem izvršnih poverilaca iz iznosa dobijenog prodajom.

Dokaz o svojini izvršnog dužnika

Član 105

Uz predlog za izvršenje i predlog za sprovođenje izvršenja na nepokretnosti potrebno je da izvršni poverilac podnese izvod iz javne knjige, kao dokaz o tome da je nepokretnost upisana kao svojina izvršnog dužnika.

Ako je pravo na nepokretnosti iz stava 1. ovog člana upisano u javnoj knjizi na drugo lice, a ne na izvršnog dužnika, izvršni poverilac je dužan da podnese ispravu koja je podobna za upis prava svojine izvršnog dužnika.

Isprave iz st. 1. i 2. ovog člana na zahtev poverioca može da pribavi i izvršitelj.

U slučaju iz stava 2. ovog člana upis će izvršiti po službenoj dužnosti sud kome je podnesen predlog, odnosno po zahtevu suda ili zahtevu izvršitelja, sud ili drugi organ koji vodi javnu knjigu za tu nepokretnost.

Nepokretnost u susvojini izvršnog dužnika

Član 106

Izvršenje se određuje na idealnom delu nepokretnosti na kojoj je izvršni dužnik suvlasnik.

Uz saglasnost svih suvlasnika izvršenje se može odrediti prodajom cele suvlasničke nepokretnosti trećem licu ili nekom od suvlasnika.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, iz cene ostvarene prodajom ostali suvlasnici će se namiriti pre namirenja izvršnog poverioca i pre naknade troškova izvršnog postupka, srazmerno vrednosti svog suvlasničkog dela.

Prodajom iz stava 2. ovog člana ne dira se u pravo preče kupovine suvlasnika.

Upis rešenja o izvršenju i zabeležba javne prodaje

Član 107

Izvršni poverilac stiče pravo upisa založnog prava na osnovu rešenja, odnosno zaključka izvršitelja o izvršenju na nepokretnosti izvršnog dužnika.

Na zahtev izvršnog poverioca u javnoj knjizi izvršiće se upis založnog prava na osnovu rešenja o izvršenju, odnosno zaključka izvršitelja o sprovođenju izvršenja, kao i zabeležba javne prodaje, odnosno drugi odgovarajući upis predviđen propisima o upisu prava na nepokretnostima u javne knjige.

Upisom u javnu knjigu, izvršni poverilac stiče pravo da svoje potraživanje namiri iz nepokretnosti i u slučaju da treće lice kasnije stekne na istoj nepokretnosti pravo svojine.

Pristupanje izvršenju

Član 108

Posle upisa rešenja o izvršenju, odnosno zaključka o sprovođenju izvršenja ne može se za namirenje drugog potraživanja istog ili drugog izvršnog poverioca sprovesti poseban postupak izvršenja na istoj nepokretnosti.

Izvršni poverilac za čije je potraživanje kasnije određeno izvršenje na istoj nepokretnosti, stupa u već pokrenut izvršni postupak.

Pokrenutom izvršnom postupku može se pristupiti do donošenja zaključka o dosuđenju nepokretnosti kupcu u slučaju prodaje putem neposredne pogodbe, odnosno do donošenja zaključka o predaji nepokretnosti u slučaju prodaje javnim nadmetanjem.

O pristupanju postupku sud, odnosno izvršitelj obaveštava izvršnog poverioca u čiju je korist ranije izvršen upis rešenja o izvršenju, odnosno zaključka o sprovođenju izvršenja.

Namirenje založnog izvršnog poverioca

Član 109

U postupku izvršenja na nepokretnosti namiruje se i založni izvršni poverilac koji nije predložio izvršenje ili sprovođenje izvršenja.

Prestanak založnog prava

Član 110

Založno pravo upisano na nepokretnosti gasi se danom predaje nepokretnosti kupcu. Kupac nepokretnosti i založni izvršni poverilac mogu se sporazumeti da založno pravo ostane na nepokretnosti posle predaje nepokretnosti, a da kupac preuzme dug izvršnog dužnika prema založnom izvršnom poveriocu, u iznosu koji bi mu pripao u izvršnom postupku. U tom slučaju kupovna cena se smanjuje za iznos preuzetog duga.

Službenosti i stvarni tereti

Član 111

Stvarne službenosti na nepokretnosti ne gase se prodajom nepokretnosti.

Prodajom nepokretnosti, ne gase se ni lične službenosti ni stvarni tereti koji su u javnoj knjizi upisani pre prava založnih izvršnih poverilaca i prava na namirenje izvršnih poverilaca na čiji je predlog određeno izvršenje.

Lične službenosti mogu se ugasiti i na zahtev izvršnog poverioca, uz odgovarajuću naknadu.

Ostale lične službenosti i stvarni tereti gase se prodajom nepokretnosti.

Zakup nepokretnosti

Član 112

Prodajom nepokretnosti ne prestaje zakup nepokretnosti, ako je pre donošenja rešenja o izvršenju zaključen ugovor o zakupu i nepokretnost predata u državinu zakupcu.

Kupac stupa u prava i obaveze zakupodavca.

Zakup stanova na neodređeno vreme

Član 113

Zakup stana na neodređeno vreme stečen po osnovu Zakona o stanovanju ("Službeni glasnik RS", br. 50/92, 76/92, 84/92 - ispr, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 47/94 - ispr, 48/94, 44/95 - dr. zakon, 49/95, 16/97, 46/98, 26/01 i 101/05 - dr. zakon), pre sticanja založnog prava ili prava radi čijeg se ostvarenja izvršenje traži, ne prestaje prodajom nepokretnosti. Kupac stupa na mesto zakupodavca od trenutka sticanja svojine na nepokretnosti.

Razgledanje nepokretnosti

Član 114

Sud, odnosno izvršitelj, licu zainteresovanom za kupovinu nepokretnosti, dozvoliće da u prikladno vreme razgleda nepokretnost.

Izuzimanje od izvršenja pojedinih nepokretnosti

Član 115

Ne može biti predmet izvršenja poljoprivredno zemljište zemljoradnika u površini do 10 ari.

Odredba stava 1. ovog člana ne odnosi se na izvršenje radi ostvarenja novčanog potraživanja obezbeđenog ugovornim založnim pravom na nepokretnosti (hipotekom).

Način utvrđivanja vrednosti

Član 116

Sud pristupa utvrđivanju vrednosti nepokretnosti po donošenju rešenja o izvršenju.

Izvršitelj pristupa utvrđivanju vrednosti nepokretnosti po donošenju zaključka o sprovođenju izvršenja.

Vrednost nepokretnosti utvrđuje se u visini tržišne cene na dan procene.

Smanjenje procenjene vrednosti

Član 117

Prilikom utvrđivanja vrednosti nepokretnosti, vodiće se računa i o tome koliko nepokretnost manje vredi zbog toga što na nepokretnosti ostaju određena prava i posle prodaje.

Utvrđivanje vrednosti

Član 118

Vrednost nepokretnosti utvrđuje se zaključkom.

2. Prodaja nepokretnosti

Zaključak o prodaji

Član 119

Po utvrđivanju vrednosti nepokretnosti sud, odnosno izvršitelj donosi zaključak o prodaji nepokretnosti kojim se određuju način i uslovi prodaje, kao i vreme i mesto prodaje i vremenski period u toku dana u kome će se omogućiti razgledanje nepokretnosti, ako se prodaja vrši putem javnog nadmetanja. Zaključak o prodaji objavljuje se na oglasnoj tabli i internet stranici nadležnog suda i na drugi uobičajeni način.

Stranka može o svom trošku da objavi zaključak o prodaji u sredstvima javnog informisanja, odnosno da o zaključku obavesti lica koja se bave posredovanjem u prodaji nepokretnosti.

Od objavljivanja zaključka o prodaji do dana prodaje ne može proći manje od 15 dana niti više od 30 dana.

Zaključak o prodaji dostavlja se strankama, založnim poveriocima, učesnicima u postupku i licima koja imaju upisano zakonsko pravo preče kupovine.

Pravo preče kupovine

Član 120

Lice koje ima zakonsko pravo preče kupovine nepokretnosti koja je predmet izvršenja prodajom ima prvenstvo pred najpovoljnijim ponudiocem, ako na javnom nadmetanju, odmah po zaključenju, izjavi da nepokretnost kupuje pod istim uslovima.

Lice koje ima ugovorno pravo preče kupovine ostvariće ga pod uslovima iz stava 1. ovog člana, ako nije postojalo zakonsko pravo ili ga nosilac tog prava nije koristio.

Izjašnjavanje nosioca prava preče kupovine

Član 121

Ako se nepokretnost prodaje neposrednom pogodbom sud, odnosno izvršitelj poziva nosioca zakonskog prava preče kupovine, nosioca ugovornog prava preče kupovine koje je upisano u javne knjige i izvršnog poverioca da se pismeno izjasne da li će to pravo koristiti.

Način prodaje

Član 122

Prodaja nepokretnosti vrši se putem usmenog javnog nadmetanja ili neposrednom pogodbom.

Javno nadmetanje za prodaju nepokretnosti održava se u sudskoj zgradi, odnosno u kancelariji izvršitelja, ako sud ili izvršitelj nisu drugačije odredili.

Izvršni poverilac i izvršni dužnik mogu se tokom celog postupka sporazumeti o prodaji neposrednom pogodbom i o uslovima prodaje.

Prodajna cena i postupak prodaje

Član 123

Na prodajnu cenu i postupak prodaje nepokretnosti shodno se primenjuju odredbe čl. 97. do 102. ovog zakona.

Uslovi prodaje

Član 124

Uslovi prodaje sadrže:

- 1) bliži opis nepokretnosti sa pripadcima;
- 2) naznačenje prava trećih lica koja ne prestaju prodajom;
- 3) naznačenje službenosti i stvarnih tereta koje kupac preuzima;
- 4) procenjenu vrednost nepokretnosti;
- 5) rok u kome je kupac dužan da položi cenu, koji ne može biti duži od 15 dana od dana prodaje;

6) način prodaje, iznos jemstva, rok u kome i kod koga jemstvo mora biti dato, kako i druge podatke od značaja za prodaju.

Na predlog izvršnog poverioca ili izvršnog dužnika, datum, mesto i uslovi prodaje objaviće se u sredstvima javnog informisanja, o trošku predlagača.

Polaganje jemstva

Član 125

U javnom nadmetanju mogu učestvovati samo lica koja su prethodno položila jemstvo.

Jemstvo iznosi jednu desetinu utvrđene vrednosti nepokretnosti.

Polaganja jemstva oslobođeni su izvršni poverilac i založni izvršni poverilac, ako njihova potraživanja dostižu iznos jemstva i ako bi se, s obzirom na njihov red prvenstva i utvrđenu vrednost nepokretnosti, taj iznos mogao namiriti iz kupovne cene.

Kod prodaje neposrednom pogodbom kupac polaže jemstvo licu sa kojim je zaključio ugovor i to neposredno pred zaključenje ugovora.

Ponudiocima čija ponuda nije prihvaćena vratiće se jemstvo odmah po zaključenju javnog nadmetanja, osim za drugog i trećeg ponuđača.

Jedan ponudilac

Član 126

Javno nadmetanje za prodaju nepokretnosti održaće se i kad prisustvuje samo jedan ponudilac.

Sud, odnosno izvršitelj mogu na predlog izvršnog poverioca ili založnog izvršnog poverioca, odrediti, prema okolnostima slučaja, da se javno nadmetanje za prodaju odloži, ako je prisutan samo jedan ponudilac.

Ko ne može biti kupac

Član 127

Kupac ne može biti, ni na osnovu javnog nadmetanja, niti na osnovu neposredne pogodbe, izvršni dužnik, sudija, sudski izvršitelj, izvršitelj, zamenik izvršitelja, kao i lica koja su učestvovala u proceni.

Javno nadmetanje i dodeljivanje nepokretnosti

Član 128

Javnom nadmetanju za prodaju pristupa se pošto se utvrdi da su ispunjeni uslovi za javnu prodaju.

Javno nadmetanje počinje objavljivanjem početne cene. Ako najmanje jedan učesnik prihvati objavljenu cenu, objavljuje se sledeća cena koja je viša i to najviše za 5% od prethodne cene. Ovaj postupak se ponavlja sve dok poslednja ponuđena cena ostane neprihvaćena.

Javno nadmetanje se zaključuje neposredno posle stavljanja najpovoljnije ponude.

Po zaključenom nadmetanju i eventualnom izjašnjenju o pravu preče kupovine sud, odnosno izvršitelj objavljuju koji je ponudilac ponudio najveću cenu i tom ponudiocu dodeljuju nepokretnost.

O dodeljivanju nepokretnosti prodate javnim nadmetanjem sud, odnosno izvršitelj donosi zaključak koji se objavljuje na oglasnoj tabli nadležnog suda i dostavlja svim licima kojima se dostavlja zaključak o prodaji, kao i svim učesnicima u nadmetanju.

O javnom nadmetanju za prodaju vodi se zapisnik.

Dodeljivanje u slučaju prodaje neposrednom pogodbom

Član 129

Sud, odnosno izvršitelj donosi zaključak o dodeljivanju nepokretnosti prodate neposrednom pogodbom, pošto utvrdi da su ispunjeni uslovi za punovažnost prodaje.

Zaključak o dodeljivanju nepokretnosti objavljuje se na oglasnoj tabli nadležnog suda i dostavlja svim licima kojima se dostavlja zaključak o prodaji, kao i kupcu.

Polaganje cene

Član 130

Kupac je dužan da položi cenu u roku određenom zaključkom o prodaji.

Ako je kupac izvršni poverilac čije potraživanje ne dostiže iznos postignute cene na javnom nadmetanju i ako bi se, s obzirom na njegov red prvenstva, mogao namiriti iz cene, dužan je da na ime cene položi samo razliku između potraživanja i postignute cene.

Ako ponuđač sa najvećom ponudom ne položi prodajnu cenu u predviđenom roku, sud odnosno izvršitelj će proglasiti prodaju tom ponuđaču bez pravnog dejstva i pozvati drugog po redu ponuđača da kupi nepokretnost. Ako ni taj ponuđač ne položi cenu koju je ponudio u određenom roku sud, odnosno izvršitelj primenjuju ova pravila i na trećeg ponuđača.

U slučaju da sva tri ponuđača sa najvišom ponudom ne polože ponudenu, odnosno prodajnu cenu u roku sud, odnosno izvršitelj će postupiti u skladu sa čl. 96. i 97. ovog zakona.

Iz položenog jemstva tih ponuđača izmiriće se troškovi nove prodaje i nadoknaditi eventualna razlika između cene postignute na ranijoj i novoj prodaji.

Predaja nepokretnosti kupcu

Član 131

Nakon polaganja cene u slučaju prodaje nepokretnosti javnim nadmetanjem, odnosno po polaganju cene u slučaju prodaje neposrednom pogodbom sud, odnosno izvršitelj donosi zaključak da se nepokretnost preda kupcu i da se u javnu knjigu upiše pravo svojine u njegovu korist.

Zaključak o predaji nepokretnosti dostavlja se svim licima kojima se dostavlja i zaključak o prodaji, kao i poreskoj upravi.

Protiv ovog zaključka može se podneti zahtev za otklanjanje nepravilnosti o kome odlučuje sud rešenjem, u skladu sa članom 74. ovog zakona.

Prigovor protiv rešenja iz stava 3. ovog člana ne odlaže izvršenje.

Rešenje o osnovanosti zahteva iz stava 3. ovog člana ne utiče na izvršenu prodaju, već samo može biti osnov za naknadu štete.

Gubitak prava na državinu nepokretnosti

Član 132

Izvršni dužnik je dužan da nepokretnost preda kupcu odmah nakon dostavljanja zaključka o predaji nepokretnosti, ako zakonom ili sporazumom sa kupcem nije drugačije određeno.

Iseljenje izvršnog dužnika

Član 133

Posle donošenja zaključka o predaji nepokretnosti sud, odnosno izvršitelj će naložiti izvršnom dužniku da nepokretnost isprazni i preda kupcu.

Sud, odnosno izvršitelj će pristupiti sprovođenju iseljenja, po pravilima ovog zakona o izvršenju radi ispražnjenja i predaje nepokretnosti.

Iseljenje drugih lica

Član 134

Posle donošenja zaključka o predaji nepokretnosti sud, odnosno izvršitelj će naložiti ispražnjenje i predaju nepokretnosti kupcu, kao i iseljenje drugih lica koja se u nepokretnosti nalaze, osim lica iz čl. 111. do 113. ovog zakona.

Sud, odnosno izvršitelj će pristupiti sprovođenju iseljenja, po pravilima ovog zakona o izvršenju radi ispražnjenja i predaje nepokretnosti.

3. Namirenje izvršnih poverilaca

Kad se pristupa namirenju

Član 135

Sud, odnosno izvršitelj pristupaju namirenju odmah po izvršenoj prodaji i prijemu kupoprodajne cene.

Lica koja se namiruju i srazmera namirenja

Član 136

Iz prodajne cene namiruju se izvršni poverilac po čijem je predlogu određeno izvršenje, založni poverioci i kad nisu prijavili svoja potraživanja i lica koja imaju pravo na naknadu za lične službenosti.

Višak prodajne cene koji preostane nakon namirenja lica iz stava 1. ovog člana predaće se izvršnom dužniku, ako za to nema smetnji.

Ako prodajna cena nije dovoljna za potpuno namirenje, više potraživanja koja imaju isti red namiruju se srazmerno visini tih potraživanja.

Prvenstveno namirenje

Član 137

Iz iznosa dobijenog prodajom namiruju se prvenstveno, i to sledećim redom:

- 1) troškovi izvršnog postupka;
- 2) potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, ako se dokazuju izvršnom ispravom i ako su prijavljena najkasnije na javnom nadmetanju za prodaju.

Red namirenja ostalih potraživanja

Član 138

Po namirenju potraživanja iz člana 137. ovog zakona, namiruju se:

- 1) potraživanja obezbeđena založnim pravom;
- 2) potraživanja naknade za lične službenosti i stvarne terete koji se prodajom gase, ako su nastali pre pokretanja izvršnog postupka;
- 3) potraživanja izvršnih poverilaca po čijem je predlogu određeno izvršenje.

Založni poverioci namiruju se po redu upisa založnog prava, odnosno stvarnog tereta u odgovarajuću javnu knjigu.

Poverioci za lične službenosti namiruju se po redu sticanja prava službenosti.

Troškovi i kamate za poslednje tri godine do donošenja zaključka o predaji nepokretnosti kupcu, određeni izvršnom ispravom, namiruju se po istom redu kao i glavna potraživanja.

Visina naknade za lične službenosti i stvarne terete

Član 139

Ako se o visini naknade za lične službenosti ili stvarne terete koji se prodajom gase ne postigne sporazum između nosilaca tih prava i izvršnih poverilaca koji po redu za namirenje dolaze posle njih, visinu naknade određuje sud, odnosno izvršitelj pri čemu uzima u obzir naročito vreme za koje bi službenost, odnosno teret još trajao, njihovu vrednost i godine života nosilaca tih prava.

Kupac i nosilac prava lične službenosti ili stvarnog tereta mogu se sporazumeti da kupac preuzme službenost, odnosno stvarni teret, a da se iznos naknade utvrđen po stavu 1. ovog člana odbije od kupovne cene.

Osporavanje potraživanja

Član 140

Izvršni poverilac ili drugo lice koje se namiruje iz prodajne cene može, ako je to od uticaja na njegovu namirenje, drugom osporiti postojanje potraživanja, njegovu visinu i red po kom ima pravo da se namiri.

Osporavanje se može učiniti najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja zaključka o namirenju. U slučaju da izvršitelj sprovodi postupak izvršenja, izvršni poverilac će potraživanje osporiti pred nadležnim sudom, a kopiju ovog zahteva dostaviti i izvršitelju.

Upućivanje na parnicu

Član 141

Sud će lice koje je osporilo potraživanje uputiti da u određenom roku, koji ne može biti duži od 15 dana, pokrene parnicu, ako odluka zavisi od spornih činjenica, osim ako svoje osporavanje ne dokazuje pravnosnažnom presudom, javnom ili u skladu sa zakonom overenom ispravom.

Ako lice koje osporava potraživanje to osporavanje dokazuje pravnosnažnom presudom, javnom ili po zakonu overenom ispravom, sud će o osporavanju odlučiti bez odlaganja.

Ako lice koje je upućeno na parnicu u roku koji mu je za to određen ne dokaže da je parnicu pokrenulo, smatra se da potraživanje nije osporeno.

Odredba stava 3. ovog člana ne odnosi se na pravo lica koje je upućeno na parnicu da i nakon završetka izvršnog postupka pokrene parnicu protiv lica čije je potraživanje osporilo, odnosno protiv lica koje mu je potraživanje osporilo.

Presuda doneta u parnici o osporenom potraživanju deluje prema izvršnom dužniku i svim izvršnim poveriocima.

Na predlog lica čije je potraživanje osporeno, sud može odlaganje donošenja zaključka o namirenju i namirenje potraživanja tog lica usloviti davanjem obezbeđenja za štetu koju bi to lice moglo pretrpeti zbog odlaganja namirenja.

Iznos koji se odnosi na osporeno potraživanje položiće se u sudski depozit ili na namenski račun izvršitelja.

Ako lice koje je osporilo potraživanje ne da odgovarajuće obezbeđenje u roku koji mu je određen, smatraće se da potraživanje nije osporeno.

Lice čije je potraživanje bilo neosnovano osporeno i koje je usled tog pretrpelo štetu ima pravo da štetu naplati iz iznosa koji je položen za obezbeđenje.

4. Zaključak o namirenju i brisanje prava i tereta

Zaključak o namirenju

Član 142

O namirenju izvršnih poverilaca i drugih lica koja polažu pravo na namirenje sud, odnosno izvršitelj odlučuje zaključkom, uzimajući u obzir stanje koje proizilazi iz spisa i javne knjige.

Prilikom donošenja zaključka iz stava 1. ovog člana uzeće se u obzir samo ona potraživanja po kojima je rešenje o izvršenju postalo pravnosnažno, najkasnije na dan donošenja zaključka.

Ako ima potraživanja po kojima rešenje o izvršenju nije pravnosnažno, na dan donošenja zaključka, ta potraživanja namiriće se po pravnosnažnosti rešenja o izvršenju, iz preostalog iznosa prodajne cene, ako ga ima, a ostatak će se vratiti izvršnom dužniku.

Brisanje prava i tereta

Član 143

Zaključkom o predaji nepokretnosti kupcu sud, odnosno izvršitelj će odrediti da se u javnoj knjizi brišu upisana prava i tereti, osim onih koji ostaju na nepokretnosti i posle predaje nepokretnosti kupcu ili koje je kupac preuzeo.

5. Posebna pravila za izvršenje na nepokretnostima koje nisu upisane u javnu knjigu

Izvršenje na nepokretnostima na područjima gde ne postoje javne knjige

Član 144

Na području za koje nije izrađen katastar nepokretnosti niti su ustanovljene zemljišne knjige, odnosno ne postoji zakonom propisan registar prava na nepokretnostima, shodno će se primenjivati pravna pravila koja važe za isprave koje se podnose uz predlog za izvršenje, kao dokaz o pravu svojine na nepokretnosti koja je predmet izvršenja i pravna pravila o drugom načinu upisa rešenja o izvršenju na nepokretnosti.

Ako nije moguće pribaviti dokaz o pravu svojine saglasno pravnim pravilima koja na tom području važe, umesto dokaza o svojini, izvršni poverilac je dužan da u predlogu za izvršenje naznači mesto na kome se nepokretnost nalazi, njen naziv, granice i površinu.

Ako izvršenje sprovodi izvršitelj, izvršni poverilac može ovlastiti izvršitelja da pribavi dokaze o svojini.

U slučaju iz stava 2. ovog člana sud, odnosno izvršitelj će izvršiti popis nepokretnosti za koju je predloženo izvršenje i na ročište, odnosno sastanak za popis pozvati izvršnog poverioca, izvršnog dužnika i lica sa čijim se nepokretnostima graniči ta nepokretnost.

Zapisnik o popisu ima značaj upisa izvršenja i objavljuje se na oglasnoj tabli suda.

Izvršenje na nepokretnosti koja nije upisana u javnu knjigu

Član 145

Ako na području na kome su ustanovljene javne knjige, nepokretnost nije upisana, izvršni poverilac uz predlog za izvršenje mora podneti isprave na osnovu kojih se može izvršiti upis, odnosno preneti tu obavezu na izvršitelja.

Sud, odnosno izvršitelj će bez odlaganja isprave iz stava 1. ovog člana dostaviti sudu, organu ili organizaciji koja vodi registar, radi upisa i zastati sa postupkom dok postupak upisa ne bude okončan.

Ako izvršni poverilac u predlogu za izvršenje kao predmet izvršenja predloži zgradu ili deo zgrade koji nisu upisani u javnu knjigu i na koji se upis ne može izvršiti, uz izjavu da se upis ne može izvršiti u smislu st. 1. i 2. ovog člana, nadležni sud će, na predlog izvršnog poverioca, rešenjem dozvoliti izvršenje na nepokretnosti u vanknjižnoj svojini izvršnog dužnika, ako izvršni poverilac dostavi ili označi, kao dokaz o vanknjižnoj svojini, građevinsku dozvolu koja glasi na ime izvršnog dužnika ili ako ne postoji građevinska dozvola ili ona ne glasi na ime izvršnog dužnika, isprave kojim se dokazuje vanknjižna svojina izvršnog dužnika.

Na predlog izvršnog poverioca sud, odnosno izvršitelj će naložiti izvršnom dužniku ili trećem licu da dostave isprave iz stava 3. ovog člana, pod pretnjom novčane kazne iz člana 51. ovog zakona.

Na predlog izvršnog poverioca sud, odnosno izvršitelj će naložiti nadležnom organu da dostavi isprave iz stava 3. ovog člana.

Kada sud dozvoli izvršenje na nepokretnosti koja se ne može upisati u javnu knjigu u skladu sa stavom 3. ovog člana, u uslovima za javnu prodaju biće posebno naznačeno da se radi o vanknjižnoj svojini, a umesto zabeležbe biće izvršen popis na način predviđen članom 144. st. 4. i 5. ovog zakona.

Glava treća IZVRŠENJE NA POTRAŽIVANJU IZVRŠNOG DUŽNIKA

1. Osnovna pravila

Mesna nadležnost

Član 146

Ako izvršni dužnik nema boravište u Republici Srbiji, mesno je nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište dužnikovog dužnika, a ako ovaj nema prebivalište u Republici Srbiji, nadležan je sud na čijem se području nalazi boravište dužnikovog dužnika.

Odredba stava 1. ovog člana koja se odnosi na prebivalište i boravište, shodno se primenjuje i na sedište pravnog lica.

Izuzimanje od izvršenja

Član 147

Izuzeto je od izvršenja:

- 1) primanje po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale usled oštećenja zdravlja ili umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i zbog izgubljenog izdržavanja usled smrti davaoca izdržavanja;
- 2) primanje po osnovu naknade zbog telesnog oštećenja po propisima o invalidskom osiguranju;
- 3) primanje po osnovu socijalne pomoći;
- 4) primanje po osnovu privremene nezaposlenosti;
- 5) primanje po osnovu dodatka na decu;
- 6) primanje po osnovu stipendije i pomoći učenicima i studentima;
- 7) druga potraživanja čiji je prenos zabranjen zakonom.

Ograničenje izvršenja

Član 148

Izvršenje na zaradi i penziji, kao i na naknadi zarade može se sprovesti do iznosa od dve trećine zarade, penzije ili naknade zarade.

Ako se izvršenje sprovodi na minimalnoj zaradi, predmet izvršenja može biti samo do jedne polovine zarade.

Odredba stava 1. ovog člana primenjuje se i na platu oficira, podoficira, vojnika po ugovoru, vojnog službenika, kao i na primanja lica u rezervnom sastavu za vreme vojne službe.

Izvršenje na primanju ratnih i mirnodopskih vojnih invalida po osnovu invalidnine, ortopedskog dodatka i invalidskog dodatka može se sprovesti samo za potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale usled oštećenja zdravlja ili umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i zbog izgubljenog izdržavanja usled smrti davaoca izdržavanja, i to do iznosa od jedne polovine tog primanja.

Izvršenje na primanju po osnovu naknade štete u vidu novčane rente koja se dosuđuje na osnovu pravila obligacionog prava, ugovora o doživotnom izdržavanju, kao i na primanju po osnovu ugovora o osiguranju života, može se sprovesti samo na delu koji prelazi iznos najviše stalne socijalne pomoći koja se isplaćuje na području na kome izvršni dužnik ima prebivalište.

Ograničenje izvršenja kod potraživanja na predaju stvari

Član 149

Ako potraživanje izvršnog dužnika glasi na predaju stvari, izvršenje je moguće u meri u kojoj bi se moglo sprovesti da je stvar u svojini izvršnog dužnika i da se primenjuju pravila o izvršenju radi namirenja novčanog potraživanja na pokretnim stvarima.

Izvršne radnje

Član 150

Izvršenje na potraživanju sprovodi se zaplenom potraživanja i prenosom potraživanja radi naplate, odnosno prenosom umesto isplate, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Predlogom za izvršenje može se zahtevati da se odredi samo plenidba potraživanja ali u tom slučaju, izvršni poverilac je dužan da, u roku od 30 dana od dana kad mu je dostavljeno rešenje o zapleni, odnosno od dana kad mu je dostavljeno obaveštenje o izjašnjenju dužnika izvršnog dužnika, podnese predlog za namirenje ili za prenos potraživanja.

Ako izvršni poverilac predlog iz stava 2. ovog člana ne podnese u određenom roku, izvršenje će se obustaviti.

Ukidanje zabrane raspolaganja imovinom po namirenju potraživanja

Član 151

Po namirenju potraživanja izvršnih poverilaca sud, odnosno izvršitelj bez odlaganja obaveštava banke, finansijske institucije, organizaciju za prinudnu naplatu, poslodavce ili treća lica kojima su prethodno dostavljeni nalozi za zabranu raspolaganja imovinom, odnosno sredstvima da oslobode predmetnu imovinu, odnosno sredstva.

Po prijemu obaveštenja o ukidanju zabrane iz stava 1. ovog člana, organizacija za prinudnu naplatu bez odlaganja nalaže bankama kod kojih izvršni dužnik ima račune da omoguće raspolaganje imovinom, odnosno sredstvima.

2. Plenidba potraživanja

Zabrana ispunjenja i raspolaganja

Član 152

Rešenjem, odnosno zaključkom o zapleni dužnikovog potraživanja sud, odnosno izvršitelj zabranjuje dužniku izvršnog dužnika da potraživanje izmiri izvršnom dužniku, a izvršnom dužniku da potraživanje naplati ili njime raspolaže u korist trećih lica ili svoga dužnika (plenidba potraživanja).

Novčana kazna

Član 153

Za nepoštovanje zabrane iz člana 152. ovog zakona sud po službenoj dužnosti, odnosno na predlog izvršitelja, izriče novčanu kaznu iz člana 51. ovog zakona.

Založno pravo

Član 154

Izvršni poverilac stiče založno pravo na potraživanju dostavljanjem rešenja, odnosno zaključka o zapleni potraživanja izvršnom dužniku.

Založno pravo na potraživanju odnosi se i na kamatu koja se dobija na osnovu zaplenjenog potraživanja.

Sporedna prava

Član 155

Ako je zaplenjeno potraživanje obezbeđeno zalogom ili hipotekom, izvršni poverilac zaplenom stupa na mesto izvršnog dužnika.

Plenidba, odnosno sticanje založnog prava na potraživanju koje je obezbeđeno ručnom zalogom ili hipotekom, upisuje se u odgovarajući registar u kome su zaloga, odnosno hipoteka upisani.

Izvršni dužnik će predmet ručne zaloge predati izvršnom poveriocu, ako se sa tim saglasi zalagodavac.

U slučaju iz stava 3. ovog člana, ako izvršni dužnik odbije da preda predmet zaloge izvršnom poveriocu, prenos državnine će se ostvariti na način na koji se izvršava obaveza na predaju pokretnih stvari, u skladu sa ovim zakonom.

Jemac zaplenjenog potraživanja ostaje garant zaplenjenog potraživanja obezbeđenog jemstvom.

Dužnost izvršnog poverioca

Član 156

Izvršni poverilac u čiju je korist zaplenjeno potraživanje dužan je da vrši sve pravne i faktičke radnje potrebne za očuvanje potraživanja i sporednih prava.

Za nesavesno vršenje ovih radnji izvršni poverilac odgovara izvršnom dužniku.

Plenidba u korist više izvršnih poverilaca

Član 157

Ako više izvršnih poverilaca zatraži izvršenje na istom dužnikovom potraživanju, red prvenstva založnih prava određuje se prema danu donošenja odluke o zapleni.

Ako više predloga stigne sudu istog dana, založna prava imaju isti red prvenstva, a poverioci se, ako se iz potraživanja ne mogu namiriti u celini, namiruju srazmerno.

Izjašnjenje dužnika izvršnog dužnika

Član 158

Sud ili izvršitelj će zatražiti od dužnika izvršnog dužnika da se u roku koji sud ili izvršitelj odredi, izjasni o tome da li i u kom obimu priznaje zaplenjeno potraživanje i da li je voljan da ga izmiri, kao i da li je njegova obaveza da izmiri to potraživanje uslovljena ispunjenjem neke druge obaveze.

Izjašnjenje dužnika izvršnog dužnika dostaviće se izvršnom poveriocu bez odlaganja.

3. Prenos i namirenje iz dužnikovog novčanog potraživanja

a) Opšta pravila

Zaključak o prenosu

Član 159

Na predlog izvršnog poverioca sud, odnosno izvršitelj će doneti zaključak o prenosu potraživanja na izvršnog poverioca.

Ako je izvršni poverilac predložio da se dužnik izvršnog dužnika izjasni o potraživanju na kome se predlaže izvršenje sud, odnosno izvršitelj će doneti zaključak o predlogu za prenos po isteku pet radnih dana od dana kad je izvršnom poveriocu dostavljeno obaveštenje o izjašnjenju dužnika izvršnog dužnika.

Posebni uslovi za prenos potraživanja delimično izuzetog od izvršenja i zaplenjenog potraživanja

Član 160

Potraživanje koje je delimično izuzeto od izvršenja ili koje je već zaplenjeno u korist drugih lica, prenosi se pošto izvršni poverilac položi jemstvo da će predati deo koji je izuzet od izvršenja.

Posebni uslovi za prenos deljivog potraživanja

Član 161

Prenos novčanog potraživanja može se odrediti i sprovesti samo u iznosu koji je potreban za namirenje poveriočevog potraživanja.

Ako više izvršnih poverilaca istovremeno traži izvršenje na istom potraživanju koje je deljivo, prenos se određuje u odgovarajućim iznosima i to u korist svakog izvršnog poverioca posebno.

Sprovođenje prenosa

Član 162

Prenos potraživanja sproveden je kada se zaključak kojim se određuje prenos dostavi dužniku izvršnog dužnika.

Obaveze izvršnog dužnika i izvršnog poverioca

Član 163

Izvršni dužnik je dužan da u roku koji odredi sud ili izvršitelj, a na zahtev izvršnog poverioca na koga je preneseno potraživanje, daje objašnjenja koja su izvršnom poveriocu potrebna radi ostvarivanja tog potraživanja i da mu preda isprave koje se na to potraživanje odnose.

Izvršni poverilac na koga je prenesen deo potraživanja dužan je, ako izvršni dužnik to zahteva da, u roku koji odredi sud, odnosno izvršitelj, položi jemstvo da će po ostvarenju tog potraživanja vratiti isprave koje se odnose na potraživanje.

Sud, odnosno izvršitelj će na predlog izvršnog poverioca, sprovesti izvršenje protiv izvršnog dužnika radi predaje isprava, ako ih izvršni dužnik sam ne preda.

Predaju isprava koje se nalaze kod trećeg lica izvršni poverilac može zahtevati tužbom, u slučaju da to pravo ima izvršni dužnik.

Na ispravi koja se predaje izvršnom poveriocu sud, odnosno izvršitelj će zabeležiti da je sproveden prenos potraživanja za koje je određeno izvršenje.

Polaganje dugovanja

Član 164

Ako u pogledu prenesenog potraživanja, pored izvršnog poverioca i druga lica ističu neko pravo, dužnik izvršnog dužnika može u korist svih tih lica položiti sudu, odnosno izvršitelju ceo iznos tog potraživanja ili samo dospeli iznos.

Izvršni poverilac na koga je preneseno potraživanje u pogledu kojeg i druga lica ističu neko pravo, može preko suda, odnosno izvršitelja pozvati dužnika izvršnog dužnika da iznos prenesenog potraživanja položi kod tog suda, odnosno izvršitelja.

Vrsta prenosa

Član 165

Zaplenjeno potraživanje prenosi se na izvršnog poverioca radi naplate ili umesto isplate.

b) Prenos potraživanja radi naplate

Ovlašćenja izvršnog poverioca

Član 166

Prenosom potraživanja radi naplate, izvršni poverilac se ovlašćuje da traži od dužnika izvršnog dužnika isplatu iznosa naznačenog u zaključku o prenosu, ako je taj iznos dospeo, da vrši sve radnje koje su potrebne radi očuvanja i ostvarenja prenesenog potraživanja i da koristi prava u vezi sa zalogom koja je data za obezbeđenje tog potraživanja, kao i da se obrati jemcu dužnika izvršnog dužnika na način koji odgovara vrsti jemstva.

Prenosom potraživanja radi naplate, izvršni poverilac nije ovlašćen da sa dužnikom izvršnog dužnika zaključi poravnanje, da mu oprostí dug ili da prenesenim potraživanjem na drugi način raspolaže, kao ni da sa dužnikom izvršnog dužnika ugovori da odluku o osnovanosti potraživanja donese izabrani sud.

Izvršnom poveriocu na koga je preneseno potraživanje radi naplate, dužnik izvršnog dužnika može istaći prigovore koje bi mogao istaći dužniku, kao i prigovore koje ima u odnosu na izvršnog poverioca.

Ustupanje prenesenog potraživanja izvršeno od strane dužnika izvršnog dužnika, posle prenosa nema pravno dejstvo na prava koja je izvršni poverilac stekao prenosom.

Kada se potraživanje prenese na račun izvršitelja, izvršitelj je dužan da o prenosu odmah obavesti izvršnog poverioca, a po dospelosti potraživanja sredstva prenese izvršnom poveriocu, bez odlaganja.

Prenos radi naplate potraživanja upisanog u javnoj knjizi

Član 167

Prenos radi naplate potraživanja upisanog u javnoj knjizi upisaće se po službenoj dužnosti.

Uslovljenost obaveze dužnika izvršnog dužnika predajom stvari

Član 168

Ako obaveza dužnika izvršnog dužnika da isplati potraživanje zavisi od obaveze izvršnog dužnika da mu preda određenu stvar koja se nalazi u državini izvršnog dužnika, a ta je obaveza utvrđena pravnosnažnom presudom sud, odnosno izvršitelj će odlučiti da izvršni dužnik preda tu stvar radi predaje dužniku izvršnog dužnika. Sud ovu odluku donosi na predlog izvršnog poverioca na koga je preneseno potraživanje radi naplate.

Sud, odnosno izvršitelj će prema izvršnom dužniku koji nije predao stvar u određenom roku sprovesti izvršenje radi predaje stvari.

Obaveštenje izvršnog dužnika o tužbi za naplatu prenesenog potraživanja

Član 169

Izvršni poverilac koji je podneo tužbu radi naplate prenesenog potraživanja dužan je da bez odlaganja obavesti izvršnog dužnika o pokrenutoj parnici, a ako to ne učini odgovara izvršnom dužniku za štetu koja mu je tim propustom nanescena.

Zakašnjenje u naplati prenesenog potraživanja

Član 170

Izvršni poverilac, odnosno izvršitelj koji se ne stara sa dužnom pažnjom o naplati prenesenog potraživanja, odgovara za štetu koja je time nanescena drugom izvršnom poveriocu radi čijeg je potraživanja predmetno potraživanje izvršnog dužnika zabranjeno ili odgovara za štetu izvršnom dužniku.

U slučaju iz stava 1. ovog člana sud, odnosno izvršitelj mogu, na predlog drugog izvršnog poverioca, ukinuti zaključak o prenosu potraživanja na nesavesnog izvršnog poverioca i potraživanje preneti na drugog izvršnog poverioca.

Namirenje izvršnog poverioca

Član 171

Izvršni poverilac na koga je preneseno potraživanje radi naplate namiren je u visini u kojoj je to potraživanje naplatio.

Naplata iznosa preko poveriočevog potraživanja

Član 172

Izvršni poverilac koji je od prenesenog potraživanja naplatio više nego što iznosi njegovo potraživanje, dužan je da taj višak položi sudu, odnosno izvršitelju.

Sud, odnosno izvršitelj će taj višak predati drugim založnim poveriocima i izvršnom dužniku, ako na to imaju pravo.

Izvršnom poveriocu koji je položio višak naplaćenog iznosa sud, odnosno izvršitelj će vratiti položeno jemstvo.

Prenos umesto isplate

Član 173

Zaplenjeno potraživanje prelazi prenosom umesto isplate na izvršnog poverioca do prenesenog iznosa, sa dejstvom ustupanja potraživanja uz naknadu.

Ako je preneseno potraživanje obezbeđeno založnim pravom upisanim u javnoj knjizi sud, odnosno izvršitelj će po službenoj dužnosti preneti prava izvršnog dužnika na izvršnog poverioca, a brisati založno pravo upisano u korist izvršnog dužnika.

Izvršni poverilac na koga je preneseno potraživanje umesto isplate smatra se namirenim i samim prenosom, u visini tog potraživanja.

Odredba stava 3. ovog člana ne utiče na pravila o odgovornosti izvršnog dužnika za istinitost i naplativost prenesenog potraživanja.

Glava četvrta IZVRŠENJE NA ZARADI I DRUGIM STALNIM NOVČANIM PRIMANJIMA

Primena odredaba

Član 174

U pogledu izvršenja na zaradi, primenjuju se čl. 175. do 182. ovog zakona, ako drugim odredbama ovog zakona nije drugačije određeno.

Rešenje o plenidbi zarade

Član 175

Rešenjem, odnosno zaključkom o plenidbi zarade, određuje se plenidba na određenom delu zarade i nalaže se državnom organu, pravnom licu ili drugom poslodavcu koji izvršnom dužniku isplaćuje zaradu, da novčani iznos, za koji je određeno izvršenje, isplati odnosno isplaćuje izvršnom poveriocu.

Kada izvršitelj sprovodi izvršenje, poslodavac uplaćuje iznos koji je određen za izvršenje na račun izvršitelja. Izvršitelj je dužan da u roku od jednog dana od dana uplate na račun prenese iznos određen za izvršenje na račun izvršnog poverioca.

Zarada, u smislu ovog zakona, uključuje sva primanja zaposlenog po osnovu rada, bez poreza i doprinosa koji se plaćaju iz zarade.

Povećanje zarade

Član 176

Rešenje, odnosno zaključak o plenidbi zarade odnosi se i na povećanje zarade koje nastane posle dostavljanja rešenja.

Kad pravo na izdržavanje ima više lica

Član 177

Ako se izvršenje na zaradi sprovodi radi namirenja prava na zakonsko izdržavanje, odnosno prava na rentu za izgubljeno izdržavanje usled smrti davaoca izdržavanja, koje prema istom izvršnom dužniku ima više lica, a ukupni iznos njihovih potraživanja prelazi deo zarade koji može biti predmet izvršenja, izvršenje se određuje i sprovodi u korist svakog od takvih izvršnih poverilaca srazmerno visini njihovih potraživanja.

Ako posle započetog sprovođenja izvršenja na zaradi, odnosno drugom stalnom novčanom primanju, bude podnesen novi predlog za izvršenje za potraživanja iz stava 1. ovog člana sud, odnosno izvršitelj će ranije doneseno rešenje, odnosno zaključak izmeniti u skladu sa stavom 1. ovog člana i odrediti iznos koji će se ubuduće isplaćivati pojedinim poveriocima.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, rešenje, odnosno zaključak dostavlja se i ranijem izvršnom poveriocu koji protiv tog rešenja može izjaviti prigovor.

Mesto isplate

Član 178

Potraživanje za koje nije propisano bezgotovinsko plaćanje izvršni poverilac, odnosno izvršitelj mogu da naplaćuju neposredno na blagajni na kojoj se izvršnom dužniku isplaćuje zarada.

Izvršni poverilac ima pravo da zahteva da mu se obustavljeni iznos isplaćuje preko pošte, na adresu koju naznači, a po odbitku poštanskih troškova.

Promena poslodavca

Član 179

Kad je izvršnom dužniku prestao radni odnos, rešenje, odnosno zaključak o plenidbi zarade dejstvuje i prema drugom poslodavcu kod koga je izvršni dužnik posle toga zasnovao radni odnos i to od dana kad je tom poslodavcu dostavljeno rešenje, odnosno zaključak.

Poslodavac kod koga izvršni dužnik nije više u radnom odnosu dužan je da bez odlaganja obavesti sud, odnosno izvršitelja o prestanku radnog odnosa.

Sud, odnosno izvršitelj može pozvati dužnika da se izjasni kod koga je poslodavca zaposlen pod pretnjom novčane kazne iz člana 51. ovog zakona.

Odgovornost za propuštenu obustavu i isplatu dospelih obroka

Član 180

Izvršni poverilac može da predloži da sud u izvršnom postupku rešenjem obaveže poslodavca da mu izmiri sve obroke koje je propustio da obustavi i isplati prema rešenju, odnosno zaključku o plenidbi zarade.

Predlog iz stava 1. ovog člana izvršni poverilac može podneti do okončanja izvršnog postupka.

Rešenje iz stava 1. ovog člana kojim se usvaja predlog izvršnog poverioca ima dejstvo rešenja o plenidbi zarade.

Poslodavac koji nije postupio po rešenju o plenidbi zarade ili je propustio da postupi u skladu sa odredbom člana 185. stav 2. ovog zakona, odgovara za štetu koju je izvršni poverilac zbog toga pretrpeo.

Zabrana po pristanku izvršnog dužnika

Član 181

Zabrana stavljena na zaradu izvršnog dužnika po njegovom pristanku (administrativna zabrana), ima pravno dejstvo izvršenja na zaradi, ako je stavljena pre donošenja rešenja, odnosno zaključka o izvršenju.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, administrativna zabrana nema uticaja na sprovođenje izvršenja na zaradi radi namirenja potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale po osnovu oštećenja zdravlja ili umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i zbog izgubljenog izdržavanja usled smrti davaoca izdržavanja.

Primanja na osnovu socijalnog osiguranja

Član 182

Odredbe ovog zakona koje se odnose na izvršenje na zaradi shodno se primenjuju i na izvršenja na primanjima po osnovu socijalnog osiguranja.

Glava peta IZVRŠENJE NA RAČUNU IZVRŠNOG DUŽNIKA

Obim izvršenja prema pravnom licu, preduzetniku i fizičkom licu koje obavlja delatnost i korisniku budžetskih sredstava

Član 183

Izvršenje na sredstvima na tekućem računu radi ostvarenja novčanog potraživanja prema pravnom licu, preduzetniku i fizičkom licu koje obavlja delatnost sprovodi se na svim dinarskim sredstvima na njegovim tekućim računima i na svim deviznim sredstvima na njegovim deviznim računima, osim onih koji su zakonom izuzeti od izvršenja.

Izvršenje koje se odnosi na korisnike budžetskih sredstva, kada je u predlogu za izvršenje naveden račun izvršenja budžeta, sprovodi se na način propisan zakonom kojim se uređuje budžetski sistem.

Isplata deviznih sredstava sa deviznog računa vrši se u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan prenosa sredstava, ako kurs nije određen rešenjem o izvršenju, odnosno zaključkom.

Ako obaveza iz izvršne isprave glasi na stranu valutu, izvršenje će se sprovesti na sredstvima na deviznom računu izvršnog dužnika, a ako izvršni dužnik nema devizni račun ili na deviznom računu nema dovoljno sredstava, izvršenje će se sprovesti sa dinarskog računa na način propisan stavom 3. ovog člana.

Dodatna sadržina predloga za izvršenje

Član 184

Izvršni poverilac je dužan da u predlogu za izvršenje, pored podataka iz člana 35. ovog zakona, naznači broj tekućeg računa, matični broj i poreski identifikacioni broj izvršnog dužnika, kao i broj svog tekućeg računa, vrstu kamate, visinu kamate i način obračuna za period za koji se kamata obračunava. Ako je u predlogu za izvršenje kao izvršni dužnik naznačena Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, izvršni poverilac je dužan da, pored računa izvršenja budžeta naznači i direktnog korisnika budžetskih sredstava zbog čijeg rada je nastalo potraživanje. Ako je u predlogu za izvršenje kao izvršni dužnik naznačen indirektni korisnik budžetskih sredstava, račun izvršenja budžeta ne može biti naznačen kao račun sa koga će se izvršavati potraživanje, nego mora biti naznačen račun preko koga posluje indirektni korisnik budžetskih sredstava.

Ako na zahtev izvršnog poverioca izvršni dužnik ne dostavi podatke iz stava 1. ovog člana, izvršni poverilac može da preda predlog i bez njih, uz dokaz o traženju podataka, a sud, odnosno izvršitelj će zatražiti od organizacije za prinudnu naplatu da mu dostavi ove podatke.

Organizacija za prinudnu naplatu je dužna da bez odlaganja dostavi podatke iz stava 1. ovog člana sudu, izvršitelju ili licu koje dokaže da za to ima opravdan interes.

Sprovođenje izvršenja

Član 185

Rešenje o izvršenju, odnosno zaključak o sprovođenju izvršenja dostavlja se organizaciji za prinudnu naplatu sa nalogom da novčani iznos za koji je određeno izvršenje prenese sa računa izvršnog dužnika na račun izvršnog poverioca.

Ako po rešenju, odnosno zaključku ne može da postupi zbog nepotpunih ili netačnih podataka, organizacija za prinudnu naplatu dužna je da ga bez odlaganja vrati sudu, odnosno izvršitelju uz obaveštenje o razlozima vraćanja.

Po prijemu rešenja, odnosno zaključka organizacija za prinudnu naplatu bez odlaganja nalaže svim bankama i nadležnom državnom organu kod kojih izvršni dužnik ima otvorene račune da izvrše blokadu svih računa i da bez odlaganja dostave stanje na svim računima, uz zabranu otvaranja novih računa, a bankama kod kojih izvršni dužnik nema otvoren račun nalaže da mu račun ne otvaraju dok blokada traje.

Po prijemu stanja sredstava na računima izvršnog dužnika organizacija za prinudnu naplatu nalaže prenos sredstava sa tekućeg računa izvršnog dužnika na tekući račun izvršnog poverioca i to prvo dinarska sredstva, pa tek ako njih nema dovoljno onda devizna sredstva, sve do potpunog namirenja, osim ako je zakonom drugačije propisano.

Banka, odnosno nadležni državni organ je dužan da bez odlaganja izvrši prenos sredstava po nalogu organizacije za prinudnu naplatu i da je bez odlaganja o tome obavesti.

Po sprovođenju rešenja, odnosno zaključka, organizacija za prinudnu naplatu će izvršiti deblokadu računa izvršnog dužnika.

Ukoliko izvršni dužnik na računima koji su blokirani nema sredstava za izmirenje duga, a promeni se sredstvo izvršenja, računi ostaju blokirani do konačnog namirenja izvršnog poverioca.

Redosled naplate

Član 186

Organizacija za prinudnu naplatu dužna je da istog dana u kom je primila rešenje, odnosno zaključak, postupi po redosledu izvršenja prema vremenu prijema rešenja, odnosno zaključka, osim ako ovim ili drugim zakonom nije predviđen drugačiji redosled namirenja.

Obaveza izveštavanja

Član 187

Organizacija za prinudnu naplatu je dužna da svakodnevno izveštava sud, odnosno izvršitelja o sprovedenim izvršenjima.

Organizacija za prinudnu naplatu je dužna da obavesti sud, ako u roku od 15 dana od dana prijema rešenja, odnosno zaključka nije sprovedeno izvršenje.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, sud će u roku od pet radnih dana pozvati izvršnog poverioca da se izjasni o daljem toku postupka i odrediti mu rok za izjašnjenje.

Ako se u ostavljenom roku izvršni poverilac ne izjasni, sud obustavlja postupak izvršenja.

Povremena davanja

Član 188

Ako se rešenjem, odnosno zaključkom izvršnom dužniku nalaže plaćanje povremenih davanja koja dospevaju u određenim vremenskim razmacima (novčana renta usled telesne povrede ili narušenja zdravlja, umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti ili gubitka izdržavanja i sl.), organizacija za prinudnu naplatu će naložiti banci ili nadležnom državnom organu da izvrši i isplatu budućih davanja po njihovoj dospelosti.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, redosled naplate svih budućih obroka računa se prema vremenu prijema rešenja, odnosno zaključka.

Organizacija za prinudnu naplatu vodi posebnu evidenciju o rešenjima i zaključcima kojima je određena naplata budućih povremenih davanja.

Zastajanje sa izvršenjem

Član 189

Na zahtev izvršnog poverioca koji podnese dokaz da je pred sudom, odnosno izvršiteljem povukao predlog za izvršenje, organizacija za prinudnu naplatu će naložiti banci, odnosno nadležnom državnom organu da zastane sa izvršenjem do donošenja odluke o obustavi postupka.

Izvršenje prema solidarnim dužnicima

Član 190

U sprovođenju izvršenja protiv dva ili više izvršnih dužnika koji solidarno odgovaraju za obavezu iz izvršne isprave i koji su obuhvaćeni istim rešenjem, odnosno zaključkom, organizacija za prinudnu naplatu će blokirati sve račune svih solidarnih izvršnih dužnika, a prenos sredstava će vršiti prema redosledu navedenom u rešenju, odnosno zaključku, do potpunog namirenja.

Glava šesta

IZVRŠENJE NA ŠTEDNOM ULOGU I TEKUĆEM RAČUNU

Izvršenje radi naplate potraživanja na štednom ulogu

Član 191

Izvršenje radi naplate potraživanja na štednom ulogu vrši se zaplenom i isplatom.

Izvršni poverilac koji predlaže izvršenje radi naplate na štednom ulogu dužan je da navede broj i naziv organizacije kod koje izvršni dužnik ima štedni ulog, kao i druge podatke o štednom ulogu.

Ako izvršni poverilac ne da potrebne podatke o štednom ulogu dužnika sud, odnosno izvršitelj će te podatke zatražiti od organizacije kod koje se nalazi ulog, a koju je izvršni poverilac dužan da naznači u svom predlogu.

Organizacija iz stava 3. ovog člana je dužna da bez odlaganja sudu, odnosno izvršitelju dostavi tražene podatke i ne sme da obavesti izvršnog dužnika da su ti podaci traženi.

Plenidba je sprovedena danom dostavljanja rešenja, odnosno zaključka o zapleni organizaciji kod koje se vodi štedni ulog.

Sud, odnosno izvršitelj će rešenje, odnosno zaključak o zapleni dostaviti izvršnom dužniku tek kada organizacija kod koje se vodi njegov štedni ulog obavesti sud, odnosno izvršitelja da je sprovedena zabrana.

Namirenje izvršnog poverioca izvršiće se po pravilima namirenja iz novčanog potraživanja dužnika.

Izvršenje na sredstvima na tekućem računu izvršnog dužnika

Član 192

Pravila o izvršenju na štednom ulogu izvršnog dužnika shodno se primenjuju i na izvršenje na tekućem računu dužnika.

Glava sedma IZVRŠENJE NA HARTIJAMA OD VREDNOSTI I NA UDELIMA U PRIVREDNOM DRUŠTVU

1. Opšta odredba o izvršenju na akcijama i udelima u privrednom društvu

Izvršne radnje

Član 193

Izvršenje na akcijama i udelima u privrednom društvu sprovodi se upisom i sticanjem založnog prava, plenidbom, procenom, prodajom i namirenjem izvršnog poverioca.

2. Izvršenje na akcijama

Član 194

Rešenje o izvršenju ili zaključak o sprovođenju izvršenja na akcijama dostavlja se izvršnom poveriocu, izvršnom dužniku i Centralnom registru hartija od vrednosti.

Centralni registar hartija od vrednosti, na osnovu rešenja, odnosno zaključka iz stava 1. ovog člana upisuje sledeće podatke:

- 1) naziv suda, odnosno ime izvršitelja koji je doneo rešenje, odnosno zaključak;
- 2) broj rešenja, odnosno zaključka;
- 3) datum donošenja rešenja, odnosno zaključka;
- 4) emitenta akcija na kojima se upisuje založno pravo;
- 5) CFI i ISIN broj akcija koje su predmet založnog prava;
- 6) poslovno, odnosno lično ime založnog dužnika;
- 7) visinu potraživanja za koje se vrši obezbeđenje.

Izvršni poverilac upisom rešenja o izvršenju, odnosno zaključka o sprovođenju izvršenja stiče založno pravo na akcijama koje su predmet izvršenja.

Upisom rešenja o izvršenju ili zaključka o sprovođenju izvršenja na akcijama u Centralni registar hartija od vrednosti vrši se plenidba akcija koje su predmet izvršenja.

Izvršni dužnik od trenutka plenidbe ne može raspolagati zaplenjenom akcijom.

Zabranu raspolaganja iz stava 5. ovog člana, Centralni registar hartija od vrednosti upisuje istovremeno sa upisom rešenja o izvršenju, odnosno zaključka o sprovođenju izvršenja.

Od trenutka upisa treća lica ne mogu biti savesna u odnosu na postojanje založnog prava izvršnog poverioca.

Procena i prodaja

Član 195

Vrednost akcije utvrđuje sud, odnosno izvršitelj.

Ako se akcija kotira na berzi, njena vrednost se utvrđuje kao prosečna cena akcija na berzi u poslednjih 30 dana, na osnovu berzanskog izveštaja. Ako se akcije ne kotiraju na berzi ili se vrednost ne može utvrditi na ovaj način sud, odnosno izvršitelj može da angažuje stručno lice radi procene vrednosti.

Ako su akcije predmet berzanske trgovine, unovčiće se na berzi. Akcije koje se kotiraju na berzi, prodaće se preko ovlašćenog učesnika tržišta hartijama od vrednosti kojeg odredi izvršni poverilac ili izvršitelj.

Akcije se mogu prodati na organizovanom tržištu koje obuhvata berzansko i vanberzansko tržište, van organizovanog tržišta, kao i na drugi način predviđen zakonom koji uređuje promet akcija.

Na procenu i prodaju akcija, kao i namirenje izvršnog poverioca iz dobijene cene, primenjuju se pravila o namirenju prodajom pokretnih stvari.

3. Izvršenje na drugim hartijama od vrednosti

Izvršne radnje

Član 196

Izvršenje na drugim hartijama od vrednosti vrši se zaplenom potraživanja iz hartije od vrednosti i prenosom.

Plenidba potraživanja

Član 197

Plenidba potraživanja zasnovanog na hartiji od vrednosti koja se prenosi indosamentom ili za čije je ostvarenje inače potrebna ta hartija, sprovodi se na taj način što se takva hartija oduzme od izvršnog dužnika i preda sudu, odnosno izvršitelju.

Pravne radnje koje su potrebne za očuvanje ili vršenje prava iz hartija od vrednosti iz stava 1. ovog člana vrši u ime izvršnog dužnika lice određeno zaključkom suda, odnosno izvršitelja.

Prenos

Član 198

Prenos potraživanja zasnovanog na hartiji od vrednosti koja se prenosi indosamentom ili za čije je ostvarenje inače potrebno da ona bude podnesena, sproveden je kad sud, odnosno izvršitelj na tu hartiju stavi izjavu o prenosu i hartiju snabdevenu tom izjavom preda izvršnom poveriocu.

Potraživanje koje se zasniva na hartiji od vrednosti koja se prenosi indosamentom ili za čije je ostvarenje potrebno podnošenje te hartije ili koje se iz drugih razloga ne može deliti u pogledu prenosa ili ostvarenja, može se preneti samo u njegovom punom iznosu.

Ako taj iznos prelazi iznos poveriočevog potraživanja, zabranjeno potraživanje će se preneti pošto izvršni poverilac položi jemstvo da će taj višak predati sudu, odnosno izvršitelju.

Ako je više izvršnih poverilaca podnelo predlog za prenos u različite dane sud, odnosno izvršitelj će preneti potraživanje na izvršnog poverioca koji je prvi podneo predlog, a ako je više izvršnih poverilaca podnelo predlog istog dana, potraživanje će se preneti na izvršnog poverioca čije je potraživanje najveće.

Odredbe ovog zakona o prenosu radi naplate i prenosu umesto isplate primenjuju se i na prenos potraživanja iz hartija od vrednosti.

4. Izvršenje na udelima u privrednom društvu

Sticanje založnog prava i plenidba

Član 199

Rešenje o izvršenju, odnosno zaključak o sprovođenju izvršenja na udelu u društvu organizovanom kao društvo sa ograničenom odgovornošću, ortačko društvo ili komanditno društvo, dostavlja se izvršnom poveriocu, izvršnom dužniku i Agenciji za privredne registre radi upisa u registar založnog prava na pokretnim stvarima i pravima koja se upisuju u registar.

Agencija za privredne registre na osnovu rešenja, odnosno zaključka iz stava 1. ovog člana upisuje sledeće podatke:

- 1) naziv suda, odnosno ime izvršitelja koji je doneo rešenje, odnosno zaključak;
- 2) broj rešenja, odnosno zaključka;
- 3) datum donošenja rešenja, odnosno zaključka;
- 4) udeo na kojem se upisuje založno pravo;
- 5) poslovno ime privrednog društva na čijem udelu se upisuje založno pravo;
- 6) poslovno, odnosno lično ime založnog dužnika;
- 7) visinu potraživanja za koje se vrši obezbeđenje.

Izvršni poverilac upisom rešenja o izvršenju, odnosno zaključka o sprovođenju izvršenja, stiče založno pravo na udelu koji je predmet izvršenja.

Istovremeno sa upisom vrši se i plenidba udela.

Rešenje, odnosno zaključak o plenidbi dostavlja se privrednom društvu koje je dužno da istoga dana izvrši upis založnog prava u knjigu članova društva.

Agencija za privredne registre će istovremeno sa upisom založnog prava na udelu izvršiti i zabeležbu pokretanja postupka izvršenja prinudnom prodajom na udelu.

Od konstituisanja založnog prava izvršni dužnik ne može raspolagati udelom.

Procena i prodaja

Član 200

Na procenu i prodaju udela shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje uređuju procenu i prodaju pokretnih stvari.

Pravo preče kupovine

Član 201

Prilikom prodaje udela u društvu sa ograničenom odgovornošću, preostali članovi društva imaju pravo preče kupovine.

Pravo preče kupovine preostalih članova društva ostvaruje se po odredbama ovog zakona kojim se uređuje ostvarivanje prava preče kupovine kod izvršenja na nepokretnostima.

Glava osma POSEBNA PRAVILA ZA NAMIRENJE

Redosled namirenja založnih poverilaca

Član 202

Izvršni poverilac sa stečenim i upisanim založnim pravom, kao i drugi založni poverioci namiruju se prema redosledu upisa založnog prava u odgovarajuću javnu knjigu, odnosno registar.

Kada na predmetu izvršenja postoje založna prava više poverilaca, o započetom izvršenju sud, odnosno izvršitelj je dužan da obavesti sve izvršne poverioce.

Nedospelo potraživanje

Član 203

Založni poverilac čije je založno pravo stečeno i upisano pre založnog prava izvršnog poverioca, ima pravo da iz cene postignute prodajom založne stvari ili prava, pre ostalih založnih poverilaca, naplati: dospelu potraživanje, kamatu, troškove čuvanja založene stvari, kao i troškove ostvarivanja naplate potraživanja.

Iznos potraživanja koje je obezbeđeno založnim pravom, a još nije dospelu, izdvojiće se i deponovati u sudu, odnosno kod izvršitelja i isplatiti prema rokovima dospeća, osim ako založni poverilac zahteva da mu se potraživanje isplati pre dospelosti.

U slučaju da založni poverilac zahteva da mu se pre dospelosti namiri potraživanje za koje je ugovorena kamata, potraživanje se isplaćuje sa iznosom ugovorene kamate do dana unovčenja predmeta potraživanja.

Potraživanje založnog poverioca koje nije dospelo do dana donošenja zaključka o namirenju, a za koje nije ugovorena kamata, isplatiće se po odbitku iznosa koji odgovara zakonskoj zateznoj kamati, od dana donošenja zaključka o namirenju do dana dospelosti tog potraživanja.

Obustava izvršenja zbog nedostatka pokrića

Član 204

Svako lice koje ima pravo da se namiri iz prodajne cene predmeta izvršenja, ako po redu prvenstva dolazi ispred izvršnog poverioca koji je predložio izvršenje, može predložiti da se izvršenje obustavi ako utvrđena vrednost predmeta izvršenja ne pokriva iznos njegovog potraživanja.

Predlog za obustavu izvršenja iz stava 1. ovog člana može se podneti u roku od osam dana od dana dostavljanja zaključka o prodaji.

Nedospelo potraživanje povremenih primanja

Član 205

Potraživanje povremenih primanja po osnovu naknade štete nastale usled oštećenja zdravlja ili umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i zbog izgubljenog izdržavanja usled smrti davaoca izdržavanja, koja su obezbeđena zalogom, a dospevaju posle dana donošenja zaključka, namiruju se na izričit zahtev izvršnog poverioca.

Potraživanja iz stava 1. ovog člana obračunavaju se na način na koji se obračunava naknada za ličnu službenost ili stvarni teret.

Potraživanje pod uslovom

Član 206

Iznos potraživanja koje je obezbeđeno založnim pravom, a zavisi od uslova, izdvojiće se i položiti u sudski depozit, odnosno na namenski račun izvršitelja i isplatiti kad odložni uslov nastupi ili kad bude izvesno da raskidni uslov neće nastupiti.

Ako odložni uslov ne nastupi ili raskidni uslov nastupi, izdvojeni iznos služi za namirenje izvršnih poverilaca čija potraživanja nisu potpuno ili nisu uopšte namirena, a ako takvih izvršnih poverilaca nema ili ceo iznos nije iscrpljen njihovim namirenjem, taj iznos, odnosno ostatak, predaće se izvršnom dužniku.

Predbeležba založnog prava i zabeležba pokretanja spora

Član 207

Ako je u javnoj knjizi upisana predbeležba založnog prava, a lice u čiju je korist predbeležba upisana dokaže da je u toku postupak za njeno opravdanje, odnosno da još nije protekao rok za pokretanje tog postupka, potraživanje na koje se predbeležba odnosi namiruje se na način na koji se namiruju potraživanja pod odložnim uslovom.

Potraživanje za koje je u javnoj knjizi izvršen upis o pokretanju spora radi brisanja založnog prava ili zabeležba pokretanja spora, namiruje se na način na koji se namiruje potraživanje pod raskidnim uslovom.

Deo četvrti

IZVRŠENJE RADI OSTVARIVANJA NENOVČANOG POTRAŽIVANJA

Glava prva

PREDAJA POKRETNIH STVARI

1. Nadležnost

Mesna nadležnost

Član 208

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje radi predaje jedne ili više određenih stvari ili radi isporuke određene količine zamenljivih stvari, kao i za sprovođenje izvršenja, mesno je nadležan i sud na čijem se području stvari nalaze.

2. Predaja individualno određenih stvari

Kad se stvari nalaze kod izvršnog dužnika ili trećeg lica

Član 209

Izvršenje radi predaje jedne ili više individualno određenih ili individualizovanih stvari koje se nalaze kod izvršnog dužnika sprovodi se tako što se te stvari oduzimaju od izvršnog dužnika i predaju uz potvrdu izvršnom poveriocu.

U skladu sa odredbom stava 1. ovog člana, izvršenje se sprovodi i kad se stvari nalaze kod trećeg lica koje je voljno da ih preda.

Ako treće lice nije voljno da stvari preda, izvršni poverilac može sudu, odnosno izvršitelju predložiti da na njega prenese potraživanje izvršnog dužnika prema trećem licu na predaju stvari.

Na postupak po predlogu iz stava 3. ovog člana primenjuju se odredbe ovog zakona o izvršenju na potraživanju koje se odnosi na predaju ili isporuku pokretne stvari.

Kad nezamenjive stvari nisu nađene kod izvršnog dužnika ni kod trećeg lica

Član 210

Kad nezamenjive stvari nisu nađene ni kod izvršnog dužnika ni kod trećeg lica sud, odnosno izvršitelj će na predlog izvršnog poverioca da mu izvršni dužnik isplati vrednost te stvari, proceniti vrednost stvari i zaključkom naložiti da mu izvršni dužnik u određenom roku isplati vrednost te stvari, pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Izvršni poverilac može staviti predlog iz stava 1. ovog člana u roku od osam dana od dana obaveštenja da stvari nisu nađene.

U slučaju da izvršenje sprovodi sud, izvršni poverilac je dužan da u predlogu iz stava 1. ovog člana opredeli sredstvo izvršenja radi naplate vrednosti procenjene stvari.

Ako izvršni poverilac u određenom roku ne stavi predlog da mu izvršni dužnik isplati vrednost stvari sud, odnosno izvršitelj će obustaviti izvršenje.

3. Predaja zamenljivih stvari

Kad se stvari nalaze kod izvršnog dužnika ili trećeg lica

Član 211

Kad izvršna isprava glasi na isporuku određene količine zamenljivih stvari koje se nalaze kod izvršnog dužnika ili trećeg lica, izvršenje se sprovodi na način propisan za predaju individualno određenih stvari.

Kad zamenljive stvari nisu nađene ni kod izvršnog dužnika ni kod trećeg lica

Član 212

Ako zamenljive stvari nisu nađene ni kod izvršnog dužnika ni kod trećeg lica, izvršni poverilac može predložiti da se izvršenje sprovede tako što će ga sud, odnosno izvršitelj ovlastiti da u određenom roku, a na trošak izvršnog dužnika, nabavi te stvari na drugoj strani.

Predlog da se stvari nabave na drugoj strani, izvršni poverilac može staviti u roku od osam dana od dana kada ga je sud, odnosno izvršitelj obavestio da stvari nisu nađene.

Sud, odnosno izvršitelj će, na predlog izvršnog poverioca, naložiti izvršnom dužniku da u određenom roku položi iznos za nabavku stvari, te sprovede izvršenje radi naplate tog iznosa sa propisanom zateznom kamatom od dana procene stvari do dana polaganja iznosa sudu, odnosno kod izvršitelja.

U slučaju da je sud nadležan za izvršenje izvršni poverilac je dužan da u predlogu iz stava 1. ovog člana opredeli sredstvo izvršenja radi naplate iznosa potrebnog za nabavku stvari.

Ako izvršni poverilac u roku iz stava 2. ovog člana nije stavio predlog za nabavku stvari na drugoj strani sud, odnosno izvršitelj će obustaviti izvršenje, osim ako je izvršni poverilac blagovremeno stavio i predlog da mu izvršni dužnik isplati vrednost stvari koje je bio dužan predati.

Glava druga ISPRAŽNENJE I PREDAJA NEPOKRETNOSTI

Način sprovođenja izvršenja

Član 213

Izvršenje radi ispražnjenja i predaje nepokretnosti sprovodi se tako što sudski izvršitelj, odnosno izvršitelj, nakon što udalji lica i ukloni stvari iz nepokretnosti, predaje nepokretnost u posed izvršnom poveriocu.

Ispražnjenju i predaji nepokretnosti može se pristupiti nakon isteka osam dana od dana dostave rešenja o izvršenju izvršnom dužniku, izuzev kada je rešenje o izvršenju doneto radi izvršenja privremene mere, u kom slučaju se može pristupiti sprovođenju izvršenja odmah nakon dostave rešenja.

Ako su iseljenjem obuhvaćena maloletna lica sud, odnosno izvršitelj će o izvršenju obavestiti organ starateljstva, najkasnije osam dana pre dana sprovođenja izvršenja.

Na zahtev sudskog izvršitelja, odnosno izvršitelja koji izvršnom poveriocu mora biti saopšten najkasnije osam dana pre sprovođenja izvršenja, izvršni poverilac je dužan da obezbedi potrebnu radnu snagu i prevoz sredstava radi sprovođenja izvršenja.

Na zahtev suda, odnosno izvršitelja organ unutrašnjih poslova dužan je da pruži svu potrebnu pomoć u sprovođenju radnji iz stava 1. ovog člana.

Sud, odnosno izvršitelj će lica koja ometaju sprovođenje izvršenja udaljiti, a može im izreći i novčanu kaznu, u skladu sa članom 51. ovog zakona.

Uklanjanje pokretnih stvari

Član 214

Pokretne stvari koje treba ukloniti predaju se izvršnom dužniku, a ako ovaj nije prisutan odraslom članu njegovog domaćinstva ili njegovom punomoćniku.

Ako prilikom preduzimanja izvršnih radnji nije prisutno ni jedno od lica kojima se stvari mogu predati, stvari će se predati na čuvanje drugom licu ili izvršnom poveriocu, o trošku izvršnog dužnika.

Sudski izvršitelj, odnosno izvršitelj uklonjene stvari predaje na čuvanje drugom licu ili izvršnom poveriocu, o čemu sačinjava zapisnik koji izvršni sudija potvrđuje zaključkom. Sud, odnosno izvršitelj može naknadno zaključkom odrediti da se stvari povere nekom trećem licu umesto onome kome su predate.

O predaji drugom licu i o troškovima čuvanja stvari sud, odnosno izvršitelj će obavestiti izvršnog dužnika ostavljajući mu primeren rok u kome može tražiti da mu se stvari vrate, nakon što nadoknadi troškove čuvanja stvari.

Uz obaveštenje iz stava 4. ovog člana sud, odnosno izvršitelj će upozoriti izvršnog dužnika da će nakon isteka određenog roka stvari biti prodate i da će se iz prodajne cene namiriti troškovi čuvanja i prodaje stvari.

Prodaja pokretnih stvari

Član 215

Sud, odnosno izvršitelj će po službenoj dužnosti odrediti zaključkom prodaju stvari za račun izvršnog dužnika, ako ovaj u ostavljenom roku ne zatraži njihovu predaju i ne naknadi troškove čuvanja.

Deo cene postignut prodajom koji preostane nakon podmirenja troškova čuvanja i prodaje stvari, polaže se kod suda, odnosno kod izvršitelja u korist izvršnog dužnika.

Prodaja stvari obavlja se po odredbama ovog zakona o izvršenju na pokretnim stvarima.

Izvršenje radi naplate troškova postupka

Član 216

Izvršni poverilac može u predlogu za izvršenje ili u toku sprovođenja izvršenja radi ispražnjenja i predaje nepokretnih stvari, zatražiti da se zajedno sa izvršenjem odredi izvršenje nad dužnikovim pokretnim stvarima koje treba ukloniti iz nepokretnosti radi naplate troškova izvršnog postupka.

Izvršenje iz stava 1. ovog člana određuje se i sprovodi po pravilima ovog zakona o izvršenju na pokretnim stvarima izvršnog dužnika radi naplate novčanog potraživanja, a na predlog izvršnog poverioca.

Glava treća IZVRŠENJE OBAVEZA NA ČINJENJE, NEČINJENJE ILI TRPLJENJE

Mesna nadležnost

Član 217

Ako je izvršni dužnik po izvršnoj ispravi dužan da učini određenu radnju, da se uzdrži od određene radnje ili da trpi određenu radnju, za odlučivanje o predlogu za izvršenje i za sprovođenje izvršenja mesno je nadležan i sud na čijem području izvršni dužnik treba da izvrši obavezu po izvršnoj ispravi.

Radnja koju može izvršiti i drugo lice

Član 218

Izvršenje radi ostvarenja obaveze na radnju koju može izvršiti drugo lice sprovodi se tako da sud, odnosno izvršitelj zaključkom ovlašćuje izvršnog poverioca da na trošak izvršnog dužnika poveri drugom licu da tu radnju izvrši ili da je izvrši on sam i nalaže izvršnom dužniku da unapred položi određeni iznos potreban za podmirenje troškova koji će nastati izvršenjem radnje od strane drugog lica ili izvršnog poverioca.

Izvršni poverilac može predložiti da sud, odnosno izvršitelj zaključkom naloži izvršnom dužniku da unapred položi određeni iznos potreban za podmirenje troškova u roku koji sud ili izvršitelj odredi, a koji će nastati obavljanjem radnje od strane drugog lica ili izvršnog poverioca. Ako izvršni dužnik uplatu ne izvrši, sud ili izvršitelj će po proteku roka prinudno sprovesti izvršenje radi naplate iznosa potrebnog za izvršenje radnje.

Izvršni poverilac je dužan da u roku koji mu odredi sud, a koji će se računati od dana naplaćenog predujma, izvrši radnju na koju je ovlašćen, a u protivnom sud će obustaviti postupak.

Zaključak o konačnoj visini troškova iz stava 1. ovog člana sud, odnosno izvršitelj donosi na predlog izvršnog poverioca odnosno, izvršnog dužnika po izvršenoj radnji.

Ako se naknadno pokaže da je na osnovu zaključka iz stava 1. ovog člana pribavljeno od izvršnog dužnika više sredstava nego što je bilo potrebno za pokriće troškova obavljanja radnje i troškova izvršnog postupka sud, odnosno izvršitelj će na predlog izvršnog dužnika, vratiti razliku ako raspolaže sredstvima pribavljenim od izvršnog dužnika, odnosno naložiće izvršnom poveriocu da u određenom roku tu razliku vrati, ako je njemu ostavljena na raspolaganje.

Na osnovu zaključka iz stava 2. ovog člana može se predložiti izvršenje pre pravnosnažnosti rešenja o izvršenju, a na osnovu zaključka iz stava 4. ovog člana tek nakon njegove pravnosnažnosti.

Radnja koju može izvršiti samo dužnik

Član 219

Ako radnju utvrđenu u izvršnoj ispravi može izvršiti samo izvršni dužnik sud, odnosno izvršitelj će rešenjem o izvršenju ili zaključkom o sprovođenju izvršenja, odrediti izvršnom dužniku rok za ispunjenje obaveze i upozoriti dužnika da će mu sud izreći novčanu kaznu iz člana 51. ovog zakona za slučaj da ne izvrši obavezu.

Po proteku roka, ako izvršni dužnik nije ispunio obavezu sud po službenoj dužnosti, sprovodi rešenje o izrečenoj novčanoj kazni.

U slučaju iz stava 2. ovog člana sud će odrediti novi rok za ispunjenje obaveze i izreći novu novčanu kaznu u većem iznosu nego što je bila kazna koja mu je izrečena, ako izvršni dužnik ni u novom roku ne ispuni obavezu.

Sud će postupati na način propisan u stavu 3. ovog člana sve dok izvršni dužnik ne izvrši svoju obavezu.

Izvršni dužnik koji ispuni svoju obavezu u roku koji mu je sud, odnosno izvršitelj odredio, dužan je da bez odlaganja o tome obavesti sud, odnosno izvršitelja i priloži nesumnjive dokaze o tome. Nesumnjivim dokazom smatraće se overena pismena izjava izvršnog poverioca o tome da je radnja izvršena i zapisnik sudskog izvršitelja, odnosno izvršitelja o izvršenju radnje.

Ako radnja koju može izvršiti samo izvršni dužnik ne zavisi isključivo od njegove volje (npr. stvaranje određenih umetničkih dela i sl.), izvršni poverilac nema pravo da traži izvršenje iz stava 1. ovog člana već samo naknadu štete.

Nečinjenje i trpljenje

Član 220

Na način predviđen u članu 219. ovog zakona izvršenje se sprovodi i kad se izvršni dužnik ponaša protivno obavezi da ne učini određenu radnju ili da trpi preduzimanje određene radnje.

Sud, odnosno izvršitelj će na predlog izvršnog poverioca zaključkom naložiti izvršnom dužniku da položi jemstvo za štetu ako izvršni poverilac učini verovatnim da bi štetu pretrpeo time što bi se izvršni dužnik i dalje ponašao protivno svojoj obavezi.

Vreme trajanja jemstva prema okolnostima slučaja određuje sud, odnosno izvršitelj.

Na osnovu rešenja o polaganju jemstva izvršenje se sprovodi na predlog izvršnog poverioca.

Izvršenje radi uspostavljanja pređašnjeg stanja

Član 221

Ako je zbog ponašanja izvršnog dužnika protivno obavezi iz izvršne isprave nastala promena koja nije u skladu sa pravom izvršnog poverioca, sud će izvršnog poverioca, na njegov zahtev, ovlastiti da sam, a po potrebi i uz pomoć sudskog izvršitelja, odnosno izvršitelja uspostavi pređašnje stanje na trošak izvršnog dužnika.

U pogledu polaganja iznosa potrebnog za podmirenje troškova za uspostavljanje pređašnjeg stanja i određivanja konačne visine tih troškova primenjuje se odredba o troškovima za izvršenje radnji koje može, pored izvršnog dužnika, izvršiti i drugo lice.

Ponovno smetanje državine

Član 222

Ako je na osnovu izvršne isprave donesene u postupku po tužbi zbog smetanja državine izvršenje sprovedeno ili je izvršni dužnik dobrovoljno ispunio svoju obavezu, a posle toga ponovo učini smetanje državine koje se u suštini ne razlikuje od ranijeg, sud će na predlog izvršnog poverioca, odnosno izvršitelja na osnovu iste izvršne isprave, doneti rešenje kojim se određuje vraćanje stvari u posed ili će sud na predlog izvršitelja, odnosno izvršnog poverioca doneti rešenje kojim se izriču kazne za neizvršenje radnje koju može izvršiti samo izvršni dužnik.

Predlog za izvršenje iz stava 1. ovog člana može se staviti u roku od 30 dana od dana saznanja za ponovno smetanje državine.

Pravo na naknadu štete

Član 223

Odredbe ove glave zakona ne isključuju pravo izvršnog poverioca da u parnici traži naknadu štete koja mu je nanesena time što je izvršni dužnik postupio protivno svojoj obavezi utvrđenoj u izvršnoj ispravi.

Glava četvrta IZVRŠENJE ODLUKA U VEZI SA PORODIČNIM ODNOSIMA

1. Predaja i oduzimanje deteta

Mesna nadležnost

Član 224

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje i sprovođenje izvršenja radi predaje deteta roditelju koji samostalno vrši roditeljsko pravo ili drugom licu, odnosno ustanovi kojoj je dete povereno na čuvanje i vaspitavanje, nadležan je i sud koji je opšte mesno nadležan za izvršnog poverioca, kao i sud na čijem se području dete nalazi.

Sprovođenje izvršenja oduzimanjem deteta preduzeće, po službenoj dužnosti ili na zahtev stranke, sud na čijem se području dete zatekne.

Sud iz stava 1. ovog člana može odlučiti da se preduzimanje određenih izvrših radnji poveri sudu koji nije nadležan za sprovođenje izvršenja.

Legitimacija za podnošenje predloga

Član 225

Predlog za izvršenje može podneti roditelj kome je povereno vršenje roditeljskog prava, odnosno drugo lice ili ustanova kojoj je dete povereno na čuvanje i vaspitavanje, kao i organ starateljstva.

Način izvršenja

Član 226

Na osnovu odluke suda o vršenju roditeljskog prava može se odrediti i sprovesti izvršenje radi predaje deteta, bez obzira da li je tom odlukom naložena predaja deteta.

Ako u odluci suda stranci protiv koje se sprovodi izvršni postupak nije naložena predaja deteta, sud će rešenjem o izvršenju izdati ovakav nalog i odrediti rok za predaju deteta ili će naložiti da se dete preda odmah.

Rešenjem o izvršenju može se naložiti predaja deteta licu na koje se odnosi izvršna isprava, licu od čije volje zavisi predaja deteta i svakom drugom licu kod koga se dete nalazi u času donošenja rešenja, a može se izreći da je dete dužno da preda i svako drugo lice kod koga se dete zatekne u trenutku sprovođenja izvršenja.

Zaštita interesa deteta

Član 227

Prilikom sprovođenja izvršenja sud posebno vodi računa o potrebi da se u najvećoj meri zaštiti interes deteta.

Izuzetno, sud može zakazati ročište, ako je to u najboljem interesu deteta.

Oduzimanje deteta i izricanje kazni

Član 228

Sud će, nakon što proceni okolnosti slučaja, odrediti izvršenje oduzimanjem deteta, izricanjem novčane kazne ili izricanjem zatvora licu koje protivno nalogu suda odbija da preda dete ili preduzima radnje u cilju otežavanja ili onemogućavanja sprovođenja izvršenja.

Sud novčanu kaznu izriče u skladu sa čl. 51. i 219. ovog zakona.

Sud može rešenjem, protiv koga je dozvoljen prigovor, izreći kaznu zatvora koja traje sve dok lice iz st. 1. i 4. ovog člana ne postupi po nalogu suda, a najviše 60 dana. Kazna zatvora će se izvršiti u skladu sa odredbama zakona koji uređuje izvršenje krivičnih sankcija.

Sredstva izvršenja iz stava 1. ovog člana mogu se odrediti i sprovesti protiv lica kod koga se dete nalazi i protiv lica od čije volje zavisi predaja deteta.

Sud određuje sredstva izvršenja iz stava 1. ovog člana sve dok izvršenje ne bude sprovedeno.

Posebno o predlogu za izvršenje

Član 229

U predlogu za izvršenje radi predaje deteta ne mora biti naznačeno sredstvo izvršenja, a ako je naznačeno, sud nije vezan predlogom stranke.

Dostavljanje rešenja organu starateljstva

Član 230

Sud će rešenje o izvršenju dostaviti i nadležnom organu starateljstva ispred kojeg će u postupku izvršenja učestvovati stručnjak organa starateljstva, a ako je neophodno učešće psihologa, škole, porodičnog savetovališta ili druge specijalizovane ustanove za posredovanje u porodičnim odnosima dostaviće i njima poziv da učestvuju u izvršenju. Rešenje o izvršenju dostavlja se najkasnije deset dana pre dana sprovođenja izvršenja.

Psiholog je dužan da odmah po prijemu poziva izvrši planiranje neophodnih aktivnosti i da prikupi podatke o činjenicama od značaja za izvršenje, pregledanjem spisa ili na drugi pogodan način.

Psiholog je dužan da obavesti sud o preduzetim aktivnostima i da dostavi mišljenje o najpodobnijem sredstvu izvršenja iz člana 228. stav 1. ovog zakona.

Psiholog je dužan da se u toku celog postupka stara o zaštiti najboljeg interesa deteta i da pruži blagovremenu i potpunu podršku detetu, roditelju ili licu kojem je dete predato.

Sprovođenje izvršenja

Član 231

O vremenu i mestu preuzimanja izvršnih radnji radi oduzimanja deteta sud će, po pravilima o ličnom dostavljanju, obavestiti izvršnog poverioca.

Oduzimanje deteta od lica kod koga se dete nalazi i predaju deteta roditelju, odnosno drugom licu ili ustanovi kojoj je dete povereno na čuvanje i vaspitavanje, sprovodi sudija u saradnji sa psihologom organa starateljstva, škole, porodičnog savetovališta ili druge specijalizovane ustanove za posredovanje u porodičnim odnosima, po potrebi uz pomoć policije.

Policija je dužna da prema licu koje otežava, odnosno sprečava izvršenje preduzme mere prinude u skladu sa zakonom i o tome obavesti nadležnog javnog tužioca.

Sprovođenje izvršenja u slučaju ugroženosti deteta

Član 232

Kad je izvršnom ispravom ili rešenjem o izvršenju naloženo da se dete preda bez odlaganja ili kada je ugrožen život, zdravlje ili psihofizički razvoj deteta, rešenje o izvršenju se izvršnom dužniku predaje prilikom preduzimanja prve izvršne radnje. Ako izvršni dužnik ne bude prisutan oduzimanju deteta, rešenje o izvršenju će mu se dostaviti naknadno.

Ako se dete oduzima od lica na koje se ne odnosi izvršna isprava, tom licu će se predati rešenje o izvršenju i zapisnik o sprovođenju izvršenja.

Odsutnost lica od koga se dete ima oduzeti ne sprečava sprovođenje izvršenja.

Kada je izvršnom ispravom naložena predaja radi povratka u stranu državu nezakonito odvedenog ili zadržanog deteta (građansko pravna otmica dece) ili je predaja naložena zbog ponovnog uspostavljanja odnosa staranja ili viđenja roditelja sa detetom u stranoj državi, izvršenje će se sprovesti oduzimanjem i predajom deteta izvršnom poveriocu, pod uslovima iz st. 1. i 3. ovog člana. U ovom slučaju postupak izvršenja posebno je hitan.

Ponovljeno izvršenje

Član 233

Sud će na predlog izvršnog poverioca ponovo sprovesti izvršenje po istom rešenju o izvršenju, ako se dete u roku od 60 dana od dana predaje, protivno izvršnoj ispravi ponovo zatekne kod lica od koga je oduzeto.

2. Izvršenje radi održavanja ličnih odnosa sa detetom

Član 234

U postupcima izvršenja radi održavanja ličnih odnosa sa detetom shodno se primenjuju odredbe čl. 229. do 232. ovog zakona.

3. Izvršenje radi zaštite od nasilja u porodici, zaštite prava deteta i drugih odluka u vezi sa porodičnim odnosima

Član 235

U postupcima izvršenja radi zaštite od nasilja u porodici, zaštite prava deteta i drugih odluka u vezi sa porodičnim odnosima, shodno će se primenjivati odgovarajuće odredbe ovog zakona u zavisnosti od obaveze izvršnog dužnika.

Glava peta IZVRŠENJE RADI VRAĆANJA ZAPOSLENOG NA RAD

Mesna nadležnost

Član 236

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje i sprovođenje izvršenja na osnovu izvršne isprave po kojoj je poslodavac dužan da zaposlenog vrati na rad ili da ga rasporedi na odgovarajuće radno mesto, mesno je nadležan sud na čijem se području nalazi sedište poslodavca.

Rok za podnošenje predloga za izvršenje

Član 237

Predlog za izvršenje iz člana 236. ovog zakona može se podneti u roku od 60 dana od dana kada je izvršni poverilac stekao pravo da predlog podnese.

Način sprovođenja izvršenja

Član 238

Izvršenje na osnovu izvršne isprave po kojoj je poslodavac dužan da zaposlenog vrati na rad ili da ga rasporedi na odgovarajuće radno mesto sprovodi se izricanjem novčane kazne poslodavcu i odgovornom licu.

Novčana kazna izriče se prema odredbama člana 51. ovog zakona, a izricanje novčane kazne se ponavlja sve dok izvršni dužnik ne izvrši svoju obavezu.

Naknada izgubljene zarade u slučaju vraćanja zaposlenog na rad

Član 239

Izvršni poverilac koji je podneo predlog da bude vraćen na rad, može predložiti da sud donese rešenje kojim će odrediti da mu izvršni dužnik isplati na ime zarade mesečne iznose dospеле od pravosnažnosti presude do ponovnog vraćanja na rad i odrediti izvršenje radi naplate utvrđenih iznosa.

Predlog za naknadu može se spojiti sa predlogom za izvršenje ili može biti podnesen naknadno do okončanja izvršnog postupka.

Rešenje kojim se predlog za naknadu usvaja ima dejstvo rešenja o izvršenju.

Izvršni dužnik - poslodavac može predložiti sudu da stavi van snage rešenje iz stava 3. ovog člana ako su se po donošenju rešenja izmenile okolnosti na osnovu kojih je ono doneseno.

Naknada mesečne zarade određuje se u iznosu koji bi zaposleni ostvario da je bio na radu, sa porezima i doprinosima koji se plaćaju iz zarade.

Ako je sud delimično usvojio zahtev za isplatu naknade zarade izvršnom poveriocu, on može da ostatak zarade potražuje u parničnom postupku.

Glava šesta IZVRŠENJE ODLUKE O DEOBI STVARI

Mesna nadležnost

Član 240

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje i za sprovođenje rešenja o deobi mesno je nadležan i sud na čijem se području nalazi suvlasnička stvar.

Fizička deoba

Član 241

Fizičku deobu suvlasničke stvari sud će odrediti ako je takva deoba predviđena izvršnom ispravom.

Sud, odnosno izvršitelj će pozvati učesnike da prisustvuju sprovođenju deobe.

Deoba prodajom

Član 242

Ako na osnovu izvršne isprave suvlasničku stvar treba prodati radi njene deobe, prodaja će se sprovesti na način propisan ovim zakonom za izvršenje na pokretnoj, odnosno nepokretnoj stvari, ako se stranke o pojedinim pitanjima drugačije ne sporazumeju.

Troškovi postupka

Član 243

Troškove sprovođenja izvršenja odluke o deobi stvari snose svi suvlasnici, srazmerno vrednosti svojih delova u suvlasničkoj stvari.

Suvlasnik koji je prouzrokovao posebne troškove dužan je da ih nadoknadi onim suvlasnicima koji su te troškove imali.

Glava sedma UPISIVANJE U JAVNE KNJIGE

Mesna nadležnost

Član 244

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje radi zasnivanja prava na nepokretnosti upisom u javnu knjigu mesno je nadležan sud koji vodi javnu knjigu u koju treba izvršiti upis, odnosno sud na čijem se području nalazi organ koji vodi javnu knjigu.

Za sprovođenje izvršenja kojim je utvrđena obaveza upisa u javnu knjigu nadležan je sud, odnosno drugi organ koji vodi javnu knjigu za tu nepokretnost.

Način sprovođenja izvršenja

Član 245

Na osnovu izvršne isprave kojom je utvrđena obaveza upisa u javnu knjigu, sud određuje da se u javnoj knjizi sprovede odgovarajući upis.

Upis određen rešenjem koje je doneo sud sprovodi se po službenoj dužnosti.

Upis prava svojine kad izvršni dužnik nije upisan kao vlasnik

Član 246

Kad izvršni dužnik nije upisan kao vlasnik nepokretnosti, upis prava svojine izvršnog dužnika na toj nepokretnosti može se izvršiti ako izvršni poverilac, uz predlog za izvršenje, podnese ispravu koja je, prema propisima o upisu prava na nepokretnostima, podobna za upis prava svojine izvršnog dužnika na toj nepokretnosti.

Izvršitelj može da pribavi ispravu iz stava 1. ovog člana, ako ga na to ovlasti izvršni poverilac.

Upis drugog prava kad izvršni dužnik nije upisan kao vlasnik

Član 247

Kad je po izvršnoj ispravi izvršni poverilac ovlašćen da prema izvršnom dužniku traži upis založnog ili nekog drugog prava na nepokretnosti, osim prava svojine, a izvršni dužnik nije upisan kao vlasnik na nepokretnosti, izvršni poverilac može u predlogu za izvršenje zahtevati da se pravo svojine upiše na izvršnog dužnika, a zatim da se izvrši upis prava izvršnog poverioca, ako podnese ispravu koja je, prema propisima o upisu prava na nepokretnostima, podobna za upis prava svojine izvršnog dužnika na toj nepokretnosti.

Izvršitelj može da pribavi ispravu iz stava 1. ovog člana, ako ga na to ovlasti izvršni poverilac.

Upis prava u druge javne knjige

Član 248

Odredbe ove glave shodno se primenjuju na upis prava u druge javne knjige, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Glava osma IZDEJSTVOVANJE IZJAVE VOLJE

Bezuslovno potraživanje

Član 249

Ako je izvršni dužnik odlukom koja ima svojstvo izvršne isprave obavezan na davanje izjave volje, smatra se da je izjavu sadržine kao u izvršnoj ispravi dao trenutkom pravnosnažnosti te odluke.

Ako je izvršni dužnik sudskim poravnanjem ili poravnanjem donetim u upravnom postupku obavezan na davanje izjave volje, smatra se da je izjavu sadržine kao u poravnanju dao danom kada je njegova obaveza po poravnanju dospela.

Uslovno potraživanje

Član 250

Ako ispunjenje potraživanja na davanje izjave volje zavisi od ispunjenja neke obaveze izvršnog poverioca ili nekog drugog uslova, smatra se da je izvršni dužnik dao izjavu volje kad je izvršni poverilac ispunio svoju obavezu ili kad bude ispunjen neki drugi uslov.

Ostvarenje uslova iz stava 1. ovog člana dokazuje se javnom ili u skladu sa zakonom overenom ispravom.

Deo peti

POSEBNI POSTUPAK ZA NAMIRENJE POTRAŽIVANJA PO OSNOVU KOMUNALNIH I SLIČNIH USLUGA

Shodna primena drugih odredaba ovog zakona

Član 251

U postupku za namirenje potraživanja po osnovu komunalnih i sličnih usluga shodno se primenjuju odredbe ovog zakona ako odredbama čl. 252. do 256. ovog zakona nije drugačije propisano.

Predlog za izvršenje

Član 252

Izvršni poverilac dužan je da pre podnošenja predloga za izvršenje na osnovu verodostojne isprave radi ostvarenja novčanog potraživanja po osnovu izvršenih komunalnih i sličnih usluga zahteva od Komore da odredi izvršitelja kome će biti podnet predlog za izvršenje na osnovu verodostojne isprave.

Komora je dužna da na zahtev izvršnog poverioca odgovori u roku od pet dana od dana prijema zahteva, vodeći računa da se izvršitelji određuju ravnomerno, prema azbučnom redu njihovog upisa u Imenik izvršitelja, kao i da je za postupanje po predlogu za izvršenje na osnovu verodostojne isprave iz stava 1. ovog člana nadležan isključivo izvršitelj na čijem području izvršni dužnik ima prebivalište, boravište ili sedište.

Ako Komora ne odgovori na zahtev izvršnog poverioca u roku od pet dana od dana prijema zahteva, izvršni poverilac određuje izvršitelja na čijem području izvršni dužnik ima prebivalište, boravište ili sedište.

Izvršitelj je dužan da zaključkom odbaci predlog za izvršenje na osnovu verodostojne isprave iz stava 1. ovog člana ako mu izvršni poverilac uz predlog za izvršenje ne dostavi odgovor Komore iz koga proizlazi da je za izvršitelja određen izvršitelj kome je predlog podnesen, odnosno ako mu ne dostavi dokaz da Komora nije odgovorila u propisanom roku, kao i ako izvršni poverilac ne dostavi izvršitelju pismeni dokaz da je pre podnošenja predloga za izvršenje uputio izvršnom dužniku opomenu da ispuni obavezu, preporučenom pošiljkom, na adresu izvršnog dužnika iz člana 29. ovog zakona.

Opšti akt kojim se bliže uređuju sadržina i način podnošenja zahteva izvršnog poverioca Komori, sadržina odgovora Komore i način dostavljanja odgovora Komore izvršnom poveriocu donosi Komora, po pribavljenoj saglasnosti ministra.

Zaključak izvršitelja

Član 253

Izvršitelj zaključkom odlučuje o predlogu za izvršenje.

Nedozvoljen i neuredan predlog izvršitelj će zaključkom odbaciti.

Neosnovan predlog izvršitelj će zaključkom odbiti.

Ako su ispunjeni uslovi iz člana 18. ovog zakona, izvršitelj će zaključkom izvršnom dužniku naložiti da u roku od osam dana od prijema zaključka izmiri potraživanje zajedno sa odmerenim troškovima i odrediti izvršenje radi ostvarivanja tih potraživanja.

Zaključak iz st. 1. do 4. ovog člana izvršitelj će doneti u roku od osam dana od prijema predloga.

Zaključak se dostavlja izvršnom poveriocu i izvršnom dužniku.

Prigovor izvršnog dužnika

Član 254

Protiv zaključka iz člana 253. stav 4. ovog zakona izvršni dužnik može izjaviti prigovor iz sledećih razloga:

- 1) da se verodostojna isprava ne odnosi na izvršnog dužnika;
- 2) da obaveza iz verodostojne isprave nije dospela, odnosno da uslov nije ispunjen;
- 3) da je obaveza izvršena ili na drugi način prestala, u celini ili delimično;
- 4) da je potraživanje zastarelo.

Izvršni dužnik je dužan da uz prigovor dostavi pismene isprave kojim dokazuje navode iz prigovora.

Prigovor iz stava 1. ovog člana ne odlaže izvršenje.

Prigovor izvršnog poverioca

Član 255

Protiv zaključka iz člana 253. st. 2. i 3. ovog zakona izvršni poverilac može izjaviti prigovor.

Postupak po prigovoru

Član 256

O prigovoru iz čl. 254. i 255. ovog zakona, odlučuje veće suda na čijem području se nalazi sedište izvršnog poverioca.

Ako izvršni dužnik ili izvršni poverilac izjave prigovor, izvršitelj će spise dostaviti sudu uz nacrt odluke o prigovoru, u roku od pet radnih dana od prijema prigovora. Ako je nacrt odluke

tako sastavljen da potpuno odgovara rešenju koje bi se imalo doneti, sud će na nacrt odluke o prigovoru staviti otisak štambilja kojim se predloženi nacrt odluke usvaja. Nacrt odluke sa otiskom štambilja suda ima pravnu snagu rešenja o izvršenju.

Na dalji tok postupka pred sudom shodno se primenjuju odredbe čl. 48. i 49. ovog zakona.

Deo šesti OBEZBEĐENJE

Glava prva OSNOVNA PRAVILA

Pokretanje postupka

Član 257

Postupak obezbeđenja pokreće se predlogom stranke, a predlogom drugih lica, odnosno organa samo kad je to zakonom određeno.

U predlogu za obezbeđenje navodi se potraživanje čije se obezbeđenje traži, zakonski razlozi za obezbeđenje, činjenice i dokazi iz kojih sud utvrđuje da je postojanje zakonskih razloga za obezbeđenje verovatno, kao i vrsta sredstva obezbeđenja, pod uslovom da sud usvoji predlog i izrekne obezbeđenje.

Nadležnost i sastav suda

Član 258

U postupku obezbeđenja postupa i odluke donosi sudija pojedinac, odnosno predsednik veća, nezavisno od toga u kom sastavu treba da odlučuje sud o osnovanosti potraživanja čije je obezbeđenje zahtevano.

Ako je postupak obezbeđenja pokrenut pre pokretanja parničnog postupka, odnosno drugog postupka u kome se odlučuje o osnovanosti potraživanja čije se obezbeđenje traži, nadležan je sud koji je nadležan za odlučivanje u prvom stepenu o osnovanosti potraživanja.

Ako je postupak obezbeđenja pokrenut istovremeno ili po pokretanju parničnog, odnosno drugog postupka u kome se odlučuje o osnovanosti potraživanja čije se obezbeđenje traži, u postupku obezbeđenja postupa i odluke donosi sud, odnosno drugi organ koji odlučuje o potraživanju.

Ako je postupak obezbeđenja pokrenut pre pokretanja arbitražnog postupka ili u toku postupka o zahtevu za donošenje privremenih mera može odlučivati i sud koji je mesno nadležan za izvršenje u skladu sa odredbama ovog zakona.

Ako je predlog za obezbeđenje podnet u toku postupka izvršenja, po njemu postupa i odluke donosi sud pred kojim se vodi izvršni postupak.

Za obezbeđenje na stvarima i pravima o kojima se vode javne knjige ili drugi registri, isključivo je nadležan sud na čijem području se nalazi sedište organa ili organizacije koja vodi tu knjigu, odnosno registar.

Shodna primena odredaba određenih zakona

Član 259

U postupku raspravljanja i odlučivanja o predlogu za obezbeđenje shodno se primenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku, osim kad je ovim zakonom drugačije propisano.

U postupku izvršenja rešenja o obezbeđenju, shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje uređuju postupak izvršenja, osim kada je čl. 257. do 264. ovog zakona drugačije propisano.

Posebna pravila postupka obezbeđenja

Član 260

U postupku obezbeđenja, sud može doneti rešenje o obezbeđenju, pre dostavljanja predloga protivnoj stranci i pre nego što je protivnoj stranci omogućio da se o predlogu izjasni:

- 1) ako bi predlagač obezbeđenja, zbog odlaganja, mogao pretrpeti nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu;
- 2) radi otklanjanja neposredne opasnosti protivpravnog oštećenja stvari ili gubitka, odnosno teškog ugrožavanja prava;
- 3) radi sprečavanja nasilja.

U postupku obezbeđenja sud će razmotriti samo one činjenice i izvesti samo one dokaze koje stranke predlože, izuzev kada od toga zavisi primena prinudnog propisa.

Za utvrđivanje postojanja zakonskih razloga za obezbeđenje dovoljna je verovatnoća da činjenice od kojih zavisi ocena tih razloga postoje, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

U postupku obezbeđenja potraživanja iz bračnih i porodičnih odnosa isključena je javnost.

Dostavljanje pismena u postupku obezbeđenja vrši se shodnom primenom odredaba o dostavljanju u postupku izvršenja.

Sredstva obezbeđenja

Član 261

Kao sredstva obezbeđenja mogu se odrediti založno pravo na stvarima i pravima na osnovu izvršne isprave, sticanje založnog prava na nepokretnim i pokretnim stvarima na osnovu sporazuma stranaka, prethodne mere i privremene mere.

Nedopuštenost obezbeđenja

Član 262

Obezbeđenje nije dopušteno na stvarima i pravima koja po zakonu ne mogu biti predmet izvršenja.

Rešenje o obezbeđenju

Član 263

Rešenje o obezbeđenju donosi sud, a sprovodi ga sud ili izvršitelj.

Rešenje o obezbeđenju sadrži odluku o sredstvu obezbeđenja, kratko obrazloženje zakonskih razloga za usvajanje predloga o obezbeđenju, pouku o tome da li prigovor zadržava izvršenje rešenja i u kom roku se prigovor može izjaviti.

Pravni lekovi

Član 264

O prigovoru protiv rešenja o obezbeđenju kao i prigovoru protiv rešenja kojim se predlog za obezbeđenje odbacuje ili odbija odlučuje veće sastavljeno od troje sudija istog suda koji je doneo rešenje o obezbeđenju.

Prigovor protiv rešenja iz stava 1. ovog člana, podnosi se u roku od pet radnih dana od dana dostavljanja rešenja. Ako je za sprovođenje rešenja o obezbeđenju nadležan izvršitelj, prigovor se istovremeno dostavlja i njemu.

Prigovor protiv rešenja o obezbeđenju zadržava izvršenje rešenja samo kad je ovim zakonom određeno.

Prigovor se, zajedno sa fotokopijom spisa predmeta, bez odlaganja dostavlja veću nadležnom za odlučivanje o prigovoru, koji o prigovoru odlučuje u roku od pet radnih dana od dana prijema spisa. Troškovi fotokopiranja spisa smatraju se troškovima postupka.

Sudija koji vodi postupak nastaviće sa izvršenjem rešenja o obezbeđenju i nakon prijema prigovora, osim ako je ovim zakonom propisano da prigovor odlaže izvršenje rešenja.

U postupku obezbeđenja nisu dopušteni revizija i predlog za ponavljanje postupka.

Glava druga STICANJE ZALOŽNOG PRAVA NA NEPOKRETNIM I POKRETNIM STVARIMA NA OSNOVU SPORAZUMA STRANAKA

Mesna nadležnost

Član 265

Za odlučivanje o predlogu za obezbeđenje novčanog potraživanja zasnivanjem založnog prava na pokretnoj stvari na osnovu sporazuma stranaka i za sprovođenje obezbeđenja nadležan je i sud na čijem se području ta stvar nalazi.

Predlog za obezbeđenje

Član 266

Poverilac i dužnik mogu saglasno tražiti od suda da odredi i sprovede upis založnog prava na nepokretnosti dužnika, odnosno da odredi i sprovede popis pokretnih stvari dužnika radi obezbeđenja novčanog potraživanja poverioca zasnivanjem založnog prava na nepokretnoj ili pokretnoj stvari dužnika.

Ročište i sporazum stranaka

Član 267

Na zajednički predlog stranaka, sud će odrediti ročište na kome će u zapisniku utvrditi sporazum stranaka o postojanju novčanog potraživanja i vremenu njegovog dospeća i njihovu saglasnost da se upisom založnog prava na nepokretnosti dužnika, odnosno zasnivanjem založnog prava popisom pokretnih stvari dužnika i upisom u odgovarajući registar, obezbedi novčano potraživanje.

Potpisani zapisnik o sporazumu stranaka iz stava 1. ovog člana ima snagu sudskog poravnanja i osnov je za upis založnog prava.

Založno pravo stiče se trenutkom upisa sporazuma iz stava 1. ovog člana u odgovarajući registar.

Glava treća ZALOŽNO PRAVO NA STVARIMA I PRAVIMA NA OSNOVU IZVRŠNE ISPRAVE

1. Založno pravo na stvarima i pravima o kojima se vode javne knjige

Mesna nadležnost

Član 268

Za odlučivanje o predlogu za obezbeđenje novčanog potraživanja zasnivanjem založnog prava na nepokretnosti i sprovođenju obezbeđenja nadležan je sud na čijem području se nalazi nepokretnost na kojoj treba upisati založno pravo.

Uslovi zasnivanja

Član 269

Na osnovu izvršne isprave koja glasi na novčano potraživanje, izvršni poverilac ima pravo da zahteva obezbeđenje tog potraživanja zasnivanjem založnog prava na nepokretnosti izvršnog dužnika.

Način zasnivanja

Član 270

Založno pravo na nepokretnosti zasniva se upisom u javnu knjigu.

Prilikom upisa založnog prava, u javnu knjigu će se upisati izvršnost potraživanja za koje je dozvoljeno založno pravo.

Ako je izvršni poverilac, pre nego što je potraživanje postalo izvršno, već stekao na osnovu ugovora založno pravo za to potraživanje na istoj nepokretnosti ili je založno pravo predbeleženo, sud će, na predlog izvršnog poverioca, odrediti da se u javnoj knjizi upiše izvršnost potraživanja.

Dejstvo upisa

Član 271

Upis založnog prava i upis izvršnosti potraživanja imaju dejstvo da se izvršenje na toj nepokretnosti može sprovesti i prema trećem licu koje je tu nepokretnost docnije steklo.

2. Sticanje založnog prava na stvarima i pravima o kojima se ne vode javne knjige

Potraživanja koja se mogu obezbediti

Član 272

Radi obezbeđenja novčanog potraživanja koje se ne može obezbediti predbeležbom u javnu knjigu ili u drugi javni registar, može se odrediti obezbeđenje ustanovljavanjem privremenog založnog prava, pod uslovom da predlagač učini verovatnim da postoji opasnost da bi se bez ovog obezbeđenja docnije izvršenje moglo osujetiti ili znatno otežati.

Način sticanja založnog prava

Član 273

Založno pravo stiče se popisom, pod uslovima određenim ovim zakonom.

Shodna primena

Član 274

Na prestanak založnog prava, kao i na prodaju ili unovčenje stvari i prava o kojima se ne vode javne knjige shodno će se primenjivati pravila o založnom pravu na pokretnim stvarima.

Glava četvrta PRETHODNE MERE

Mesna nadležnost

Član 275

Za odlučivanje o predlogu za obezbeđenje prethodnom merom i za sprovođenje takve mere, mesno je nadležan sud koji bi bio nadležan za izvršenje na predmetu na kome je obezbeđenje predloženo.

Uslovi za određivanje prethodne mere

Član 276

Prethodnu meru određuje sud, a sprovode sud, odnosno izvršitelj na osnovu odluke koja glasi na novčano potraživanje, a koja nije postala pravnosnažna, ako izvršni poverilac učini verovatnim opasnost da bi se bez tog obezbeđenja osujetilo ili znatno otežalo ostvarenje potraživanja.

Odredbe stava 1. ovog člana primenjuju se i u pogledu poravnanja zaključenog pred sudom ili organom koji odlučuje u upravnom postupku, po kome potraživanje nije dospelo.

Prethodna mera može se odrediti na osnovu platnog naloga koji je izdat na osnovu menice ili čeka.

Pretpostavljena opasnost

Član 277

Smatra se da opasnost, u smislu člana 276. ovog zakona, postoji ako je predlog za obezbeđenje zasnovan na jednoj od sledećih odluka:

- 1) na platnom nalogu izdatom na osnovu menice ili čeka protiv kog je blagovremeno podnesen prigovor;
- 2) na presudi donesenoj u krivičnoj stvari, kojom je usvojen imovinskopравни zahtev, a protiv koje je dozvoljeno ponavljanje krivičnog postupka;
- 3) na odluci po kojoj bi se izvršenje trebalo sprovesti u inostranstvu;
- 4) na presudi na osnovu priznanja, protiv koje je izjavljena žalba;
- 5) na poravnanju zaključenom pred sudom ili organom koji odlučuje u upravnom postupku, koje se pobija na način predviđen zakonom.

U slučajevima iz stava 1. tač. 4) i 5) ovog člana sud može, na predlog izvršnog dužnika, obezbeđenje primenom prethodne mere usloviti polaganjem jemstva od strane izvršnog poverioca, za štetu koju bi izvršni dužnik mogao pretrpeti određivanjem prethodne mere.

Obezbeđenje potraživanja čiji obroci nisu dospeli

Član 278

Obezbeđenje prethodnom merom za nedospеле obroke potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, potraživanje po osnovu naknade štete za izgubljeno izdržavanje usled smrti davaoca izdržavanja i zbog oštećenja zdravlja ili umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti, određuje se samo za obroke koji će dospeti u jednoj godini.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana pretpostavlja se da opasnost postoji ako se protiv izvršnog dužnika već moralo voditi izvršenje radi naplate dospelog obroka ili je takvo izvršenje predloženo.

Vrste prethodnih mera

Član 279

Kao prethodne mere sud određuje:

1) popis pokretnih stvari;

2) zabranu dužniku izvršnog dužnika da isplati izvršnom dužniku potraživanje ili da mu preda stvari, kao i zabranu izvršnom dužniku da naplati potraživanja, da primi stvari i da njima raspoláže;

3) zabranu banci da izvršnom dužniku ili trećem licu po nalogu izvršnog dužnika, isplati sa njegovog računa novčani iznos za koji je određena prethodna mera;

4) predbeležbu založnog prava na nepokretnosti izvršnog dužnika ili na pravu izvršnog dužnika upisanom na nepokretnosti.

Sud može, na predlog izvršnog poverioca, s obzirom na okolnosti slučaja, odrediti dve ili više prethodnih mera, ako je to potrebno.

Zabrana isplate novčanih sredstava izvršnog dužnika

Član 280

Iznos novčanih sredstava izvršnog dužnika na računu kod banke, za koji je određena zabrana isplate, ne može se, dok zabrana traje, preneti sa tog računa, osim radi namirenja obezbeđenog potraživanja.

Prodaja popisanih stvari i prenos potraživanja izvršnog dužnika

Član 281

Sud će odrediti prodaju popisanih pokretnih stvari koje su podložne brzom kvarenju ili ako postoji opasnost od znatnog pada cene tih stvari.

Prodaja popisanih stvari izvršiće se po odredbama ovog zakona o izvršenju na pokretnim stvarima.

Ako je prethodna mera određena zabranom isplate potraživanja sud, odnosno izvršitelj može, na predlog izvršnog poverioca ili izvršnog dužnika, odrediti da se na izvršnog poverioca prenese to potraživanje radi naplate, u slučaju da postoji opasnost da se potraživanje, zbog zakašnjenja, u njegovom ostvarenju, neće moći naplatiti ili će se izgubiti pravo na regres prema trećem licu.

Iznos koji se dobije prodajom stvari ili naplatom potraživanja čuva se kod suda, odnosno kod izvršitelja dok se ne obustavi prethodna mera ili dok izvršni poverilac ne predloži izvršenje, a najduže u roku od 30 dana od dana izvršnosti potraživanja.

Rešenje o određivanju prethodne mere

Član 282

U rešenju kojim se određuje prethodna mera moraju, pored ostalog, biti naznačeni iznos potraživanja koje se obezbeđuje, sa kamatom i troškovima, mera obezbeđenja i vreme za koje se ona određuje.

Vreme iz stava 1. ovoga člana može trajati najduže do isteka roka od osam dana od nastupanja uslova za prinudno izvršenje.

Ako vreme iz stava 1. ovog člana istekne pre nego što odluka na osnovu koje je određena prethodna mera postane pravnosnažna, sud će na predlog izvršnog poverioca, produžiti to vreme, pod uslovom da se nisu promenile okolnosti pod kojima je mera određena.

Ukidanje prethodne mere

Član 283

Sud će, na predlog izvršnog dužnika, obustaviti postupak i ukinuti sprovedene radnje:

- 1) ako izvršni dužnik položi sudu, odnosno izvršitelju iznos potraživanja koje se obezbeđuje, sa kamatom i troškovima;
- 2) ako izvršni dužnik učini verovatnim da je potraživanje u vreme donošenja rešenja o određivanju prethodne mere već bilo naplaćeno ili dovoljno obezbeđeno;
- 3) ako je pravnosnažno utvrđeno da potraživanje nije nastalo ili da je prestalo.

Sud će obustaviti postupak i ukinuti sprovedene radnje ako, u roku od 15 dana od dana isteka vremena za koje je prethodna mera određena, ne budu ispunjeni uslovi za prinudno izvršenje.

U slučajevima iz stava 1. tač. 2) i 3) i stava 2. ovog člana, troškove prouzrokovane određivanjem i sprovođenjem prethodne mere, izvršni poverilac je dužan da naknadi izvršnom dužniku. U tim slučajevima izvršni dužnik ima prema izvršnom poveriocu i pravo na naknadu pričinjene štete.

Obustava u slučaju da izvršni poverilac ne traži izvršenje

Član 284

U slučaju da uslovi za prinudno izvršenje budu ispunjeni pre isteka vremena za koje je određena prethodna mera, sud će, na predlog izvršnog dužnika, obustaviti postupak i ukinuti sprovedene radnje, ako izvršni poverilac ne podnese predlog za izvršenje u roku od 15 dana od dana nastupanja tih uslova.

Glava peta PRIVREMENE MERE

1. Osnovna pravila

Kad se može odrediti privremena mera

Član 285

Privremenu meru može odrediti sud, a sprovesti sud ili izvršitelj pre pokretanja, u toku, kao i po okončanju sudskog ili upravnog postupka, sve dok izvršenje ne bude sprovedeno.

Rešenje kojim se određuje privremena mera ima pravno dejstvo pravnosnažnog rešenja o izvršenju.

Nedopustivost privremene mere

Član 286

Privremena mera nije dopuštena ako se obezbeđenje može ostvariti drugim sredstvom obezbeđenja kojim se može postići ista svrha.

Jemstvo umesto privremene mere

Član 287

Izvršni poverilac može, u predlogu za određivanje privremene mere ili naknadno, izjaviti da se, umesto privremene mere, zadovoljava polaganjem od strane izvršnog dužnika, određenog iznosa na ime jemstva.

Polaganje jemstva umesto privremene mere može se odrediti i na predlog izvršnog dužnika.

Ako izvršni dužnik položi jemstvo, sud će obustaviti postupak i ukinuti sprovedene radnje.

Jemstvo kao uslov za određivanje privremene mere

Član 288

Sud može, na predlog izvršnog poverioca, odrediti privremenu meru i kad nije učinio verovatnim postojanje potraživanja i opasnost, ako prethodno položi, u ostavljenom mu roku, iznos koji sud odredi kao jemstvo za štetu koja bi izvršnom dužniku mogla biti nanescena određivanjem i sprovođenjem privremene mere.

Sud može, na predlog izvršnog dužnika, prema okolnostima slučaja, postupiti u skladu sa odredbom stava 1. ovog člana i kad je izvršni poverilac učinio verovatnim postojanje potraživanja i opasnosti.

Određivanje više privremenih mera

Član 289

Sud može, s obzirom na okolnosti slučaja, na predlog izvršnog poverioca odrediti i više privremenih mera, ako je to potrebno.

Vreme za koje se određuje privremena mera

Član 290

U rešenju kojim se određuje privremena mera odrediće se vreme trajanja privremene mere. Ako je privremena mera određena pre podnošenja tužbe ili pre pokretanja drugog postupka, odrediće se rok u kome izvršni poverilac mora podneti tužbu, odnosno predlog za pokretanje drugog postupka radi opravdanja mere.

Sud će, na predlog izvršnog poverioca, produžiti vreme trajanja privremene mere, pod uslovom da se nisu promenile okolnosti pod kojima je ta mera određena.

Predlog iz stava 2. ovog člana može se podneti samo pre nego što istekne vreme za koje je privremena mera određena.

Ukidanje privremene mere

Član 291

Ako izvršni poverilac u određenom roku nije podneo tužbu, odnosno nije pokrenuo drugi postupak radi opravdanja privremene mere ili je vreme za koje je određena privremena mera isteklo, sud će, na predlog izvršnog dužnika, obustaviti postupak i ukinuti sprovedene radnje.

Na predlog izvršnog dužnika, postupak će se obustaviti i ukinuti sprovedene radnje, ako su se okolnosti zbog kojih je privremena mera određena kasnije promenile, tako da ona više nije potrebna.

Naknada štete izvršnom dužniku

Član 292

Izvršni dužnik ima prema izvršnom poveriocu pravo na naknadu štete koja mu je nanesena privremenom merom za koju je utvrđeno da je bila neosnovana ili koju izvršni poverilac nije opravdao.

2. Privremene mere za obezbeđenje novčanog potraživanja

Uslovi za određivanje privremene mere

Član 293

Privremenu meru za obezbeđenje novčanog potraživanja može odrediti sud ako je izvršni poverilac učinio verovatnim postojanje potraživanja i opasnost da će bez takve mere izvršni dužnik osujetiti ili znatno otežati naplatu potraživanja, time što će svoju imovinu, odnosno svoja sredstva otuđiti, prikriti ili na drugi način njima raspolagati.

Izvršni poverilac ne mora dokazivati opasnost ako učini verovatnim da bi predloženom merom izvršni dužnik mogao pretrpeti samo neznatnu štetu.

Smatra se da opasnost postoji naročito:

- 1) ako bi se potraživanje trebalo ostvariti u inostranstvu;
- 2) ako se zbog neispunjenja dospelih obroka izdržavanja protiv izvršnog dužnika već vodio izvršni postupak;
- 3) ako su zakonske obaveze izvršnog dužnika, kao i njegove obaveze utvrđene pravnosnažnom odlukom suda ili drugog organa, veće od njegovih redovnih prihoda;
- 4) ako je protiv izvršnog dužnika bezuspešno pokušavano izvršenje koje nije uspelo zato što je on odbio da pruži podatke o tome gde mu se nalazi imovina, kao i da je u toku ranije vođenih izvršnih postupaka davao netačne podatke o svojoj imovini.

Vrste privremenih mera

Član 294

Radi obezbeđenja novčanog potraživanja, može se odrediti svaka mera kojom se postiže svrha takvog obezbeđenja, a naročito:

1) zabrana izvršnom dužniku da raspolaže pokretnim stvarima, kao i oduzimanje tih stvari od izvršnog dužnika i poveravanje na čuvanje izvršnom poveriocu ili trećem licu, odnosno čuvanje u sudskom depozitu;

2) zabrana izvršnom dužniku da otuđi ili optereti svoje nepokretnosti ili stvarna prava na nepokretnosti upisana u javnu knjigu u njegovu korist, uz upis te zabrane u javnu knjigu;

3) zabrana dužniku izvršnog dužnika da mu isplati potraživanje ili preda stvari, kao i zabrana izvršnom dužniku da primi stvari, da naplati potraživanje i da primljenim stvarima, odnosno naplaćenim iznosom raspolaže;

4) nalog banci ili drugoj finansijskoj organizaciji, kod koje izvršni dužnik ima račun, da izvršnom dužniku ili trećem licu, po nalogu izvršnog dužnika uskrati sa računa izvršnog dužnika isplatu novčanog iznosa za koji je određena privremena mera;

5) oduzimanje od izvršnog dužnika i polaganje u depozit gotovog novca ili hartija od vrednosti.

Zabrane i nalozi iz stava 1. ovog člana smatraju se izvršnim kada rešenje bude dostavljeno licu na koje se odnosi.

Nalog banci ili drugoj finansijskoj organizaciji, iz stava 1. tačka 4) ovog člana dostavlja se organizaciji za prinudnu naplatu, koja ga bez odlaganja dostavlja svim bankama i finansijskim organizacijama kod kojih izvršni dužnik ima račun i istovremeno zabranjuje drugim bankama i finansijskim organizacijama da otvore račun izvršnom dužniku.

Izvršni poverilac u čiju je korist privremena mera izrečena ima pravo da od lica koje je bilo dužno da poštuje zabranu ili nalog, zahteva naknadu štete koju je pretrpeo zbog njihovog nepoštovanja.

Izvršni dužnik, odnosno treće lice kome je izdata zabrana ili nalog iz stava 1. tač. 1) do 4) ovog člana, koji ne postupe po zabrani, odnosno nalogu kazniće se u skladu sa članom 51. ovog zakona.

Dejstva privremenih mera

Član 295

Privremenom merom ne stiče se založno pravo, ali sud može odrediti, naročito ako postoji opasnost iz člana 293. stav 3. ovog zakona, da se privremenom merom stiče privremeno založno pravo.

3. Privremene mere za obezbeđenje nenovčanog potraživanja

Uslovi za određivanje privremene mere

Član 296

Radi obezbeđenja nenovčanog potraživanja može se odrediti privremena mera, ako je izvršni poverilac učinio verovatnim postojanje potraživanja i opasnost da će se ostvarenje potraživanja osujetiti ili znatno otežati.

Privremena mera može se odrediti i kad izvršni poverilac učini verovatnim da je mera potrebna da bi se sprečila upotreba sile ili nastanak nenadoknadive štete.

Odredbe člana 293. stav 2. i stav 3. tačka 1) ovog zakona primenjuju se i u pogledu privremene mere za obezbeđenje nenovčanog potraživanja.

Vrste privremenih mera

Član 297

Radi obezbeđenja nenovčanog potraživanja može se odrediti svaka mera kojom se postiže svrha takvog obezbeđenja, a naročito:

- 1) zabrana otuđenja i opterećenja pokretnih stvari na koje je upravljeno potraživanje, oduzimanje tih stvari i poveravanje na čuvanje izvršnom poveriocu ili trećem licu, odnosno čuvanje u sudskom depozitu;
- 2) zabrana otuđenja i opterećenja nepokretnosti na koju je upravljeno potraživanje, uz upis zabrane u javnu knjigu;
- 3) zabrana izvršnom dužniku da preuzima radnje koje mogu naneti štetu izvršnom poveriocu, kao i zabrana da se izvrše promene na stvarima na koje je upravljeno potraživanje;
- 4) zabrana dužniku izvršnog dužnika da izvršnom dužniku preda stvari na koje je upravljeno potraživanje;
- 5) zabrana otuđenja i opterećenja akcija ili udela u društvu na koje upravljeno potraživanje i zabeležba ove zabrane u Centralnom registru hartija od vrednosti, javnom registru privrednih društava i knjizi članova društva, zabrana korišćenja i raspolaganja pravima iz akcija i udela i poveravanje akcija ili udela na upravljanje trećem licu, uključujući postavljanje privremene uprave nad društvom;
- 6) nalog izvršnom dužniku da obavi određene radnje potrebne da bi se sačuvala pokretna ili nepokretna stvar, sprečila njena fizička promena, oštećenje ili uništenje;
- 7) ovlašćenje izvršnom poveriocu da sam ili preko trećeg lica učini neku radnju ili pribavi određenu stvar o trošku izvršnog dužnika, naročito ako je to neophodno da bi se uspostavilo pređašnje stanje;
- 8) plaćanje naknade zarade zaposlenom u toku spora o nezakornosti odluke o prestanku radnog odnosa, ako je to neophodno za njegovo izdržavanje i izdržavanje lica koja je po zakonu dužan da izdržava, uz istovremeno određivanje sredstava izvršenja za prinudnu naplatu naknade zarade ili privremeno vraćanje zaposlenog na rad;
- 9) privremeno uređenje spornog odnosa, da bi se otklonila opasnost od nasilja ili veće nenadoknadive štete.

Izvršni poverilac u čiju je korist privremena mera izrečena ima pravo da od lica koje je bilo dužno da poštuje zabranu ili nalog, zahteva naknadu štete koju je pretrpeo zbog njihovog nepoštovanja.

Zabrane i nalozi iz stava 1. ovog člana smatraju se izvršnim kada rešenje bude dostavljeno licu na koje se odnosi.

Izvršni dužnik, odnosno treće lice kome je izdata zabrana ili nalog iz stava 1. tač. 1) do 4) ovog člana, koji ne postupe po zabrani, odnosno nalogu, kazniće se u skladu sa članom 51. ovog zakona.

Glava šesta REGISTAR SUDSKIH ZABRANA

1. Osnovne odredbe

Pojam

Član 298

Registar sudskih zabrana (u daljem tekstu: Registar) je javni registar koji sadrži podatke o privremenim merama donetim pre, u toku ili po okončanju sudskog postupka, kojima se zabranjuje otuđenje i opterećenje pokretnih stvari, nepokretnosti ili stvarnih prava na nepokretnostima, pod uslovima propisanim zakonom.

Registar je jedinstvena, centralna elektronska baza podataka u kojoj se čuvaju svi podaci uneti u Registar.

Nadležnost za vođenje Registra, imenovanje i razrešenje registratora

Član 299

Registar vodi Agencija za privredne registre, preko registratora.

Na izbor i razrešenje registratora primenjuje se zakon koji uređuje Agenciju za privredne registre.

Ovlašćenja i dužnosti registratora

Član 300*

(Prestao da važi)

Obaveza registracije

Član 301

U Registar se upisuju podaci o sledećim merama obezbeđenja:

1) zabrana izvršnom dužniku da otuđi i optereti pokretne stvari čiji je on vlasnik, odnosno pokretne stvari na koje je upravljeno potraživanje;

2) zabrana izvršnom dužniku da otuđi ili optereti svoje nepokretnosti ili stvarna prava na nepokretnosti, odnosno nepokretnosti na koje je upravljeno potraživanje.

Izvršni poverilac je dužan da bez odlaganja zatraži upis u Registar privremene mere zabrane otuđenja i opterećenja pokretnih stvari, nepokretnosti i stvarnih prava na nepokretnostima izvršnog dužnika.

2. Podaci sadržani u Registru

Član 302

Registar sadrži:

- 1) podatke o privremenoj meri, i to: naziv suda koji je privremenu meru doneo, oznaku i datum donošenja rešenja o privremenoj meri, sadržinu privremene mere i vreme za koje je privremena mera određena;
- 2) podatke o izvršnom dužniku u odnosu na čiju imovinu je određena privremena mera;
- 3) podatke kojima se određuje pokretna stvar ili nepokretnost na koju se privremena mera odnosi;
- 4) podatke o ukidanju privremene mere;
- 5) druge podatke u skladu sa posebnim propisom.

Ako je izvršni dužnik domaće fizičko lice, podaci iz stava 1. tačka 2) ovog člana odnose se na ime, prezime, matični broj i mesto u kome to lice ima prebivalište, a ako je izvršni dužnik strano fizičko lice podaci iz stava 1. tačka 2) ovog člana odnose se na ime, prezime, mesto prebivališta, odnosno boravišta, broj pasoša i zemlju izdavanja.

Ako je izvršni dužnik domaće pravno lice podaci iz stava 1. tačka 2) ovog člana odnose se na poslovno ime, matični broj i sedište, a ako je izvršni dužnik strano pravno lice podaci iz stava 1. tačka 2) ovog člana odnose se na poslovno ime, oznaku pod kojom se vodi u stranom registru privrednih subjekata, naziv tog registra i naziv države u kojoj se nalazi njegovo sedište.

U Registar se, na zahtev zainteresovanog lica, evidentiraju i sve promene podataka iz stava 1. ovog člana.

Dokumentacija na osnovu koje je izvršen upis

Član 303

Dokumentacija na osnovu koje je izvršen upis u Registar sastavni je deo Registra do njenog prevođenja u elektronsku formu.

Posle prevođenja dokumentacije iz stava 1. ovog člana u elektronsku formu i unošenja u Registar, ta dokumentacija se čuva u skladu sa propisima kojima se uređuje arhivska građa.

Dostupnost Registra i javnost podataka

Član 304

Registar je dostupan svim zainteresovanim licima u okviru radnog vremena radi registracije i brisanja podataka, uvida u dokumentaciju sadržanu u Registru i pretraživanja podataka.

Podaci sadržani u Registru su u svakom trenutku javno dostupni preko internet stranice Registra.

Svako ima pravo da, u skladu sa propisima, zahteva izvod o podacima iz Registra.

Svako ima pravo da zahteva izvod kojim se potvrđuje da Registar ne sadrži podatke o zabrani otuđenja ili opterećenja na određenoj pokretnoj stvari ili nepokretnosti, odnosno imovini određenog fizičkog ili pravnog lica.

3. Postupak upisa u Registar

Shodna primena odredaba drugih zakona

Član 305

Na pitanja koja se odnose na postupak registracije, a koja ovim zakonom nisu posebno uređena, shodno se primenjuje zakon kojim se uređuje registracija privrednih subjekata.

Postupak upisa

Član 306

Postupak upisa u Registar pokreće se podnošenjem zahteva za upis.

Zahtev za upis podnosi se na propisanom obrascu i zavodi u Registar u trenutku njegovog prijema, o čemu se podnosiocu zahteva izdaje potvrda o prijemu zahteva.

Uz zahtev za upis prilaže se:

- 1) rešenje o privremenoj meri kojom je određena zabrana raspolaganja, otuđenja ili opterećenja pokretnih stvari, nepokretnosti i stvarnih prava na nepokretnosti;
- 2) dokaz o uplati naknade za upis u Registar;
- 3) fotokopija druge dokumentacije koja sadrži podatke iz člana 302. ovog zakona.

Provera

Član 307

Registrator proverava:

- 1) da li zahtev za upis sadrži sve tražene podatke;
- 2) da li je uz zahtev za upis podneta sva potrebna dokumentacija u skladu sa zakonom;
- 3) da li su podaci sadržani u zahtevu za upis istovetni sa podacima u rešenju o privremenoj meri kojom je određena zabrana raspolaganja i drugoj dokumentaciji podnetoj uz zahtev;
- 4) da li je uz zahtev za upis podnet dokaz o uplati naknade za upis u Registar.

Registrator ne ispituje tačnost podataka i verodostojnost dokumenata dostavljenih uz zahtev za upis.

Objavlivanje registrovanih podataka

Član 308

Registrovani podaci se objavljuju na internet strani Registra, a podnosiocu se, na njegov izričit zahtev, izdaje potvrda o izvršenoj registraciji.

Zaključkom se odbacuje zahtev iz stava 1. ovog člana, ako nije podnet u skladu sa ovim zakonom.

Registrator je dužan da uz zaključak o odbacivanju zahteva podnosiocu vrati originalnu dokumentaciju koja je podneta u pisanoj formi.

Žalba

Član 309

Protiv zaključka iz člana 308. stav 2. ovog zakona može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana dostavljanja zaključka.

Žalba se podnosi ministru nadležnom za poslove privrede preko Agencije za privredne registre.

Dejstva upisa podataka u Registar prema trećim licima

Član 310

Upis ima deklarativan karakter.

Od trenutka upisa smatra se da su treća lica upoznata sa postojanjem zabrane i niko se ne može pozivati da mu podaci koji su tu upisani nisu bili poznati.

Naknada

Član 311*

(Prestao da važi)

Deo sedmi IZVRŠITELJI

Glava prva OSNOVNE ODREDBE

Status izvršitelja

Član 312

Izvršitelj vrši javna ovlašćenja koja su mu poverena ovim zakonom.

Izvršitelj obavlja delatnost kao preduzetnik ili kao član ortačkog društva čiji članovi mogu biti isključivo izvršitelji.

Izvršitelja imenuje ministar za područje višeg suda i područje privrednog suda.

Uslovi za imenovanje izvršitelja

Član 313

Za izvršitelja može se imenovati lice koje ispunjava sledeće uslove:

- 1) da je državljanin Republike Srbije;
- 2) da je poslovno sposobno;
- 3) da je steklo diplomu pravnog fakulteta;
- 4) da ima najmanje dve godine radnog iskustva na poslovima izvršenja, odnosno tri godine radnog iskustva na pravnim poslovima;
- 5) da je dostojno da obavlja poslove izvršitelja;
- 6) da je položilo ispit za izvršitelja;
- 7) da se nad ortačkim društvom čiji je on ortak ne vodi stečajni postupak;
- 8) da se protiv njega ne vodi istraga za krivično delo, odnosno da nije osuđivano za krivično delo na bezuslovnu kaznu zatvora od najmanje šest meseci ili za kažnjivo delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje poslova izvršitelja.

Dostojnost za obavljanje poslova izvršitelja utvrđuje se u skladu sa opšte prihvaćenim moralnim normama i kodeksom profesionalne etike izvršitelja.

Ispit za izvršitelja sprovodi komisija koju imenuje ministar.

Program ispita za izvršitelja i način sprovođenja ispita, kao i sastav i način rada komisije za sprovođenje ispita, uređuje se aktom ministra.

Nespojivost poslova i obaveza prijavljivanja imovine

Član 314

Sa obavljanjem poslova izvršitelja nespojivo je vršenje javne funkcije, upravne ili nadzorne funkcije u privrednim društvima, obavljanje poslova obezbeđenja, advokata i drugih pravosudnih profesija, kao i obavljanje drugih poslova koji su nespojivi sa obavljanjem poslova izvršitelja.

Zabrana iz stava 1. ovog člana se ne odnosi na obavljanje naučnih, stručnih, umetničkih i obrazovnih aktivnosti, kao i obavljanje aktivnosti u Komori i međunarodnim udruženjima izvršitelja.

Akt kojim se bliže uređuje koji su drugi poslovi nespojivi sa poslovima izvršitelja donosi Komora, po pribavljenoj saglasnosti ministra.

Izvršitelj je dužan da prilikom imenovanja i jednom godišnje podnosi Komori izveštaj o svojoj imovini. Komora vrši proveru podataka iz izveštaja o imovini.

Akt kojim se uređuju sadržina, način podnošenja i provera podataka iz izveštaja o imovini iz stava 4. ovog člana donosi Komora, po pribavljenoj saglasnosti ministra.

Broj izvršitelja i sprovođenje konkursa

Član 315

Broj izvršitelja određuje ministar.

Jedno mesto izvršitelja, određuje se, po pravilu, na 25.000 stanovnika.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, ministar u zavisnosti od potreba ili na obrazložen predlog Komore može odrediti i veći broj izvršitelja.

Mesta izvršitelja popunjavaju se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje ministar.

Komisiju koja sprovodi konkurs imenuje ministar.

Komisija sastavlja listu sa predlogom za imenovanje kandidata i dostavlja je ministru.

Akt o uslovima i načinu održavanja konkursa, kao i sastavu i načinu rada komisije koja sprovodi konkurs donosi ministar.

Imenovanje izvršitelja

Član 316

Ministar u roku od 30 dana od prijema liste sa predlogom kandidata donosi rešenje o imenovanju izvršitelja. Rešenje o imenovanju izvršitelja dostavlja se izvršitelju i objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Pri imenovanju izvršitelja naročito se vodi računa o nacionalnom sastavu stanovništva, odgovarajućoj zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina i poznavanju pravne terminologije na jeziku nacionalne manjine, koji je u službenoj upotrebi na području jedinice lokalne samouprave u kojoj se nalazi sedište izvršitelja.

Rešenje o imenovanju izvršitelja je konačni upravni akt.

Stupanje na dužnost

Član 317

Izvršitelj stupa na dužnost danom polaganja zakletve pred ministrom.

Tekst zakletve glasi: "Zaklinjem se da ću poštovati Ustav, zakone i druge propise Republike Srbije i da ću dužnosti izvršitelja obavljati savesno, pošteno i nepristrasno."

Smatra se da izvršitelj nije imenovan ako bez opravdanih razloga ne stupi na dužnost u roku od dva meseca od dana prijema rešenja o imenovanju. Odluku o tome donosi ministar. Izvršitelj ima pravo prigovora ministru u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke.

U slučaju iz stava 3. ovog člana, ministar može imenovati za izvršitelja drugog kandidata koji se prijavio na konkurs.

Uslovi za polaganje zakletve

Član 318

Pre polaganja zakletve izvršitelj je dužan da:

- 1) zaključi ugovor o osiguranju za štetu koju bi mogao prouzročiti trećem licu obavljanjem delatnosti, kao i o osiguranju prostorija i predmeta primljenih u depozit u slučaju njihovog oštećenja, uništenja ili nestanka;
- 2) obezbedi kancelariju i opremu neophodnu za sprovođenje izvršenja;
- 3) izradi službeni pečat i štambilj;
- 4) dostavi pisanu izjavu da ispunjava sve uslove za izbor;
- 5) dostavi pisanu izjavu o adresi poslovnog sedišta, sa dokazom da je obezbedio prostor za obavljanje delatnosti.

Podzakonski akti

Član 319

Opšte uslove za zaključivanje ugovora o osiguranju i najniži iznos osiguranja iz člana 318. tačka 1) ovog zakona određuje ministar.

Uslovi koji se odnose na kancelariju i neophodnu opremu iz člana 318. tačka 2) ovog zakona propisuju se aktom Komore, uz saglasnost ministra.

Tabla, pečat, štambilj, potpis i legitimacija

Član 320

Izvršitelj je dužan da na zgradi u kojoj se nalazi kancelarija izvršitelja ima istaknutu tablu koja sadrži naziv: "izvršitelj" i ime i prezime izvršitelja. Ukoliko se sedište izvršitelja nalazi na teritoriji jedinice lokalne samouprave u kojoj je jezik i pismo određene nacionalne manjine u službenoj upotrebi, na tabli se naziv "izvršitelj" ispisuje i na jeziku nacionalne manjine.

Izvršitelj ima pečat koji sadrži naziv i grb Republike Srbije, ime i prezime izvršitelja, oznaku "izvršitelj" i sedište izvršitelja.

Na oblik, izgled i veličinu pečata izvršitelja primenjuje se zakon koji uređuje pečat državnih i drugih organa.

Izvršitelj ima štambilj koji sadrži naziv Republike Srbije, ime i prezime izvršitelja, oznaku "izvršitelj" i sedište izvršitelja. Oblik, izgled i veličina štambilja uređuju se aktom ministra.

Ukoliko se sedište izvršitelja nalazi na području jedinice lokalne samouprave u kojoj je jezik i pismo određene nacionalne manjine u službenoj upotrebi, tekst pečata i štambilja ispisuje se i na jeziku i pismu nacionalne manjine.

Izvršitelj može imati samo jedan službeni pečat i štambilj.

Overeni otisak pečata, štambilja i overeni potpis izvršitelja deponuju se kod Ministarstva.

Izvršitelj ima legitimaciju koju izdaje Ministarstvo.

Izgled i sadržina legitimacije izvršitelja uređuje se aktom ministra.

Pečat, štambilj i legitimaciju izvršitelj može upotrebljavati samo za službene radnje koje preuzima u granicama svojih zakonskih ovlašćenja.

Razrešenje izvršitelja

Član 321

Izvršitelj se razrešava dužnosti:

- 1) ako se utvrdi da više ne ispunjava uslove za obavljanje delatnosti izvršitelja;
- 2) ako prihvati bilo koju javnu funkciju, upravnu ili nadzornu funkciju u privrednim društvima ili obavlja poslove javnog beležnika i advokata, odnosno druge poslove koji su nespojivi sa poslovima izvršitelja;
- 3) ako se utvrdi znatna nesaglasnost podataka iz izveštaja o imovini sa stvarnim stanjem imovine izvršitelja;
- 4) ako mu bude izrečena disciplinska mera trajne zabrane obavljanja delatnosti izvršitelja;
- 5) ako bude pravnosnažno osuđen za krivično delo na безусловnu kaznu zatvora od najmanje šest meseci ili za kažnjivo delo koje ga čini nedostojnim da obavljanje delatnosti izvršitelja;
- 6) ako ne ispunjava obavezu stručnog usavršavanja u skladu sa aktom Komore.

Komora je dužna da odmah obavesti ministra, po saznanju razloga za razrešenje.

Rešenje o razrešenju izvršitelja

Član 322

Rešenje o razrešenju izvršitelja donosi ministar i objavljuje ga u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Rešenje o razrešenju je konačni upravni akt i protiv njega se može voditi upravni spor.

U rešenju iz stava 1. ovog člana, ministar određuje drugog izvršitelja koji privremeno preuzima poslove razrešenog izvršitelja do imenovanja novog izvršitelja.

Prestanak obavljanja delatnosti na zahtev izvršitelja i zbog odlaska u penziju

Član 323

Izvršitelj može podneti zahtev za brisanje iz imenika izvršitelja.

Izvršitelj je dužan da obavlja poslove izvršenja dok ministar ne donese odluku o imenovanju novog izvršitelja, a najduže 60 dana od dana podnošenja zahteva iz stava 1. ovog člana.

U slučaju odlaska u penziju izvršitelja, do imenovanja novog izvršitelja, poslove izvršitelja preuzima zamenik izvršitelja (u daljem tekstu: zamenik), a ako izvršitelj nema zamenika, predsednik Komore određuje privremenog zamenika.

Obaveza usavršavanja izvršitelja

Član 324

Izvršitelj je obavezan da pohađa redovnu stručnu obuku.

Komora vodi evidenciju o pohađanju seminara i drugih oblika usavršavanja izvršitelja i o tome obaveštava Ministarstvo.

Program stručnog usavršavanja izvršitelja propisuje Komora.

Glava druga OVLAŠĆENJA I DUŽNOSTI IZVRŠITELJA

Ovlašćenja izvršitelja

Član 325

U predmetima izvršenja i obezbeđenja potraživanja, u skladu sa odredbama i ograničenjima propisanim ovim zakonom izvršitelj:

- 1) postupa po predlogu za sprovođenje izvršenja i određuje način izvršenja, ako izvršni poverilac nije odredio način izvršenja;
- 2) postupa po predlogu za izvršenje na osnovu verodostojne isprave radi ostvarenja novčanog potraživanja po osnovu izvršenih komunalnih i sličnih usluga;
- 3) dostavlja svoja akta, kao i podneske i sudske odluke po ovlašćenju suda;
- 4) utvrđuje identitet stranaka i učesnika u postupku izvršenja;
- 5) prikuplja podatke o imovinskom stanju izvršnog dužnika;
- 6) donosi zaključke, sastavlja zapisnike, zahteve i službene beleške u skladu sa ovlašćenjima iz ovog zakona;
- 7) sprovodi popis, procenu imovine, plenidbu i prodaju pokretne imovine i nepokretnosti;
- 8) o svom trošku i na svoju odgovornost poverava trećim licima prodaju imovine;
- 9) prima i čuva popisanu ili obezbeđenu imovinu izvršnog dužnika, nalaže prenošenje vlasništva nad imovinom i obavlja deobu imovine i novčanih sredstava ostvarenih njenom prodajom;

10) sprovodi iseljenje i druge izvršne radnje neophodne radi sprovođenja izvršenja, u skladu sa zakonom i drugim propisima;

11) na zahtev izvršnog dužnika, odnosno izvršnog poverioca posreduje u cilju postizanja sporazumnog rešenja;

12) prima i prenosi novčana sredstva, u skladu sa ovim zakonom;

13) preduzima i druge radnje predviđene ovim zakonom.

Odgovornost za štetu

Član 326

Izvršitelj je celokupnom svojom imovinom odgovoran za štetu koja tokom postupka izvršenja nastane njegovom krivicom.

Zaštita prava stranaka

Član 327

Izvršitelj je dužan da u sprovođenju izvršenja postupka po odredbama ovog zakona, sudskim odlukama i uslovima određenim u izvršnoj ispravi kojima se ograničava izvršenje na određenim sredstvima i predmetima.

Izvršitelj je dužan da bez odlaganja nakon obavljanja svake radnje u izvršnom postupku beleži svoje aktivnosti u evidenciju iz člana 328. ovog zakona.

Izvršitelj je dužan da kao poslovnu tajnu čuva podatke do kojih dođe u obavljanju svoje delatnosti i ne sme ih koristiti radi pribavljanja koristi za sebe ili drugo lice.

Dužnost iz stava 3. ovog člana postoji i nakon prestanka obavljanja delatnosti izvršitelja.

Obaveza vođenja evidencije

Član 328

Izvršitelj je dužan da vodi evidenciju predmeta po kojima postupka. Evidencija je javna i sadrži sledeće podatke:

1) naziv suda koji sprovodi izvršni postupak ili postupak obezbeđenja;

2) broj izvršnog predmeta, odnosno predmeta obezbeđenja;

3) podatke o dužniku i poveriocu;

4) datum prijema zahteva za sprovođenje izvršenja, odnosno obezbeđenja;

5) predmet i sredstvo izvršenja, odnosno obezbeđenja potraživanja, ako je navedeno u rešenju o izvršenju;

6) zatraženi i uplaćeni iznos obezbeđenja i datum uplate;

- 7) odluke koje donosi u toku postupka izvršenja i obezbeđenja;
- 8) naplaćeni iznos duga;
- 9) vreme i ishod sprovedenih izvršnih radnji, odnosno radnji obezbeđenja;
- 10) podatke o licima koja su namirena i iznos namirenja;
- 11) konačni iznos nagrade i naknade troškova izvršitelja;
- 12) ukupan broj predmeta na godišnjem nivou u kojima je postupao.

Aktom ministra bliže se uređuje način vođenja evidencije iz stava 1. ovog člana, način pristupa evidenciji i postupanje sa evidencijom u slučaju smrti, razrešenja ili prestanka obavljanja delatnosti izvršitelja.

Upravljanje i raspolaganje novčanim sredstvima

Član 329

Izvršitelj poseduje na svoje ime najmanje jedan bankovni račun na koji se isključivo uplaćuju novčana sredstva ostvarena u postupku izvršenja, odnosno obezbeđenja.

Izvršitelj poseduje i poseban račune za nagradu i naknadu troškova.

Izvršitelj je dužan da bez odlaganja uplaćena sredstva iz stava 1. ovog člana prenese na račun izvršnog poverioca.

Sredstva na računu iz stava 1. ovog člana ne mogu biti predmet plenidbe radi namirenja dugova izvršitelja.

Nagrada i naknada za obavljanje izvršnih radnji i obezbeđenje potraživanja

Član 330

Izvršitelj ima pravo na nagradu za svoj rad i naknadu troškova prema tarifi o nagradama i naknadama troškova za rad izvršitelja.

Troškovi izvršitelja vezani za izvršni postupak su troškovi tog postupka.

Tarifu iz stava 1. ovog člana donosi ministar.

Ortačko udruživanje izvršitelja

Član 331

Izvršitelji mogu osnovati ortačko društvo i poslovati pod uslovima i u skladu sa zakonom koji uređuje privredna društva, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Izvršitelji članovi ortačkog društva dužni su da vode posebnu i zajedničku evidenciju.

Pristup podacima

Član 332

Državni organi, banke, poslodavci i druga pravna lica dužna su da na zahtev izvršitelja obezbede pristup podacima o određenom dužniku kojima raspolažu, a koji su neophodni za radnje izvršenja i obezbeđenja.

Glava treća ZAMENICI I POMOĆNICI IZVRŠITELJA

Zamenik izvršitelja

Član 333

Izvršitelj može imati jednog ili više zamenika.

Lice koje ispunjava uslove iz člana 313. ovog zakona može biti imenovano za zamenika izvršitelja.

Zamenik može obavljati sve radnje izvršenja i obezbeđenja kao i izvršitelj. Zamenik potpisuje odluke koje donosi tokom obavljanja radnji izvršenja i obezbeđenja potraživanja svojim imenom i nazivom "zamenik izvršitelja".

Izvršitelj je odgovoran za rad svog zamenika i solidarno je odgovoran za štetu učinjenu njegovim radom.

Pri sprovođenju radnji izvršenja i obezbeđenja potraživanja zamenik koristi pečat i štambilj izvršitelja u čije ime postupa.

Pri sprovođenju radnji izvršenja i obezbeđenja potraživanja zamenik koristi legitimaciju čiji izgled i sadržinu propisuje ministar.

Odredbe ovog zakona o stupanju na dužnost, vršenju dužnosti, obuci, disciplinskoj odgovornosti izvršitelja i disciplinskom postupku, nespojivosti drugih funkcija i poslova sa ovlašćenjima izvršitelja, nadzoru nad radom izvršitelja i razrešenju izvršitelja shodno se primenjuju na zamenika.

Imenovanje zamenika

Član 334

Zamenika imenuje ministar na predlog izvršitelja, a po prethodno pribavljenom mišljenju Komore.

Rešenje ministra o imenovanju zamenika je konačno.

Lice imenovano na funkciju zamenika stupa na dužnost danom polaganja i potpisivanja zakletve pred ministrom, koja glasi: "Zaklinjem se da ću poštovati zakone Republike Srbije i obavljati funkciju zamenika izvršitelja savesno, pošteno i nepristrasno".

Privremeni zamenik

Član 335

U slučaju sprečenosti, izvršitelj koji nema zamenika, određuje privremenog zamenika, koji mora da ispunjava uslove za zamenika i o tome obaveštava Ministarstvo, Komoru i sud za čije područje je imenovan.

Ako izvršitelj ne imenuje privremenog zamenika u roku od osam dana, predsednik Komore određuje privremenog zamenika.

Pomoćnici izvršitelja

Član 336

Izvršitelj može da zaposli ili angažuje treća lica koja u ime i za račun izvršitelja sprovede pojedine radnje izvršenja i obezbeđenja.

Izvršitelj odgovara za štetu koju ta lica učine pri obavljanju pojedinih izvršnih radnji.

Lica iz stava 1. ovog člana su dužna da čuvaju poslovnu tajnu pod istim uslovima koji važe za izvršitelja.

Glava četvrta IMENIK IZVRŠITELJA I ZAMENIKA I IMENIK ORTAČKIH DRUŠTAVA IZVRŠITELJA

Član 337

Ministarstvo vodi imenik izvršitelja i zamenika, u koji se upisuju:

- 1) ime, datum rođenja, matični broj (JMBG), poreski identifikacioni broj (PIB) i sedište izvršitelja, kao i ime, datum rođenja i JMBG njegovog zamenika;
- 2) datum imenovanja i datum stupanja na dužnost izvršitelja, odnosno zamenika, kao i datum razrešenja;
- 3) sud za čije je područje izvršitelj imenovan;
- 4) disciplinske mere izrečene izvršitelju, odnosno zameniku;
- 5) drugi podaci određeni propisima.

Ministarstvo vodi i imenik ortačkih društava izvršitelja, u koji se upisuju:

- 1) poslovno ime ortačkog društva, poreski identifikacioni broj (PIB) i sedište;
- 2) datum i broj rešenja o upisu, odnosno brisanju iz nadležnog registra;
- 3) podaci o osnivačima;
- 4) drugi podaci određeni propisima.

Izvršitelj, odnosno zamenik dužan je da u roku od osam dana prijavi promene podataka unetih u imenik.

Sadržina i način vođenja imenika iz st. 1. i 2. ovog člana, bliže se uređuju aktom ministra.

Glava peta KOMORA

Komora

Član 338

Komora je profesionalno udruženje u koje se udružuju svi izvršitelji i zamenici upisani u imenik.

Komora posluje kao neprofitno udruženje.

Komora ima svojstvo pravnog lica sa ovlašćenjima određenim zakonom i statutom Komore (u daljem tekstu: Statut).

Sedište Komore je u Beogradu.

Nadzor nad radom Komore obavlja Ministarstvo.

Delokrug poslova

Član 339

Komora:

- 1) donosi Statut, kodeks profesionalne etike izvršitelja i druge akte, u skladu sa zakonom i Statutom;
- 2) čuva ugled, čast i prava profesije izvršitelja;
- 3) stara se da izvršitelji savesno i u skladu sa zakonom obavljaju svoje poslove;
- 4) predstavlja izvršitelje kod državnih organa radi zaštite prava i interesa profesije;
- 5) stara se o stručnom usavršavanju izvršitelja i organizuje stručne skupove, seminare i savetovanja u oblasti izvršenja;
- 6) vodi pomoćni imenik izvršitelja i zamenika, kao i imenik ortočkih društava izvršitelja;
- 7) uspostavlja i ostvaruje saradnju sa komorama izvršitelja drugih zemalja;
- 8) obavlja druge poslove utvrđene ovim zakonom i Statutom.

Statut

Član 340

Statutom i drugim opštim aktima Komore uređuje se organizacija i poslovanje Komore, način izbora organa Komore i druga pitanja od značaja za rad Komore.

Ministar daje saglasnost na Statut i druge opšte akte Komore.

Organi

Član 341

Organi Komore su: skupština, izvršni odbor, nadzorni odbor i predsednik Komore.

Skupština

Član 342

Članovi Skupštine Komore su izvršitelji i zamenici upisani u imenik.

Skupština Komore:

- 1) donosi Statut, kodeks profesionalne etike izvršitelja i druge akte Komore;
- 2) bira članove izvršnog i nadzornog odbora, predsednika Komore i članove drugih organa Komore;
- 3) odlučuje o drugim pitanjima predviđenim zakonom i Statutom.

Izvršni odbor

Član 343

Izvršni odbor Komore ima pet članova.

Izvršni odbor:

- 1) predlaže Statut i druge opšte akte Komore;
- 2) priprema sednice skupštine Komore;
- 3) stara se o poslovanju Komore;
- 4) odlučuje o visini članarine i načinu njenog plaćanja;
- 5) obavlja i druge poslove određene zakonom i Statutom.

Nadzorni odbor

Član 344

Nadzorni odbor vrši nadzor nad zakonitošću rada i finansijskim poslovanjem Komore.

Nadzorni odbor ima tri člana.

Predsednik Komore

Član 345

Predsednik Komore predstavlja i zastupa Komoru.

Predsednik Komore:

- 1) predstavlja Komoru;
- 2) stara se da Komora radi i posluje u skladu sa zakonom i Statutom;
- 3) izvršava odluke organa Komore u skladu sa Statutom;
- 4) vrši druge poslove određene zakonom i Statutom.

Glava šesta NADZOR NAD RADOM I DISCIPLINSKA ODGOVORNOST IZVRŠITELJA

Nadzor nad radom izvršitelja koji vrši Ministarstvo

Član 346

Nadzor nad zakonitošću rada izvršitelja vrši Ministarstvo, po službenoj dužnosti ili na predlog predsednika suda za čije područje je izvršitelj imenovan, predsednika Komore, kao i po inicijativi stranaka i učesnika u postupku.

Ministarstvo je ovlašćeno da:

- 1) izvrši uvid u poslovne knjige, evidenciju, spise i uskladištene stvari;
- 2) zahteva od izvršitelja sve neophodne podatke o njegovom poslovanju;
- 3) pribavi od nadležnih organa i organizacija podatke o poslovanju izvršitelja.

U okviru vršenja nadzora nad zakonitošću rada izvršitelja ovlašćeno službeno lice Ministarstva može naložiti mere za otklanjanje nedostataka u radu izvršitelja i rok za postupanje po merama, kao i podneti predlog za pokretanje disciplinskog postupka.

Nadzor nad radom izvršitelja koji vrši Komora

Član 347

Nadzor nad radom izvršitelja obavlja i Komora.

Komora obavlja nadzor po službenoj dužnosti, najmanje jedanput godišnje.

Komora može obaviti nadzor i po pritužbama stranaka i učesnika u postupku.

Komora može da ostvari uvid u: predmete, podatke i drugi arhivski materijal izvršitelja; raspolaganje uskladištenim stvarima i novcem uplaćenim na ime obezbeđenja; priznanice za naplaćene iznose na ime nagrade i naknade izvršitelja, kao i da preduzme sve druge radnje, u skladu zakonom i drugim propisima.

Komora je ovlašćena da naloži izvršitelju otklanjanje nedostataka u određenom roku i da pokrene disciplinski postupak.

Aktom Komore bliže se propisuje način vršenja nadzora nad radom izvršitelja koji obavlja Komora.

Izveštaj o poslovanju

Član 348

Izvršitelj je dužan da jednom godišnje podnese izveštaj o poslovanju Ministarstvu i Komori.

Akt o načinu izveštavanja i sadržini izveštaja donosi ministar.

Godišnji izveštaj mora da sadrži sledeće podatke:

- 1) ukupan broj predmeta u toku;
- 2) ukupan broj rešenih predmeta;
- 3) ukupan broj nerešenih predmeta na kraju godine;
- 4) odnos ukupnog iznosa sredstava ostvarenih izvršnim radnjama i ukupnog iznosa potraživanja.

Podaci iz godišnjeg izveštaja izvršitelja objavljuju se na internet stranici Ministarstva i Komore i dostupni su javnosti sve do objavljivanja podataka za narednu godinu.

Disciplinska odgovornost izvršitelja

Član 349

Izvršitelj odgovara ako svojim postupcima u vršenju svoje delatnosti krši odredbe ovog zakona i drugih propisa, ako ne ispunjava svoje obaveze propisane Statutom i drugim aktima Komore i ako bilo kojim svojim postupkom vređa čast i ugled profesije izvršitelja.

Odgovornost za krivično delo ili prekršaj ne isključuje disciplinsku odgovornost izvršitelja.

Disciplinske povrede

Član 350

Disciplinske povrede izvršitelja su:

- 1) svesno prikrivanje zakonske smetnje koja je uslov za imenovanje;
- 2) obavljanje delatnosti nespojivu sa ugledom, čašću i nezavisnošću izvršitelja;
- 3) ponavljanje disciplinskih povreda, pre brisanja izrečene mere iz evidencije;
- 4) preduzimanje radnji u postupku i pored postojanja razloga za isključenje;

- 5) povreda dužnost čuvanja službene tajne;
- 6) prekoračenje ovlašćenja poverenih zakonom;
- 7) naplata veće nagrade ili naknade troškova nego što je propisano;
- 8) nuđenje usluga;
- 9) neuredno vođenje knjiga i evidencija;
- 10) vođenje postupka na jeziku koji nije u službenoj upotrebi;
- 11) postupanje sa stvarima i novčanim sredstvima u postupku suprotno zakonu ili ovlašćenju stranaka;
- 12) odbijanje bez opravdanog razloga dužnosti privremenog zamenika određenog odlukom Komore;
- 13) javno iznošenje ličnih, porodičnih i materijalnih prilika stranaka do kojih je došao u vršenju delatnosti izvršitelja;
- 14) neplaćanje doprinosa Komori tri meseca uzastopno ili šest meseci sa prekidima u toku kalendarske godine;
- 15) odbijanje bez opravdanog razloga da se stručno usavršava;
- 16) povrede dužnosti utvrđenih drugim propisima.

Disciplinske mere

Član 351

Disciplinske mere za disciplinske povrede su:

- 1) opomena;
- 2) javna opomena;
- 3) novčana kazna od 50.000 do 500.000 dinara;
- 4) zabrana obavljanja delatnosti u trajanju od tri meseca do jedne godine;
- 5) trajna zabrana obavljanja delatnosti izvršitelja.

Ministarstvo može izreći meru privremene zabrane obavljanja delatnosti izvršitelja za vreme trajanja disciplinskog postupka.

Novčana kazna iz stava 1. ovog člana uplaćuje se na propisani uplatni račun javnih prihoda.

Podaci o izrečenim disciplinskim merama iz stava 1. tač. 2) do 5) i stava 2. ovog člana se objavljuju se na internet stranici Ministarstva i Komore.

Izricanje disciplinskih mera

Član 352

Prilikom izricanja disciplinskih mera uzimaju se u obzir sve okolnosti koje mogu da utiču na vrstu mere i visinu novčane kazne, a naročito težina i posledice disciplinske povrede, učinjena šteta, stepen odgovornosti i ranije izrečene disciplinske mere.

Podaci o disciplinskim postupcima i izrečenim merama upisuju se u imenik izvršitelja i zamenika.

Disciplinska komisija

Član 353

Disciplinska komisija sprovodi disciplinski postupak radi utvrđivanja disciplinske odgovornosti izvršitelja i izriče disciplinske mere, u skladu sa ovim zakonom.

Sastav disciplinske komisije

Član 354

Disciplinsku komisiju čini pet članova koje imenuje ministar, i to: dva člana iz reda izvršitelja koje predlaže Komora, jedan član iz reda sudija sa iskustvom u postupcima izvršenja koga predlaže Visoki savet sudstva i dva člana iz reda državnih službenika Ministarstva.

Članovi disciplinske komisije imenuju se na četiri godine i mogu biti ponovo imenovani.

Disciplinski postupak

Član 355

Predlog za pokretanje disciplinskog postupka mogu podneti Ministarstvo, predsednik suda za čije područje je izvršitelj imenovan i predsednik Komore, a na osnovu izvršenog nadzora, kao i pritužbi i inicijativa stranka u postupku, njihovih zastupnika i punomoćnika.

U disciplinskom postupku izvršitelju protiv koga je postupak pokrenut mora se omogućiti da se izjasni o navodima iz predloga za pokretanje disciplinskog postupka.

Nakon sprovedenog disciplinskog postupka, disciplinska komisija donosi odluku.

Disciplinski postupak se bliže uređuje aktom ministra.

Odluka disciplinske komisije

Član 356

Odluka disciplinske komisije je konačna.

Protiv konačne odluke disciplinske komisije može se pokrenuti upravni spor.

Zastarelost

Član 357

Rok zastarelosti za pokretanje disciplinskog postupka je šest meseci od dana saznanja za povredu, a najduže jednu godinu od dana kada je povreda učinjena.

Vođenje disciplinskog postupka zastareva u roku od jedne godine od dana pokretanja disciplinskog postupka.

Izrečena disciplinska mera ne može se izvršiti kada protekne jedna godina od dana konačnosti ili pravosnažnosti odluke o izrečenoj disciplinskoj meri.

Deo osmi PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 358

Postupci izvršenja i obezbeđenja u kojima je do dana početka primene ovog zakona započeto sprovođenje izvršenja okončaće se po odredbama ovog zakona.

Postupci izvršenja i obezbeđenja u kojima je do dana početka primene ovog zakona izjavljena žalba na rešenje o izvršenju ili obezbeđenju, ustupiće se sudu nadležnom za odlučivanje po prigovoru na rešenje o izvršenju ili obezbeđenju, u skladu sa ovim zakonom.

Član 359

Ispit za izvršitelje sprovedeće se u roku od sedam meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Imenovanje izvršitelja u skladu sa ovim zakonom izvršiće se u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

U roku od 30 dana od isteka roka iz stava 2. ovog člana ministar će sazvati osnivačku skupštinu Komore, radi konstituisanja.

Skupština Komore će u roku od 60 dana konstituisanja izabrati organe Komore i doneti podzakonske akte.

Izvršitelji će početi sa radom u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do početka rada izvršitelja poslove za koje su po ovom zakonu nadležni izvršitelji obavlja sud.

Član 360

Podzakonski akti propisani ovim zakonom, izuzev akata iz člana 34. stav 2, člana 67. stav 3, člana 311. stav 2. i člana 313. stav 4. ovog zakona, odnosno akata koje donosi Komora, doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Akti iz člana 34. stav 2, člana 67. stav 3, člana 311. stav 2. i člana 313. stav 4. ovog zakona, doneće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 361

Izvršenje na osnovu izvršne odluke koja je potvrđena kao Evropska izvršna isprava, primenjuje se od dana sticanja članstva Republike Srbije u Evropskoj uniji.

Član 362

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o izvršnom postupku ("Službeni glasnik RS", broj 125/04).

Danom početka primene ovog zakona prestaje nadležnost višeg suda da odlučuje u drugom stepenu o žalbama na odluke osnovnih sudova u izvršnim postupcima, propisana članom 23. stav 2. tačka 2. Zakona o uređenju sudova ("Službeni glasnik RS", br. 116/08 i 104/09).

Član 363

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se po isteku četiri meseca od dana stupanja na snagu, osim odredaba koje se odnose na izvršitelje koje će se primenjivati po isteku jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Samostalni članovi Zakona o izmenama Zakona o izvršenju i obezbeđenju

("Sl. glasnik RS", br. 55/2014)

Član 4

Izvršitelji koji su imenovani do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju da obavljaju delatnost za područje višeg suda na kojem se nalazi sedište osnovnog suda za čije područje su imenovani.

Član 5

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmeni i dopuni Zakona o izvršenju i obezbeđenju

("Sl. glasnik RS", br. 139/2014)

Član 2

Komora izvršitelja je dužna da opšti akt iz člana 1. ovog zakona donese u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".